

Sloveniji
za 20 let

Domovina, ti si kakor zdravje.
(I. Cankar)

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE datum izida: 25. maj 2011

- *Vabimo na prireditve ob občinskem prazniku*
- *Na obisku v pobrateni občini v Švici*

KAZALO:

POGOVOR Z ŽUPANOM	3
OBČINSKE STRANI	
Čestitke	4
Iz občinskega sveta	4
Uspešna spomladanska čistilna akcija	5
Praznenje greznic in malih čistilnih naprav	5
Proračun 2011 - prvo četrletje	5
Občinski praznik - program prireditev	6
Sloveniji za 20 let	8
Na obisku pri pobrateni občini v Švici	9
ŠOLA IN VRTEC	13
Gledališki festival Najdihojca	
Ta pomlad je nagajiva ...	
Popoldansko druženje s sprehodom in obiskom pravljicarke	
Sadili smo čebulo in krompir	
Turizmu pomaga lastna glava 2011	
Jakob Hočevar ponovno postal prvak v krosu	
Za nami že 15. Krpanov kros	
KULTURA	18
Trubarjeva domačija v Trubarjevi hiši literature	
Izšel je peti zbornik - Pesem si 2011	
Najdihojca 2011	
Zgled sem vam dal	
TURIZEM	22
Velikolaška tržnica	
Robarijada	
VSEŽIVLJENJSKO UČENJE	27
Pomlad na UTŽO Velike lašče	
Čebelarški študijski krožek	
NAŠA DEDIŠČINA	28
Častno Valvasorjevo	
Ob praznovanju velike noči	
Praznovanje pomladi na Gradežu	
Na Gradežu ofirajo	
MLADI	33
DRUŠTVA	35
Utrinek iz dela gasilskega društva Veliki Osolnik	
Blagoslov traktorjev in traktoristov pri Sv. Gregorju	
Predstava Laži zdravnika	
Materinski dan	
Območno srečanje folklornih skupin	
Delovanje Društva upokojencev Velike Lašče	
Spominska svečanost v Smrečju - Turjak	
Na Lužarjih	
PODJETNIKI	41
ŠPORT IN REKREACIJA	43
Novim uspehom na proti	
Občinsko prvenstvo v namiznem tenisu	
Medobčinsko prvenstvo v namiznem tenisu za posameznike	
Za Košarkarskim klubom Velike Lašče je uspešna sezona	
David dosegel normo za EYOF	
PISMA	48
STRANKE	52
IZ POSLANSKE PISARNE	54
KINO	55
V SPOMIN	56
ZAHVALE	57
OGLASI	58

TROBLA

glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 1408-5852

Letnik 17, številka 3, 25. maj 2011

Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo
glasilo brezplačno

Naklada: 1.520 izvodov

Izdajatelj: Občina Velike Lašče
Funkcijo izdajateljskega sveta opravlja občinski svet
(Uradno glasilo Občine Velike Lašče, št. 1/11)

Odgovorna urednica: Lidija Čop, v. d.

Uredniški odbor:

Nuša Dedo Lale, Majda Kovačič Cimperman, Ana Porenta,
Veronika Vasic, Boris Zore

Lektoriranje: Ema Sevšek

Prelom: Moj Repro, d.o.o., Krvava Peč

Tisk: KVM Grafika d.o.o.

Naslov uredništva:

Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.
Tel.: 01 781 03 70, E-pošta: trobla@velike-lasce.si

**Prispevke za Trobla lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se
nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.**

**Naslednja Trobla izide v sredo,
13. julija 2011.**

**Prispevke oddajte najpozneje do
29. junija 2011.**

Slika na naslovnici:

pogled na Rob z Velikega Osolnika (foto L.Čop)

Spoštovane občanke in občani

OBČINE VELIKE LAŠČE!

Iskreno vam čestitamo

OB OBČINSKEM PRAZNIKU

IN

DNEVU DRŽAVNOSTI.

Župan
in občinska uprava

Minuli mesec so bili naši kraji in občina večkrat omenjeni v medijih, in to na račun medvedov. Čemu pripisujete vse pogostejša srečanja z medvedom? Mogoče razpolagate z okvirnimi številkami o številu medvedov na področju naše občine?

Pogostejša srečanja z medvedi pripisujem velikemu povečanju njihovega števila v naših krajih. Pred dvajsetimi leti je bila prava redkost srečati medveda. Danes pa skoraj ne mine dan, da ne bi bili seznanjeni o videnju medveda. Občani so medvedke z mladiči opazili nekaj metrov od hiš. O tem imamo kar nekaj pisnih kot tudi ustnih obvestil, ki smo jih na občino prejeli od ogorčenih ljudi. Očitno je, da medvedom zmanjkuje prostora v gozdovih, kar pomeni, da se avtomatsko približujejo vsem. Dodaten vzrok vidim tudi v ukinitvi mrhovišč, ki so v preteklosti »držali« medvede stran od naselij. Število naših naselij je že več desetletij enako pa tudi ne širijo se toliko, da bi s tem posegali v območje medveda, kot to želijo nekateri zlonamerno prikazati. Po podatkih, ki smo jih (še v lanskem letu) pridobili s strani Zavoda za gozdove, Območna enota Kočevje, je bilo po zadnjem štetju samo na območju dveh lovskih družin (Velike Lašče, Turjak) kar 14 medvedov, od tega 3 medvedke s skupno 6 mladiči. Podatkov za lovsko družino Mokrc, ki pokriva tudi del naše občine, pa na žalost nimamo. Glede na odzive občanov predvidevamo, da je tudi tam prisotnih kar nekaj medvedov. To pomeni, da se je takrat v naši občini nahajalo okoli 20 medvedov, kar je za tako majhen prostor grozljiva številka. Menim, da trenutno tudi ne more biti kaj bistveno drugače.

V zvezi z nedavnim napadom medveda v vasi Hrustovo ste odgovarjali na številna vprašanja različnih medijev. Kako komentirate ta dogodek? Kakšno je vaše mnenje o objektivnosti medijev, s katerimi ste sodelovali, glede poročanja o tej za nas »ogrožene« občane pereči temi?

Taki dogodki, da medved napade človeka v bližini vasi, se vsekakor ne bi smeli zgoditi. Zato sem pristojnemu ministru napisal pismo, v katerem sem ga seznanil z našimi težavami, s katerimi se v zadnjih letih soočamo zaradi prisotnosti prevelikega števila medvedov, in od njega zahteval določene ukrepe. Sledilo je dovoljenje za odstrel napadalnega medveda, ki je bil po napadu še dvakrat viden v okolici omenjene vasi. Po odstrelu medveda pa se je name osebno, posredno pa tudi na naše občane, vsul plaz obtožb, da smo malodane sami krivi za nastalo situacijo, češ da mi posegamo v prostor medveda, da s smetmi v smetnjakih privabljam medvede v našo bližino ... in še bi lahko našteval. Oglasile so se razne okoljevarstvene organizacije in brez treznega razmisleka o napadu na človeka vzele v bran medveda. Niso pa se ti oglašili v primerih, ko je medved pokončal druge živali, na primer ovce ali čebele. Zakaj imajo dvojna merila? Samo z uničenjem enega čebeljega panja lahko pride

TROBLA SPRAŠUJE, ŽUPAN ODGOVARJA

do pomora več kot 30.000 čebel. Za medveda pa vemo, da nima naravnega sovražnika. Vsi, ki se zavzemamo za varnost in zaščito ljudi in premoženja, pa smo bili označeni kot nestrpneži in celo kot morilci.

Po vsem tem se sprašujem:

Ali se naši otroci ne smejo brezskrbno igrati na svojih dvoriščih in javnih površinah? Ali naši šolski otroci ne smejo iti na brezskrben sprehod izven šole oziroma jih morajo, če se odločijo za tako aktivnost, zaradi varnosti pri tem spremljati lovci? Ali se nimamo pravice brezskrbno sprehajati po naših urejenih pešpoteh, ki potekajo med našimi naselji? Ali naj se zapremo v domače hiše, da ne bomo vznemirjali divjih živali? Ali naši lastniki gozdov ne smejo varno hoditi v svoje gozdove, za katere plačujejo davke? Ali je človeško življenje res manj vredno od življenja najvarnejše zveri v Sloveniji? V naši državi imamo v smislu določila 34. člena Ustave republike Slovenije vsi enake pravice do varnosti. Zato se bom še naprej zavzemal za pravilnejšo regulacijo števila medvedov v naših krajih in za sprejem ustreznih ukrepov, ki nam bodo omogočili varnejše in bolj brezskrbno življenje v občini.

Naj ponovno poudarim, da ne vidim edine možnosti v zmanjšanju števila medvedov samo v odstrelitvi, kar so mi nekateri stalno podtikali, temveč predvsem v odlovi in preselitvi teh živali tja, kjer jih ni ali so v zelo majhnem številu oziroma tja, kjer si jih nekateri tako zelo želijo.

O medijih pa samo naslednje: nekateri so zadevo prikazali povsem pristransko in nekorektno, tu mislim predvsem prispevek nacionalne TV v Tedniku, nekatere prispevke na POP TV, Valu 202 in v časniku Dnevnik. Nekateri drugi mediji pa so o tej problematiki poročali precej objektivno, kot na primer Demokracija, Delo, Slovenske novice in lokalni radiji.

Dela v zvezi z izgradnjo širokopasovnega omrežja se zaključujejo in že kar lepo število gospodinjstev se je odločilo za priklop. Prihajajo od občanov kakšne posebne želje ali pripombe?

Po napornih pogajanjih med izvajalcem omrežja Tritelom in možnimi ponudniki širokopasovnih omrežij sta dva izmed njih (Amis, Telekom) le podpisala pogodbo o gostovanju v našem omrežju. To pomeni, da se naši občani lahko odločijo za enega izmed njih. Na občino smo dobili nekaj vprašanj v zvezi s ceno storitev teh operaterjev, vendar moram povedati, da glede tega občina nima nobenih pristojnosti. Cene svojih storitev oblikujejo telekomunikacijski ponudniki sami glede na hitrost interneta, število TV programov in vsebino telefonskih storitev. Poudariti moram, da smo v naši občini zgradili omrežje, ki temelji na optični povezavi, kar omogoča naj sodobnejše in najkvalitetnejše storitve s področja telekomunikacij. Takih storitev niso deležni v veliko večjih občinah, kot je naša. Zato sem še vedno trdno prepričan, da je bil eden naših največjih dosežkov, da smo pred leti uspeli na državnem razpisu za izgradnjo širokopasovnega omrežja in posledično skoraj vsa naša naselja povezali z optičnim kablom. Ob tej priložnosti bi se želel tudi javno zahvaliti Jerici Tomšič Lušin, ki je s strani občinske uprave vodila ta projekt, ki je zahteval izpeljavo izredno zahtevnih in kompliciranih postopkov. Upam, da bo Tritel skupaj z operaterji izvedel vse posamezne priključke do gospodinjstev v zahtevanih rokih in da bo omrežje delovalo v skladu z našimi željami.

Letos mineva okrogla, 20. obletnica naše države Slovenije. Kakšni so vaši spomini na tiste dni osamosvajanja Slovenije pred 20 leti?

Na tiste čase gledam z velikim ponosom in spoštovanjem, saj sem tudi sam sodeloval v obrambi domovine. Prav dogodki pred dvajsetimi leti so prinesli našemu narodu popolno samostojnost, večstrankarske volitve, zmago demokratičnih strank združenih v Demosu, plebiscit, razglasitev državnosti. Še posebej se spominjam tistega junijskega večera, ko sem s hčerko Evo na ramenih, ki je bila takrat stara nekaj mesecev, pred parlamentom prisostvoval dvigu slovenske zastave in postrojenju slovenske vojske. To so bili nepozabni trenutki. Dobili smo lastne državne institucije, simbole, svojo vojsko in policijo, ki sta branili naše meje. To se je zgodilo prvič v tisočletni zgodovini slovenskega naroda. Vse naše takratne politične odločitve so bile sprejete z velikim konsenzom, z veliko

željo po samostojnosti. Ker takrat tega nekateri niso razumeli, je bilo žal potrebno seči po orožju. Orožje, ki je bilo sramotno odvzeto naši teritorialni obrambi in preneseno v kasarne kasnejšega agresorja JLA, je bilo potrebno nadomestiti. Z veliko angažiranostjo takratne oblasti, združene v Demosu, nekaterih posameznikov, ki so se zavedali pomembnosti tistega trenutka, in odločnostjo ter pogumom slovenskih fantov in deklet so se vzpostavili pogoji za oborožen upor agresorju. Prišlo je do osamosvojitvene vojne za Slovenijo. V nobenih prejšnjih vojnah, v katerih so se borili in umirali naši predniki, se niso borili za samostojno državo Slovenijo, v nobeni prejšnji državi, katere del smo bili tudi Slovenci, nismo samostojno odločali o svojem življenju. Vedno so o naši usodi odločali drugi. S samostojnostjo pa smo dobili svojo državo Slovenijo, na katero bi morali biti veliko bolj ponosni. Zato menim, da bi se moralo nameniti veliko več pozornosti in spominu dogodkom izpred dvajsetih let, ki so slovenski narod združili in pripeljali do samostojne države, ne pa dogodkom, ki so naš narod v preteklosti razdelili in povzročili ogromno nepotrebne gorja in krivic. Menim tudi, da bi morali v šole vključiti več

domovinske vzgoje, ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter ob dnevu državnosti pa bi bilo prav, da jih počastimo kot se spodobi za tako pomembne dogodke v zgodovini. Samo tako bomo ohranjali spomin na tiste slavne dni, ko se je tlakovala naša pot v samostojnost in izborila državnost.

Bliža se občinski praznik, ki tako kot vsako leto prinaša pestro dogajanje. Bi občane radi na katero od prireditev še posebej radi opozorili in povabili?

Kot običajno v tem času tudi tokrat vse vabim na različne prireditve v okviru praznovanja letošnjega občinskega praznika. Letos bo praznovanje potekalo nekoliko drugače kot prejšnja leta. Praznovanje se bo začelo v nedeljo, 5. junija, s tradicionalnim pohodom po Velikolaški kulturni poti, v sredo pa bo otvoritev razstave likovnih del na Trubarjevi domačiji. Ljubitelji zborovskega petja bodo prišli na svoj račun v četrtek, na reviji pevskih zborov na Turjaškem gradu. Na trškem dnevu, v soboto 11. junija dopoldne, boste lahko občudovali ali pa kupili izdelke naših podjetnikov ali društev. V popoldanskem programu bomo najprej prisluhnili godbi Slovenskih železnic.

Nato bomo izpred občinske stavbe v sprevedu odšli v park, kjer bo kratka predstavitev parka in otvoritev kipa Primoža Trubarja, ki je vlit po mavčni predlogi kiparja Toneta Kralja in je edini tak bronasti kip v Slovenji. Slavnostni nagovor ob tej priložnosti bo imel akademik, dr. Jože Trontelj, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Nato bomo odšli v športno dvorano, kjer bo potekala slavnostna akademija z bogatim kulturnim programom. Ta bo tokrat potekala v dveh delih. Prvi del bo posvečen občinskemu praznovanju, saj bodo podeljena najvišja občinska priznanja. V drugem delu, ko nas bo nagovoril dr. France Cukjati, podpredsednik državnega zbora republike Slovenije, pa se bomo spomnili 20. obletnice slovenske samostojnosti. V kulturnem programu bo nastopilo kar nekaj znanih slovenskih pevcev in glasbenikov.

Po slavnostni akademiji bomo tudi letošnje občinsko praznovanje ob zvokih narodno zabavne glasbe, zaključili na športnem igrišču. Vse občanke in občane lepo povabim na vse prireditve, ki se bodo zvrstile v počastitev občinskega praznika, vsekakor pa še posebej na obisk slavnostne akademije v soboto, 11. junija zvečer.

ČESTITKE

JAKOBU HOČEVARJU

za osvojen naslov državnega prvaka v krosu, Novo mesto, maj 2011

DAVIDU ŠAVLIJU

za doseg norme v metu kopja za Olimpijski festival mladih, ki bo letos v Turčiji

KLAVIRSKEMU TRIU GLASBENE ŠOLE RIBNICA,

katerega članica je tudi META KOKOŠINEK,

za osvojeno srebrno plaketo na mednarodnem tekmovanju »Antonio Salieri« v Legnagu v Italiji, 16. april 2011

FRACIJU DEBELJAKU

za uspešno odigrano glavno vlogo v Ribniškem pasijonu, Ribnica, april 2011

ANTONU PRELESNIKU in DUŠANU ZEKOVIČU

za Častno Valvasorjevo priznanje, ki sta ga prejela za ureditev Žagarske zbirke na Trubarjevi domačiji, Ljubljana, 17. maj 2011

Župan in občinska uprava

IZ OBČINSKEGA SVETA

IZ 4. REDNE SEJE

Občinski svet Občine Velike Lašče se je na 4. seji sestal 17. marca 2011. Pred sejo so se sestali odbor za finance, odbor za družbene dejavnosti, statutarno pravna komisija, komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter nadzorni odbor občine. Predsedniki odborov in komisij so podali kratka poročila o sejah.

Predstavniki Policijske postaje Ljubljana Vič Anže Bračko je predstavil poročilo o dejavnosti policije na območju občine Velike Lašče v letu 2010.

Občinski svet Občine Velike Lašče je dal soglasje k oceni delovne uspešnosti ravnateljice OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče mag. Metode Kolar za ocenjevalno obdobje od 1.1.2010 do 31.12.2010.

Na seji je bil sprejet nov pravilnik o sprejemu otrok v Vrtec Sončni žarek. Novosti v pravilniku se nanašajo predvsem na postopek vpisa otroka v vrtec, način dela komisije za sprejem otrok v vrtec, odločanje vrtca na podlagi prednostnega vrstnega reda, ki ga v skladu s kriteriji določi komisija in način vročanja listin v postopku sprejemanja otrok v vrtec.

Občinski svet je imenoval Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in sprejel sklep, da v obdobju od 2011 do 2014 naloge komisije za priznanja in odlikovanja opravlja komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Na seji je bil sprejet tudi nov Odlok o krajevnih odborih, katerega bistvena novost je zmanjšanje števila odborov iz 16 na 10. Dosedanje izkušnje so namreč pokazale, da je bilo število odborov v občini preveliko.

Sprejet je bil tudi nov Pravilnik o merilih za izbor programov športa, ki se sofinancirajo iz proračunskih sredstev Občine Velike Lašče in Letni program športa v Občini Velike Lašče za leto 2011.

Občinski svet se je seznanil z drugo prerazporeditvijo proračuna občine za leto 2010 in potrdil zaključni račun občine Velike Lašče za leto 2010 skupaj s tabelarnim delom bilance prihodkov in odhodkov.

IZ 1. IZREDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Na 1. izredni seji občinskega sveta, ki je potekala 6. aprila 2011 so svetniki sprejeli Stališče občine do pripomb in predlogov javnosti na javno razgrnjen dopolnjen osnutek občinskega prostorskega načrta in na okoljsko poročilo k OPN. Stališče je objavljeno na občinski spletni strani.

Jerica Tomšič Lušinj
in Tanja Uršič

USPEŠNA SPOMLADANSKA ČISTILNA AKCIJA

Tudi tokrat se je že tradicionalne čistilne akcije udeležilo lepo število občanov, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju živijo. 2. aprila je pri čiščenju sodelovalo 17 društev, krajevnih odborov in prostovoljcev. Skupno smo zabeležili 320 udeležencev, katerih skupni cilj je bil, da poberejo čim več odpadkov, ki jih okoljsko neosveščeni odvržejo v naravi. Na vnaprej določenih 15 zbirnih točkah je bilo skupno zbranih dobrih 10 ton odpadkov.

Občinska uprava, MIČ

Če človek resnično ljubi naravo, lahko povsod najde lepoto.

Vincent van Gogh

PRAZNIJENJE GREZNIC IN MALIH KOMUNALNIH ČISTILNIH NAPRAV (MKČN) TER IZDELAVA OCENE OBRATOVANJA MKČN

Obveščamo vas, da je do izbire koncesionarja za izvajanje javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v Občini Velike Lašče za te storitve začasno pooblaščen Javno komunalno podjetje Grosuplje, Cesta na Krko 7, 1290 Grosuplje. Storitve se bodo izvajale po naslednjem ceniku:

1.) Praznjenje prvega usedalnika pretočne greznice in MKČN

Fiksni del do 7 m³: 114,21 EUR

Variabilni del: 7,07 EUR/m³ odpeljanega blata

2.) Praznjenje nepretočne greznice

Fiksni del do 7 m³: 114,21 EUR

Variabilni del: 1,00 EUR/m³ odpeljane komunalne odpadne vode

Opomba: Cena za nepretočno greznico velja le ob predložitvi dokazila o greznični nepropustnosti.

3.) Ocena obratovanja MKČN

Cena za enkratno storitev izdelave ocene obratovanja MKČN znaša 84,00 EUR.

Cene so vse brez DDV in ne vsebujejo okoljske dajatve!

Kontaktne podatke za naročanje storitev so:

Telefon: 01/7888-924

E-pošta: prevzemblata@jkgp.si

Občinska uprava

PRORAČUN 2011- PRVO ČETRTLETJE

V tabeli so prikazani realizirani prihodki in odhodki proračuna Občine Velike Lašče za prvo četrtletje leta 2011.

	v eur
PRIHODKI	910.663,16
DAVČNI PRIHODKI	797.319,97
NEDAVČNI PRIHODKI	61.587,59
TRANSFERNI PRIHODKI	51.755,60
ODHODKI (po programski klasifikaciji)	712.133,01
POLITIČNI SISTEM	15.182,47
SKUPNE ADMINISTRATIVNE SLUŽBE	24.464,63
LOKALNA SAMOUPRAVA	55.941,94
VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI	1.851,28
PROMETNA VARNOST	74,84
KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO	1.394,87
CESTNI PROMET IN INFRASTRUKTURA	262.881,09
GOSPODARSTVO	523,03
RAVNANJE Z ODPADKI IN ODPADNO VODO	7.161,60
KOMUNALNA DEJAVNOST	52.199,82
ZDRAVSTVENO VARSTVO	5.859,93
KULTURA	28.442,91
ŠPORT IN PROSTOČASNE DEJAVNOSTI	4.986,84
VRTCI	151.407,14
OSNOVNO ŠOLSTVO	51.468,95
GLASBENO ŠOLSTVO	7.426,83
SOCIALNO VARSTVO	40.864,84

**OBČINSKI
PRAZNIK**

2011

**PROGRAM
PRIREDITEV**

nedejja, 5. junij
začetek med 7. in 10. uro
v Velikih Laščah

**19. POHOD PO
VELIKOLAŠKI
KULTURNI POTI**

Planinsko društvo Velike Lašče

sreda, 8. junij ob 20. uri
Trubarjeva domačija, Rašica

**ODPRTJE RAZSTAVE
TRUBARJEVI KRAJI**

*KUD Primož Trubar Velike Lašče
in Javni zavod Trubarjevi kraji*

četrtek, 9. junij ob 20. uri
grad Turjak

**15. TRADICIONALNA
REVIJA
PEVSKIH ZBOROV.**

KUD Marij Kogoj Turjak

**OBČINSKI
PRAZNIK**

2011

**PROGRAM
PRIREDITEV**

sobota, 11. junij

- od 9. do 12. ure

Trg pred Levstikovim domom v Velikih Laščah

**TRŠKI DAN s podelitvijo licenc za
lokalne turistične vodnike**

Javni zavod Trubarjevi kraji

- ob 19. uri

pred občinsko stavbo

Promenadni koncert

Godbe Slovenskih železnic

- ob 19.30

park Velike Lašče

ODPRTJE PARKA

OB KIPU PRIMOŽA TRUBARJA

slavnostni govornik bo **dr. Jože Trontelj,**

predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti

- ob 20. uri

Športna dvorana Velike Lašče

• **SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB OBČINSKEM PRAZNIKU**

• **POČASTITEV 20. OBLETNICE SLOVENSKE DRŽAVE**

slavnostni govornik bo **dr. France Cukjati,**

podpredsednik Državnega zbora RS

V PROGRAMU BODO NASTOPILI:

Mladinski pevski zbor OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče,

Trio Glissando,

Stiški kvartet,

skupina Lybra,

pesnik in igralec Tone Kuntner in

Godba Slovenskih železnic.

**Po prireditvi bo družabno srečanje na šolskem igrišču
ob zvokih ansambla KRPAŃ.**

SLOVENIJI ZA 20 LET

Ob 20-letnici slovenske državnosti je Tone Krkovič napisal pesem z naslovom Mati-domovina. Pesem, ki je sicer napisana v različnih priredbah za različne zasedbe, naj bi premierno izvedel Slovenski oktet na 42. Taboru slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični v nedeljo, 19. junija 2011.

Z dovoljenjem avtorja tako besedila kot tudi glasbe Toneta Krkoviča pesem objavljamo tudi v tokratni Trobli, predpremierno pa jo bo mogoče slišati v izvedbi skupine Lybra tudi na slavnostni akademiji ob občinskem prazniku v soboto, 11. junija 2011.

Mati - domovina
Mati - domovina
Mati - domovina
Mati - domovina

MATI – DOMOVINA

ZIVLJENJA POTA SO RAZLICNA VSAKEGA OD NAS,
 NAJ S PESMIJO SE NAŠO VSAJ ZA HIP USTAVI ČAS.
 STOPIMO SKUPAJ SLOŽNO IN ZAPOJMO HVALNICO
 NA ČAST LEPOTAM, KI KRASIJO NAM SLOVENIJO.
 ZA RODNO GRUDO VEKOMAJ NAJ BIJE NAM SRCE,
 SAJ DOMOVINA ENA SAMA JE!

DOMOVINA JE KOT MATI, VREDNA JE ZLATA,
 PREMALO SE ZAVEDAMO LEPOT, KI JIH IMA.
 KDOR MORAL ZAPUSTITI JE OGNJIŠČE MAMINO,
 TA DOBRO VE ZA BOLEČINO NEUSMILJENO.
 PO DOMOVINI IN PO MAMI HREPENI SRCE,
 KI BIJE V ISTEM RITMU ZA OBE.

PO ŠIRNEM SVETU NAJ DONI,
 TA HVALNICA DOMU ZAPETA,
 KJER ZIBKA VSEM NAM TEKLA JE,
 TAM VEDNO NAŠE BO SRCE.

LJUBEZEN TO BREZMEJNA JE,
 JO MATI VTKALA JE V SRCE.
 NAŠ NAROD NAJ V SLOGI ŽIVI
 IN POJE SLOVENIJI.

Tone Krkovič

Mati - domovina
Mati - domovina
Mati - domovina
Mati - domovina

**Območno združenje veteranov
 vojne za Slovenijo Velike Lašče
 in
 Občina Velike Lašče**

**vabita ob
 DNEVU DRŽAVNOSTI**

na praznovanje

**20-letnice
 samostojne Slovenije**

s kresovanjem,

ki bo

**v PETEK,
 24. junija 2011,
 v Dvorski vasi.**

Program:

20.00 – sveta maša
 v cerkvi Sv. Janeza Krstnika v Dvorski vasi

20.45 – kulturni program

21.00 – prižig kresa
 z zabavnim programom
 ob zvokih narodno zabavne glasbe

**Skupaj proslavimo
 20. obletnico
 samostojne Slovenije!**

NA OBISKU PRI POBRATENI OBČINI V ŠVICI

Konec aprila so se na prijateljski obisk v partnersko občino Lutzelfluh v Švici poleg članov društva Kulturni most odpravili tudi člani občinskega sveta Občine Velike Lašče. Uradno delegacijo je po pooblastilu župana vodila podžupanja dr. Tatjana Devjak, pridružili pa so se ji še dve občinski svetnici in dva svetnika. Občini Lutzelfluh in Velike Lašče sta po predhodnem večletnem sodelovanju in izmenjavah predvsem na področju kulture in šolstva akt o pobratenju podpisali avgusta 2004 v Lutzelfluhu, leto kasneje pa je bil podpis akta ponovljen še v Velikih Laščah. Da tudi letošnji obisk ni bil samo prijateljske narave med prebivalci obeh občin, temveč tudi »uradni«, smo začutili že ob prihodu v Lutzelfluh, kjer nas je med drugimi pričakal in pristrčno nagovoril Christian Nussbaum, nekdanji predsednik občine in podpisnik akta o pobratenju, v družbi članov občinskega sveta.

Uradni nagovori veleposlanika, podžupanje in župana

V času našega obiska je bilo organizirano tudi srečanje predstavnikov Občine Velike Lašče s pred kratkim izvoljenim predsednikom občine in občinskega sveta Lutzelfluh Beatom Iselijem in člani njihovega občinskega sveta. Pogovor je potekal o nalogah in delovanju obeh občin, vlogi občine in načinu reševanja problemov na področju sociale, šolstva, kulture, komunalnega gospodarstva, prostorskega načrtovanja in gospodarskega razvoja v obeh občinah. Seveda smo kot gostje predvsem mi zastavljali številna vprašanja, ki so jim gostitelji izčrpno odgovarjali.

Kulturno družabno srečanje

Istega dne je sledilo kulturno družabno srečanje s skupno večerjo v obnovljeni športni dvorani v Lutzelfluhu, ki se je ta večer spremenila v dvorano za kulturno družabne prireditve

Delovno srečanje predstavnikov obeh občin

s prostornim odrom. Na srečanju so bili prisotni uradni predstavniki občine Lutzelfluh, s svojo prisotnostjo pa nas je počastil tudi Bojan Grobovšek, slovenski veleposlanik v Bernu. Poleg predsednic obeh društev Marianne Fluckiger in Irene Indihar ter neutrudnega Milana Greinerja so nas tako nagovorili tudi slovenski veleposlanik v Švici Bojan Grobovšek, predsednik občine in občinskega sveta Občine Lutzelfluh Beat Iseli in dr. Tatjana Devjak, podžupanja Občine Velike Lašče. V nagovorih so med drugim poudarili predvsem tkanje prijateljskih vezi in obojestransko obogatitev ob spoznavanju dežele in ljudi v vlogi gostov in gostiteljev. Podžupanja dr. Tatjana Devjak je Občini Lutzelfluh in njihovemu društvu Kulturni most posredovala tudi vabilo župana Antona Zakrajška, da v letu 2013 vrnejo obisk ter ponovno pridejo v Velike Lašče.

Jerica Tomšič Lušin

Pri spomeniku Jeremiasa Gotthelfa v Lutzelfluhu

Društvo Kulturni most Lützelflüh – Velike Lašče

Letošnja pomlad je bila za naše društvo Kulturni most Lützelflüh – Velike Lašče zanimiva in delovna.

V začetku marca smo že tretjič organizirali svetovni molitveni dan žena, letos v novem pastoralnem centru v Škocjanu. Svetovni molitveni dan je mednarodno žensko ekumensko gibanje, ki ga vsako leto na prvi petek v mesecu marcu praznujejo v več kot 170 državah sveta. Biblijska besedila, molitve in simbolna dejanja za molitveni dan vsako leto pripravijo žene iz druge države. Letošnje molitve in pesmi so prišle iz južnoameriške države Čile, z naslovom: Koliko hlebov imate? Kruh je v državi Čile najpomembnejše živilo, ki ne sme manjkati pri nobeni jedi. Tudi v najrevnejših kočah pokažejo svoje gostoljubje s tem, da podelijo kavo, mate čaj in nekaj kruha. Delitev kruha je znamenje solidarnosti, kruha je dovolj za vse, če ga delimo. Med molitvijo vedno poteka tudi nabirka. Zbrana sredstva smo posredovali slovenskemu odboru za svetovni molitveni dan, ki jih je usmeril naprej v Čile franciškanki Marijini misijonarki sestri Alicii Elguezbal Gomezza za nakup opreme v hiši Dom v Santiagu.

Sodelovanje med pobratenima Občinama Lützelflüh iz Švice in Občino Velike Lašče je v mesecu aprilu doživelo dva enkratna dogodka. Od četrтка, 14. aprila, do nedelje, 17. aprila, so v gostilni pri Kuklju potekali dnevi švicarske kuhinje. Septembra leta 2007 je Vanja Damjanič iz gostilne pri Kuklju s svojo ekipo v restavraciji Ochsen v Lützelflühu z velikim uspehom predstavila slovensko kuhinjo, sedaj pa je lastnik restavracije in hotela Ochsen Ueli Augstburger obisk vrnil in goste pri Kuklju razvajal s švicarskimi specialitetami in švicarskimi vini. Skupaj s kuharsko ekipo je v Velike Lašče prišel Jodeltercet «Lablesfroid» iz Wattenwilla pri Bernu s harmonikarjema Petrom Burrijem in Johannom Krayenbuhlom. S petjem in jodlanjem so popestrili kulinarčne dneve, nastopili so na prvi letošnji tržnici v Velikih Laščah, v nedeljo pa so z jodlanjem v cerkvi v Velikih Laščah polepšali praznovanje cvetne nedelje. Švicarske kuhinje so se med drugimi gosti udeležili člani švicarskega kluba Slovenija, švicarski veleposlanik v Sloveniji gospod Robert Reich s soprogo, predstavniki Občine Velike Lašče in tudi člani našega društva. Poleg tega je naše društvo je skupaj z Milanom Greinerjem sodelovalo pri organizaciji teh kulinarčnih dnevov, pri pripravi vabila in obveščanju o dogajanju, naši člani so prenočevali vseh deset gostov. V kratkem prostem času, ko niso bili zaposleni s kuhanjem in nastopanjem, smo jih popeljali na ogled Trubarjeve domačije, gradu Turjak in glavnega mesta.

Ob odhodu so se zahvalili za gostoljubnost in prijetne, zanimive dneve, ki jim bodo še dolgo ostali v spominu.

Sodelujoči na dnevih švicarske kuhinje Velikih Laščah

Konec meseca aprila je na obisk v Švico po štirih letih spet odpotovala večja skupina, sestavljena iz predstavnikov Občine Velike Lašče, članov društva Kulturni most Lützelflüh – Velike Lašče

in občanov, ki ob obiskih Švicarjev pri nas aktivno sodelujejo, skupaj 38 oseb. Kot je že tradicionalno, smo prenočevali pri švicarskih družinah. Naši uradni gostitelji, društvo Kulturbrücke Velike Lašče – Lützelflüh, z organizacijo prenočevanja ni so imeli težav, saj se je na poziv, ki so ga poslali vsem gospodinjstvom v občini, javilo dovolj gostiteljskih družin, ki so slovenske goste z veseljem sprejele pod streho in jim nudile brezplačne zajtrke in večerje. Program obiska je obsegal ogled mesta Luzern, ogled glavnega mesta Bern, kolesarjenje in pohod po emmentalskih gričih, obisk gradu Habsburg, od koder izvirajo Habsburžani, ki so vladali tudi našim krajem, ogled srednjeveškega mesteca Bremgarten v kantonu Aargau, ogled Lützelflühu in spominske sobe Jeremiasa Gotthelpha, uradno srečanje predstavnikov obeh občin in srečanje z Bojanom Grobovškom, slovenskim veleposlanikom v Švici, zadnji dan pa smo dejansko prispeli najvišje, saj smo se z ozkotirno zobato železnico, ki bo v letu

Milan Greiner – naš neutrudni vodnik

2012 praznovala sto let, popeljali na Jungfrauoch, sedlo med gorama Jungfrau in Monch, na višino 3571 m.

Vsak izmed obiskovalcev je po svoje doživljal Švico, njene naravne lepote, njeno urejenost, povezanost starega, tradicionalnega s sodobnim, praktičnost in preprostost Švicarjev, njihov odnos do hrane, njihovo ljubezen do glasbe, predvsem godbe in petja, vsi pa smo čutili, da so nas Švicarji sprejeli kot prijatelje. Švicarje je zelo razveselilo dejstvo, da je bilo pet novih gostiteljskih družin zadovoljnih in navdušenih nad obiskom in so se priključile v njihovo društvo.

Občini Velike Lašče se zahvaljujemo za plačilo prevoznih stroškov, švicarskim gostiteljem za organizacijo potovanja, prenočevanje in oskrbo, del stroškov pa smo udeleženci plačali sami.

Posebej bi se rada v tem zapisu zahvalila Milanu Greinerju, Slovencu, ki že štirideset let živi v Švici in je motor in srce povezovanja med Velikimi Laščami in Lützelflühem. Ni mu žal ne časa ne denarja

za organizacijo in pripravo obiskov. S svojo ženo Heidi je celotno skupino obiskovalcev sprejel in pogostil na svojem domu v vasi Oberdiessbach, kjer pred hišo plapolata slovenska in švicarska zastava. V znamenje hvaležnosti smo mu zapeli slovensko pesem.

Letošnja »švicarska pomlad« in vsa doživetja nam bodo dolgo ostala v spominu.

Vabim vse, ki jih zanima sodelovanje s Švico, da se pridružijo društvu Kulturni most Lützelflüh – Velike Lašče.

Irena Indihar

Začetek poti z zobato železnico

Rezervacija vagona z Kulturni most

Na Jungfrauojoch pri -8°C

VRTOVI IN HRANA

Švicarji na podeželju posebno pozornost namenijo urejanju zelenjavno-cvetličnih vrtov pred hišami. Ti malce spominjajo na francoske vrtove – vsaka gredica posebej je obdana z nizko ograjo iz pušpana, do njih vodijo potke, posute z zdrobljenim lubjem. Na milimeter natančno v zemljo posejejo in sadijo zelenjavo in občutek imaš, da sploh ničesar ne jemljejo z vrtov, saj bi s tem podrli popolno simetrijo v gredicah. Ena polovica vrta je običajno namenjena gojenju zelenjave, druga pa rožam in je urejena podobno. Tradicija urejanja vrtov se prenaša od babic preko mater na hčere in vsaka vrt skrbno neguje, saj predstavljajo ogledalo gospodinje. Priznajo pa, da je obrezovanje pušpana lahko tudi moško delo.

Tipičen zelenjavni vrt

Sveža ali predelana domača zelenjava in sadje so prisotni tudi pri obrokih. Pri zajtrku je obvezna domača marmelada – lahko jagodna, malinova ali mešana. Zakaj bi jo kupovali v trgovini, če jo lahko pridelajo doma? Cenejši od gostilne je piknik v naravi, za katerega ni potrebno veliko. Na palčke narezano korenje in nadžemna kolerabica se v kombinaciji z jogurtovo omako izkažeta kot okusna priloga h kuhanim klobasam in kruhu. Pomemben na pikniku je tudi ambient; svež zrak in čudovit razgled odtehtata še tako dobro gostilniško ponudbo. Skromni, varčni in praktični se mi zdijo Švicarji, z velikim čutom za ohranjanje dediščine.

Metka Starič

Piknik na razgledni točki v Emmentalu

BILI SMO GOSTJE, NE TURISTI

»Kako si se imela?« me je v torek zjutraj pozdravil sodelavec, ki je vedel, da sem bila med prazniki v Švici. »Če ti rečem super, ne boš nič vedel, kako je v resnici bilo,« sem odvrnila. Kako naj mu povem svoje občutke, njemu, ki sicer veliko potuje, pa ni doživel česa podobnega.

Potovati v tuje dežele s turistično agencijo je pravzaprav zelo udobno. Plačaš in se prepustiš, da te vodijo, ogleduješ zgodovinske predmete in umetnine v muzejih, občuduješ naravo podeželja in arhitekturo v mestih, opazuješ ljudi na ulicah, poskušaš njihove specialitete in se srečuješ zgolj z uslužbenci hotelov, restavracij, muzejev in trgovin. Morda imaš srečo, da celo doživiš kakšno nenadejano srečanje z domačinom, ki gotovo ostane dolgo v spominu.

Čeprav je bilo naše letošnje potovanje v Švico bolj izletniške narave, nismo bili takšne vrste turisti. Bili smo gostje v pravem pomenu, kar je povsem nekaj drugega. To je posebna ponudba, ki se je ne da plačati pri turistični agenciji. Biti gost v neki deželi pomeni doživeti dušo tamkajšnjih ljudi, njihovo odprtost, njihov vsakdan, njihovo ranljivost. To, da smo bili gostje, pomeni, da smo prenočevali pri družinah in občutili toplino njihovih domov, da smo skupaj z njimi sedali k mizi in jedli z ljubeznijo pripravljene zajtrke ter večerje, da smo bili deležni mnogih pozornosti in prijetnih presenečenj, da smo se pogovarjali o njihovem in našem vsakdanu in se mnogokrat zaradi pomanjkljivega znanja nemsčine iz srca nasmejali. Doživeli smo bistvo dežele v njenih ljudeh. Meni osebno to največ pomeni.

Vandranje po Emmentalu...

Naši gostitelji so nam poleg tega, da so nam dali na razpolago sebe in svoj čas, pripravili polno zares zanimivih in lepih doživetij. Najbolj vzdržljivi med nami so kolesarili ali peš pohajkovali po razgibani pokrajini Emmentala, ostali pa smo se v tem času sprehodili po ulicah Berna in občudovali njegove znamenitosti, seveda tudi medvede, varno spravljene za ograjo. Videli smo grad Habsburg, od koder so izšli mogočni Habsburžani, obiskali starodavno mestece Bremgarten in se zadnji dan z zobato železnico povzpeli na najvišjo točko naše poti, na goro Jungfraujoch, ki se je tudi tokrat sramežljivo zakrivala s tančico oblakov. Zares prijetno presenečenje sta nam v Bremgartnu pripravila prijazna zakonca Rosemari

... pa malo čez pašnik

in Damjan Jazbec – ona Švicarka, on Slovenec, ko sta nas pogostila s kosilom v restavraciji doma za duševno prizadete, kjer Rosemari dela kot psihologinja. To ni bilo le okusno kosilo, ampak zares pripravljeno ter postreženo s pozornostjo, v prijetnem prijateljskem ozračju. Tega se enostavno ne da opisati, to se lahko samo občuti. Ta poteza je bila njuna želja, ker sta bila ob zadnjem obisku Švicarjev pri nas tako presenečena nad našo gostoljubnostjo. Ob povratku z Jungfrauja smo doživeli odprtost in gostoljubje pri Greinerjevih doma, pri Milanu, ki je z vsem srcem v Sloveniji in prav toliko v Švici ter njegovi ženi Heidi, čistokrvni Švicarki, pri kateri čutiš, kako preko svojega moža čuti s Slovenijo. Da presenečenj še ni bilo konec, so tja prav zaradi nas »prijodlali« člani Jodlterceta, ki so pred dvema tednoma prepevali pri Kuklju.

To je le površinski opis tega, kar smo v treh dneh doživeli v Švic. Ta čas je bil zares nabiti z energijo prijateljstva, odprtosti in sproščenosti na vsakem koraku, in nehote sem se vprašala, s čim sem si to zaslužila ... O, pač, biti takole gost, pomeni tudi napor, pomeni, da moraš biti kdaj tudi gostitelj, ko se krog obrne. Če sem poštena do sebe in tistih, ki aktivno sodelujemo v Društvu Kulturni most, smo se ob obisku Švicarjev vedno zelo potrudili. Tako je bila ta naša letošnja pot v Švico samo dokaz, da se spleča. Pa ne zato, da gremo kdaj v Švico, ampak da ob naših srečanjih, bodisi pri nas ali pri njih, vedno bolj utrjujemo naše prijateljstvo. Tudi s tem obiskom smo v naš most med Slovenijo in Švico vgradili še eno podporno vez, ki mu bo gotovo utrdila trdnost in trajnost.

Marija Stritar

Ob slovesu

GLEDALIŠKI FESTIVAL NAJDIHOJCA

15. aprila je v Levstikovem domu pod okriljem Zavoda za kulturo in turizem PARNAS in Kulturnim društvom Primoža Trubarja Velike Lašče potekal 12. festival gledaliških skupin Najdihojca.

Letos so na srečanju sodelovale kar tri skupine vrtca Sončni žarek Velike Lašče. Najmlajša skupina Ribice se je predstavila z glasbeno dramatizacijo Potovanje v deželo Balalaj. Enota s Turjaka je pod vodstvom treh mentoric pripravila igro z naslovom Otrok je otrok. Skupina Račke pa je uprizorila glasbeno predstavo Luna gre na pot.

V skupini Račke se je ideja za tematiko predstave porodila, ko smo spoznavali vesolje in smo se v sklopu teme seznanili z literarnim delom Luna gre na pot. Glasbeno pravljico Janeza Bitenca so otroci radi poslušali v času počitka. Hitro so usvojili besedilo in začeli prepevati pesmico. Tudi zgradba dela je bila primerna za sodelovanje celotne skupine. Pri zamišljanju in režiranju dogajanja so sodelovali otroci. Nanizali so domiselne zamisli, izmed katerih smo izločili tiste, ki so bile uresničljive. Skupaj smo jih postopno preoblikovali, dograjevali in razvijali v umetniško celoto. Med seboj so si otroci dodelili posamezne vloge, določili so potrebne rekvizite ter razmišljali o tem, kje bi jih dobili oz. kako bi jih izdelali.

Naši začetki so bili polni dvomov in negotovosti. Z vsako vajo pa so otroci s petjem, telesno govorico, medsebojnimi odnosi v prostoru in svojo osebnostjo ustvarjali dramsko podobo predstave. Vendar pa brez pomoči staršev ni šlo. Pomagali so nam ustvariti barvno usklajenost nastopajočih z ustreznimi oblačili.

V skupini Račke smo zelo ponosni na naš skupni dosežek.

Jožica Planinšek in Katja Skoporc
foto: Katja Levstek

TA POMLAD JE NAGAJIVA ... MARIKAJ POD SNEGOM SKRIVA

Letos je v vrtcu Sončni žarek prvič organizirana obogatitvena dejavnost pevski zbor. Vpisalo se je in prepeva 26 dečkov in deklic. Generacija je močna na glasbenem področju, tako sva s Tatjano Marolt sklenili, da bi bilo prav, da svoj talent pokažejo, poleg priložnostnih nastopov v okviru vrtca in šole, tudi na medobmočni reviji otroških pevskih zborov Vrhnika. Prireditve se je odvijala 5. aprila v Veliki dvorani Ivana Cankarja v Vrhniki pod naslovom Ta pomlad je nagajiva, marsikaj pod snegom skriva. Vrtec je za to priložnost priskrbel majice v rumeni in oranžni barvi. Otroci so tako z nasmejanimi obrazi dodobra predstavili »barve« našega vrtca. Nastopali smo štirje pevski zbori in na koncu prireditve

zapeli še skupno pesem, že skoraj himno Nagajiva pomlad. Zadovoljni pred in za odrom z organizacijo same prireditve sva veseli prejeli še pozitivno strokovno oceno komisije. Otroci so uživali, sploh pa po reviji, ko so si lahko privoščili osvežilni napitek in slastne napolitanke, katere so zanje pripravili organizatorji prireditve. Na poti nazaj domov smo bili vidno utrujeni, a ponosni na svoje dosežke, ki vsakemu pomenijo veliko spodbudo za nadaljnje ustvarjanje.

Jasmina Movrin
zborovodkinja OPZ Vrtca Sončni žarek

POPOLDANSKO DRUŽENJE S SPREHODOM IN OBISKOM PRAVLJIČARKE

Sončnega popoldneva, 19. 4., se je pred vrtec Sončni žarek zbrala množica otrok iz skupin Pikapolonic in Polžkov v spremstvu svojih staršev, bratcev in sester. V dolgi koloni smo se odpravili proti Gmajni, se sprehodili po travniški poti, nato pa prispeli do hiše pravljíčarke Slave, kjer nas je pozdravil ptiček. Otroci so se posedli na pripravljene odeje na travniku in prisluhnili pravljíci o piščančku. Pravljíčarka je otroke med pripovedovanjem animirala z okušanjem korenčka in pihanjem milnih mehurčkov. Po koncu pravljíce je vsak otrok dobil piščančka iz papirja. V zahvalo so otroci pravljíčarki Slavi zapeli nekaj pesmi. Vzgojiteljice pa smo poskrbele, da so se otroci okrepčali s sadno malico in sokom. Skupaj s starši so si nekateri ogledali še zbirko starih predmetov in se zavrteli ob zvokih otroških pesmi. Po prijetnem druženju smo se odpravili do vrtca. Rahlo utrujeni, a tudi nasmejani smo se poslovili z željo, da bi bilo takšnih druženj še več.

Barbara Robida in Ema Perhaj

SADILI SMO ČEBULO IN KROMPIR

V okviru mednarodnega projekta »Shema šolskega sadja« smo v začetku aprila učenci 4. in 5. razreda PŠ Turjak obiskali **Ekološko kmetijo Šilc v Ribnici** in pomagali pri saditvi krompirja in čebule na njivi.

Gospa Ivanka Šilc se že od leta 1994 ukvarja z ekološkim kmetovanjem in pridelavo hrane. Zelo smo bili veseli, da se je odzvala naši prošnji, da jo obiščemo in si ogledamo, kako poteka delo na njivi v pomladanskem času.

Razložila nam je, kako se pripravi njivo za saditev. Po napotkih smo vsi poprijeli za delo, ki je bilo zelo zabavno. Bili smo zelo natančni, saj je zelo pomembno, kako je seme položeno v zemljo, da lažje vzklíje.

Ko smo z delom končali, nam je Ivanka Šilc pokazala še, kako se seje korenček, koleraba in rdeča pesa. Veliko smo se naučili in se imeli zelo lepo.

Ko smo z delom zaključili, smo se pogostili s pirinim kruhom, skutinim namazom, s čemažem, domačo marmelado, moštom in čajem.

Gospo Ivanki Šilc smo zelo hvaležni, da smo pouk lahko prenesli v prakso.

Kaj so povedali učenci?

- **Rok:** Bilo je super, fajn. Na koncu je bila zelo okusna pojedina.
- **Maša:** Bilo je zelo lepo. Naučili smo se saditi in na koncu smo poskusili domač pirin kruh, namaz in mošt.
- **Aljaž:** Zelo mi je bilo všeč, ko smo sadili. Malica je bila pa sploh odlična.
- **Sandra:** Bilo je super. Malo dela nikoli ne škodi. Na koncu so nas čakale zelo dobre doma narejene dobrote.
- **Svit:** Imel sem se zelo lepo in dobro. Dobil sem krasno izkušnjo in sem takoj naslednji dan doma posadil čebulo.
- **Manca:** Meni je bilo zelo všeč. Vesela sem, da smo imeli možnost saditi zelenjavo. Bilo je poučno.

Besedilo in foto: Kristina Šilc Čirovič

TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA 2011

Imejmo se fajn – doživite naš kraj je bilo letos geslo, ki v naši raziskovalni nalogi vabi v Miško dolino. Že zanimivo ime doline nosi v sebi nekaj skrivnostnosti, ki jo ohranjamo tudi v našem produktu. Zasnovali smo Fotolov po Mišji dolini, program, namenjen osnovnošolskim skupinam otrok tretje triade oziroma vsem, ki jih narava in fotografija zanimata. Program je sestavljen iz različnih aktivnosti, ki v precejšnji meri vključujejo lastno aktivnost ter iznajdljivost udeležencev in njihovo sposobnost kombiniranja literature, informacijske tehnologije in splošnih znanj. Vsebuje 10 foto nalog, kjer moramo v fotografski objektiv zabeležiti oziroma ujeti različne cilje (mesojedko, ptico, modrega bleščalca, arhitekturni element, vodo, fresko ...). V pripravi produkta nas je vodila misel, kaj nas zanima, kaj bi mi radi počeli v nekem kraju, da bi bila izkušnja nepozabna in vsekakor posebna. V veliko pomoč pri načrtovanju nam je bilo delovanje zavoda Parnas, ki je z raziskovanjem mesojedih rastlin in s popisom ogroženih rastlinskih vrst vzpodbudil v nas nujnost po ohranitvi neprecenljivih naravnih bogastev tega območja. Pred tem raziskovanjem si niti nismo mislili, da imamo v naši neposredni okolici izjemno naravno okolje, ki bi si zaslužilo naziv zavarovanega območja. Verjamemo, da lahko ob sodelovanju različnih društev, posameznikov in lokalnega prebivalstva postavljamo nove mejnike v turistični promociji našega kraja in v zavedanju, da je narava le ena, zato jo moramo ohranjati za naše zanamce.

FOTOLOV PO MIŠJI DOLINI je zaenkrat še na papirju, vendar načrtujemo, da ga bomo v poletnem času res izvedli. Ko bo znano kdaj, pa vsekakor povabimo tudi vas, ki bi vas tovrstno lovljenje zanimivih fotografij v objektiv zanimalo.

Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili gospe ravnateljici Metodi Kolar, ki je verjela v nas in nas podpirala na naši raziskovalni poti, učitelju likovne vzgoje za idejno zasnovo in postavitev turistične tržnice ter gospe Metki Starič za vso pomoč.

Člani turističnega podmladka komaj čakamo, da se vam ob prvi priliki tudi v kraju predstavimo, zato se veselimo povabil. Do takrat pa bomo čakali na toplejše vreme, da se bo FOTOLOV lahko pričel.

Člani turističnega podmladka OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče z mentorico smo za sodelovanje na Tekmovanju Turizmu pomaga lastna glava 22. 3. 2011 v Mercator centru Šiška prejeli srebrno priznanje.

Andreja Svetičič

JAKOB HOČEVAR PONOVRNO POSTAL DRŽAVNI PRVAK V KROSU

V Trobli smo že nekajkrat sporočali bralcem uspehe šestošolca Jakoba Hočevarja. Kljub temu da v zadnjih letih na tekaških prireditvah znotraj svojega letnika v Sloveniji nima konkurence, pa se vsakega novega uspeha z njim veselimo, kot bi bil prvi. Tokrat je Jakob prehitel vso konkurenco (120 učencev) na Državnem prvenstvu v ekipnem in posamičnem krosu v Novem mestu. Uspeh je še toliko večji, ker se mu je štart ponesrečil in je v gneči izgubil veliko mest, ki pa jih je nato z odličnim tekom pridobil nazaj.

Na tem tekmovanju (11. maja) so naši učenci dosegli še nekaj vidnih uvrstitev. Boštjan Podlogar in Gaber Kokovnik sta v kategoriji učencev 5. razreda osvojila 21. oziroma 22. mesto.

Med dekletki se je najbolj izkazala Tanja Gruden, ki je med sedmošolkami osvojila 33. mesto.
Vsem iskrene čestitke!

Bojan Novak
foto Matic Praznik

15. Krpanov kros.

V teh petnajstih letih je ta ena večjih tekaških prireditev za osnovnošolce dobila prepoznavno podobo. Letos smo poleg posamičnih tekov izvedli tudi ekipni štafetni tek, ki smo ga v shemo dodali lansko leto.

Lepo pomladansko vreme je pozdravilo okrog 500 osnovnošolcev iz bližnje okolice in 7 gostov iz Reke. V preteklih nekaj letih se je izkazalo, da velja vlogo povezovalcev programa zaupati učencem. Letos so to nalogo uspešno opravljali devetošolci Saša Koren, Tanja Virant in Marko Gruden.

Pri organizaciji so tako kot pretekla leta sodelovali posamezniki in organizacije s Turjaka. Posebno zahvalo za pomoč namenjamo Jožetu Pirmanu, Dejanu Purkatu, Gasilskemu društvu Turjak, Božu Kovačiču in Lokostrelskemu društvu Turjak, Marku Pintariču in Petru Andoljšku, lastnicam zemljišča in g. Zdenku Verstovšku. Za zagotavljanje zdravniške oskrbe se zahvaljujemo dr. Čeču. Zahvala gre tudi Občini Velike Lašče, ki vsako leto sofinancira prireditev, in vsem donatorjem, ki so prispevali nagrade.

Tekmovalno progo so prvi preskusili najstarejši otroci iz Vrtca Sončni žarek. Korajžno so odtekli svoj prvi tekaški nastop.

Tekmovalni del prireditve je bil razdeljen na kategorije, ločene po letnikih rojstva in spolu. Učenci in učenke prve triade so pretekli 400 metrov dolgo progo, učenci in učenke druge triade 700 metrov, učenci tretje triade 1000 metrov, njihove sošolke pa 700 metrov.

Letošnjega tekmovanja so se poleg naših učencev udeležili še učenci in učenke iz enajstih slovenskih in ene hrvaške osnovne šole. Največ učencev, poleg domače šole, je prišlo iz OŠ Dobrova, kar 85.

Učenci naše šole so poskrbeli, da je bila prireditev uspešna tudi po tekmovalni plati. Skupno so osvojili kar 12 medalj in bili po številu medalj najuspešnejši. Poleg tega so naši učenci zmagali tudi v ekipnem štafetnem teku in s tem ponovili lanski uspeh, ko smo si zmago sicer razdelili z OŠ Brezovica. Našo ekipo so zastopali: Lara Perhaj, Dan Duščak, Ana Debeljak, Jakob Hočevnar, Manca Duščak in Kristjan Pečnik.

Prireditve se je zaključila s tekom odraslih na 5500 metrov. Letos se ga je udeležilo 23 tekačev in tekačic. Pot jih je večino časa vodila po naravoslovno-učni poti Turjak-Rašica.

Ob zaključku smo bili zadovoljni, saj je tekmovanje potekalo tekoče, brez težav, predvsem pa ni bilo nikakršnih poškodb ali drugih zdravstvenih težav.

ZA NAMI JE ŽE 15. KRPANOV KROS

V sredo, 20. aprila,
je Osnovna šola Primoža Trubarja Velike Lašče na Turjaku izvedla

Na startu si je potrebno priteči dobro izhodišče.

Včasih pride tudi do precejšnje gneče.

REZULTATI 15. KRPANOVEGA KROSA:

UČENCI, LETNIK 2004

Svit Sušnik	OŠ Dobrova
Aljaž Cimprič	OŠ Loški Potok
Bor Žužek	OŠ Primoža Trubarja

UČENKE, LETNIK 2004

Zala Indihar	OŠ Sodražica
Ana Perušek	OŠ Sodražica
Monika Košmrlj	OŠ Loški Potok

UČENCI, LETNIK 2003

Miha Car	OŠ Loški Potok
Jon Hvala	OŠ Primoža Trubarja
Kristjan Mohar	OŠ Loški Potok

Dan Duščak na stopničkah proslavlja zmago z vrstnikoma iz Brezovice.

UČENKE, LETNIK 2003

Maksine Košir OŠ Sodražica
 Mojca Kokelj OŠ Primoža Trubarja
 Lara Perhaj OŠ Primoža Trubarja

UČENCI, LETNIK 2002

Dan Dušak OŠ Primoža Trubarja –
 PŠ Turjak
 Jon Fridl Jarc OŠ Brezovica
 Mark Fink OŠ Brezovica

UČENKE, LETNIK 2002

Pia Ana Gorza OŠ Loški Potok
 Ida Janež OŠ Sodražica
 Anja Koprivec OŠ Sodražica

UČENCI, LETNIK 2001

Nejc Širaj OŠ Toneta Šraja Aljoše
 Erik Sluga OŠ Nikola Tesla Rijeka
 Peter Etling OŠ Škofljica

UČENKE, LETNIK 2001

Taja Petek Koeveš OŠ Dobrova
 Sara Zidar OŠ Nova vas
 Meta Petrič OŠ Sodražica

UČENCI, LETNIK 2000

Klemen Obradovec OŠ Ribnica
 Boštjan Podlogar OŠ Primoža Trubarja
 Gaber Kokovnik OŠ Primoža Trubarja

Petošolca Boštjan Podlogar (2. mesto) in Gaber Kokovnik (3. mesto) sta predse spustila le enega tekača.

UČENKE, LETNIK 2000

Maja Krese OŠ Škofljica
 Hana Štupica OŠ Sodražica
 Sonja Gradišar OŠ Škofljica

UČENCI, LETNIK 1999

Jakob Hočevar OŠ Primoža Trubarja
 Danijel Bartol OŠ dr. Franceta Prešerna
 Žan Žužek OŠ Primoža Trubarja

Jakubu Hočevarju, serijskemu zmagovalcu na Krpanovem krosu, se je na stopničkah pridružil še Žan Žužek (3. mesto).

UČENKE, LETNIK 1999

Laura Lovšin OŠ dr. Franceta Prešerna
 Ana Filej OŠ Škofljica
 Karin Petrič OŠ Dobrova

UČENCI, LETNIK 1998

Dejan Angov OŠ Dobrova
 Jernej Glavič OŠ Dobrova
 Matic Debeljak OŠ Loški Potok

UČENKE, LETNIK 1998

Paula Tepuš OŠ Nikola Tesla Rijeka
 Tajda Pelc OŠ Dobrova
 Maja Remec OŠ Dobrova

UČENCI, LETNIK 1997

Gal Škulj OŠ Primoža Trubarja
 Rok Gradišar OŠ Škofljica
 Alen Salčinovič OŠ Primoža Trubarja

Osmošolca Gal Škulj (1. mesto) in Alen Salčinovič (3. mesto) sta poskrbela za veliko veselje med gledalci.

UČENKE, LETNIK 1997

Kaja Lovšin OŠ dr. Franceta Prešerna
 Lara Kraševac OŠ Primoža Trubarja
 Neža Hladnik OŠ Preserje

UČENCI, LETNIK 1996

Jaka Kaplan OŠ dr. Franceta Prešerna
 Martin Rus OŠ Brezovica
 Denis Furlani OŠ Škofljica

UČENKE, LETNIK 1996

Anita Horvat OŠ Brezovica
 Petra Zoubek OŠ Dobrova
 Tjaša Lavrič OŠ Loški Potok

EKIPNI ŠTAFETNI TEK:

1. OŠ PRIMOŽA TRUBARJA VELIKE LAŠČE
2. OŠ BREZOVICA
3. OŠ DOBROVA
4. OŠ KOLEZIJA
5. OŠ TONETA ŠRAJA ALJOŠE NOVA VAS

TEK ODRASLIH:

KATEGORIJA MOŠKI DO 40 LET

Silvester Jakša

Jože Šuštar

Mark Pintarič

KATEGORIJA ŽENSKES DO 40 LET

Saša Rot

Helena Gregorič

Petra Grandovec

KATEGORIJA MOŠKI NAD 40 LET

Edvard Doljak

Alojz Kuplenk

Anton Košir

KATEGORIJA ŽENSKES NAD 40 LET

Mojca Gradišar

Alenka Hrastnik

Tanja Možek

ABSOLUTNA KATEGORIJA MOŠKI

Silvester Jakša 21:20 – rekord proge

Jože Šuštar 24:05

Mark Pintarič 25:03

ABSOLUTNA KATEGORIJA ŽENSKES

Saša Rot 25:52 – rekord proge

Helena Gregorič 31:58

Petra Grandovec 32:13

Več rezultatov in fotografij najdete na www.ptrubar.si

Bojan Novak

foto: Sara Leščanec, Blaž Marolt, Tine Starič

Prireditve v takem obsegu ne bi bilo, če ne bi imeli naslednjih donatorjev:

AKUSTIKA PIRMAN,
 OBČINA VELIKE LAŠČE,
 PEKARNA BLATNIK,
 ACEST PURKAT FRANC, s. p.,
 INOTHERM, d. o. o.,
 MAPRI – PRO ASFALT,
 BORDA – transportni betoni,
 TENIS CEREJA,
 LOTERIJA SLOVENIJE,
 TRGOUPEL VELIKE LAŠČE,
 PETROL – BS RAŠICA,
 DELIKATESA, d. d. – Restavracija La
 Storia BOSCH SLOVENIJA.

TRUBARJEVA DOMAČIJA V TRUBARJEVI HIŠI LITERATURE

(Ljubljana, 9.–11. marec 2011)

Trubarjeva domačija je med 9. in 11. marcem 2011 gostovala v Ljubljani v Trubarjevi hiši literature v središču Ljubljane. Za uvod smo v sredo ob 11. uri pripravili predstavitev Trubarjeve domačije in njenih dejavnosti. Glavne dejavnosti domačije s poudarkom na izobraževalnih programih, galerijski dejavnosti in povezovanju z lokalnimi umetniki je predstavil direktor Javnega zavoda Trubarjevi kraji Matjaž Gruden. V predstavitve pa so se vključili tudi sodelavci – Metka Starič iz zavoda Parnas s predstavitvijo dodatnih izobraževalnih programov, Igor Sever iz podjetja Art-les, Gregor Grešak iz Zavoda za razvijanje ustvarjalnosti in Petra Petravč iz zavoda MedOverNet s programoma Pesem.si in Dan sonca.

Ob 13. uri je sledila delavnica *Slovenske mreže za interpretacijo dediščine (SMID): Povezovanje nevladnih organizacij in občinskih javnih zavodov pri interpretaciji dediščine*. Delavnica je bila še zlasti namenjena NVO z namenom povečanja usposobljenosti na področju interpretacije dediščine za krepitev veščin in znanj – za vključevanje v civilni dialog ter opravljanje javnih storitev. Poudarek pa je bil na predstavitvi sodelovanje občinskega Javnega zavoda Trubarjevi kraji, ki upravlja s Trubarjevo domačijo, in zasebnega zavoda Parnas kot nosilca dodatnih izobraževalnih dejavnosti na domačiji. Delavnico, ki je bila zelo dobro obiskana, je povezoval Jože Starič.

Četrtekovo popoldne je bilo namenjeno izdelovanju knjig. V ustvarjalnih delavnicah zavoda Parnas Moja miniaturna knjiga so lahko ob 17. uri ustvarjali otroci, nato pa še odrasli.

Gostovanje se je zaključilo v petek, 11. marca, ob 19. uri s pogovorom *Nevednosti in stereotipi o Trubarju in reformaciji*. Gosta večera sta bila Andrej Perhaj in dr. Mihael Glavan. Problematiko sta predstavila z dveh vidikov, z vidika dolgoletnega vodnika na Trubarjevi domačiji, torej 'človeka prakse', in z znanstvenega vidika.

Vse tri dni so si lahko obiskovalci ogledali zgodovinsko razstavo Vsem Slovencem, razstavo skulptur Kolesarska srečanja z dediščino Aleksandra Arharja, na ogled pa sta bila tudi dva filma, in sicer Vzoredni svetovi avtorice Tatjane Pristolič in Trubarjevi kraji avtorja Nika Samse.

Barbara Pečnik, Javni zavod Trubarjevi kraji

foto: Gregor Grešak

Še delček Andrejevih razmišljanj

STEREOTIPI IN NEVEDNOSTI V ZVEZI S PRIMOŽEM TRUBARJEM

Tako kot na vseh področjih je tudi v zvezi s Primožem Trubarjem razširjenih mnogo stereotipov, površnega razumevanja in čiste nevednosti. Tu je le nekaj značilnih primerov.

Trubar ni bil kristjan. Mnogi mislijo, da protestantska vera ni krščanska. Trubar je bil krivoverec. Nihče ne zna razložiti, kako je človek lahko napačno veren.

Kaj je reformacija in kaj je protestantizem? Mnogi postavljajo med tema dvema pojmom enačaj, kar ne drži. Reformacija je versko in družbeno gibanje v šestnajstem stoletju. Protestantizem je krščanska vera, ki je danes še kako živa.

Razlika med katolicizmom in protestantizmom; večinoma se ve samo to, da v protestantizmu ne poznajo celibata v duhovniškem poklicu. Zelo pa je zakoreninjeno mnenje, da je celibat v katoliški cerkvi prisoten od začetka krščanstva.

Odpustki so poglavje zase. Pozornost pa vzbuja nevednost, ki se kaže pri najmlajših in bi jo nekoliko bolj podrobno predstavil.

Pri svojem delu imam precej opravka z učenci razredne stopnje. Ker njim pač ne morem predavati, kot to lahko počnem tistim s predmetne stopnje, sem zanje izbral metodo, ki ji sam rečem igra vprašanj in odgovorov. Postavljam jim razna vprašanja, oni odgovarjajo, jaz potem razložim, kar je treba, in počasi pridemo do zaključkov. Zna biti zanimivo in zabavno. Nekatera vprašanja so enostavna; na primer: Kdo je Primož Trubar? Iz česa so bile hiše pred 500 leti? A so takrat otroci hodili v šolo? Druga spet so težja: Ali je bilo lahko ali težko napisati prvo slovensko knjigo in zakaj je bilo težko? Absolutno najtežje vprašanje je naslednje; naštejem pet narodov (Angleži, Francozi, Nemci, Rusi, Poljaki) in vprašam, kaj naštevam. Odgovarjajo vse mogoče. Da so to narodi, pa jim nikakor ne pride na misel. Zelo redko se zgodi, da pade zahtevani odgovor hitro. Ponavadi traja in traja in včasih moram sam povedati odgovor. Običajno začnejo z državljeni. Potem jih vprašam, če je Anglija država. Zanimivo, da že v tretjem razredu večinoma kar vedo, da ni. Potem poslušam: prebivalci, ljudje, ljudstva, Evropejci ... Ko nazadnje pridemo do besede narodi, rečejo: »Aja!« Besedo razumejo, nimajo pa je v glavi. »Kavelj« je v tem, da je to vprašanje postalo težko v devetdesetih letih, v samostojni Sloveniji. Prej je bilo to zelo enostavno. V Jugoslaviji so nam že od malega vcepljali v glavo, da je Jugoslavija skupnost narodov in narodnosti ter veliko govorili o narodnostnih pravicah. Kakšno je bilo dejansko stanje, je druga zgodba. Ampak otroci so vedeli, da so na svetu narodi in da smo Slovenci narod. Odkar imamo ponovno svobodo, se je to nekam izgubilo.

Andrej Perhaj

IZŠEL JE PETI ZBORNİK NAJBOLJŠIH PESMI PORTALA - PESEM SI 2011

V soboto, 7. maja 2011, so se ob 18. uri na Trubarjevi domačiji zbrali avtorji, uredniki in ljubitelji poezije.

Še ob polni sončni svetlobi smo se člani portala Pesem si, uredniki, pesniki in ljubitelji poezijesrečalinalnajvečji,zdajžetradicionalni letni prireditvi, ki je pospremila v svet med bralce novo obsežno knjigo Pesem si 2011. PESEM SI 11 je peti letni zbornik najboljših pesmi, ki jih na pesniškem portalu www.pesem.si objavljajo generacijsko raznoliki avtorji iz vse Slovenije in zamejstva tako tisti, ki se s pisanjem šele spoprijemajo, kot tisti, ki imajo za seboj že eno ali več knjižnih objav. Zbornik pesmi je izšel pri Zavodu za razvijanje ustvarjalnosti. Na 320 straneh lahko preberete pesmi 77 avtorjev iz vse Slovenije (nekateri prihajajo tudi iz tujine), ki so s svojo dodelano avtorsko poetiko najbolj zaznamovali preteklo pesniško leto. Zbornik so uredile Ana Porenta, Aleksandra Kocmut in Lidija Brezavšček. Risbe za oznake izbranih pesmi je ustvarila Darinka Grmek Štrukelj.

Za rdečo nit prireditve sta poskrbela Gregor Grešak in Žiga Stopinšek, ki sta med branji pesmi predstavila nekaj tehničnih novosti na portalu, ki sta jih osvetlila s programerske in uporabniške plati in ki bodo z zagonom v juniju pomenile uporabnikom še prijaznejši in preglednejši pesniški portal. Glasbena gostja prireditve je bila odlična harfistka Tea Plesničar, študentka Akademije za glasbo v Ljubljani. Nastopila je s priredbami znanih pesmi ter spremljala nekatere nastopajoče pri branju. V prvem delu so se predstavili avtorji dvanajstih „izbrank“ letnih časov v lanskem pesniškem letu (po izboru uredništva in bralcev): Ivanka Kostantino, Irena Kus, Zalka Grabnar Kogoj, Damjan Japelj, Dušan Šabič, Cefizelj B. C. Drnil iz naših krajev, Mojca Gartnar in Nada Kavčič (tudi letošnja zmagovalka občinstva na Pesniškem turnirju v Mariboru). Pesmi

odsotnih izbrancev so prebrale urednice letošnjega zbornika Lidija Brezavšček, Aleksandra Kocmut, ki je tudi vodila predstavitev prevodov, ter Ana Porenta.

Med prireditvijo je bila Tea Plesničar predstavljena kot nova urednica portala. Nato sta Tristan in Tjaša Ivana Kocmut kot najmlajša člana Pesem.si predala „živi ogenj“ za

dolgoletno sodelovanje in objavljanje na portalu Murki Kristan in Daniju Bedraču. Slednji je v nadaljevanju večera premierno odpel vsem znano pesem My way v prevodu Aleksandre Kocmut. V drugem delu prireditve se je predstavilo nekaj avtorjev „podčrtank“, tujejezičnih, prevedenih, prvič letos tudi narečnih pesmi ter mladostnih (avtorji pod 16 let), med katerimi je navdušil Dren Gruden, naš mladi pesniški up.

Tisti, ki bi želeli zbornik Pesem si kupiti, se lahko obrnete na zru@zru.si. V štirih letih, odkar portal obstaja, se je na www.pesem.si nateklo preko 36 000 pesmi, ki jih objavlja zdaj že 1300 članov. Poleg slovenščine (v večini), so objavljene pesmi tudi v južnoslovanskih jezikih, španščini, francoščini, italijanščini, nemščini, angleščini ... Portal je dnevno uredniško pregledan, tako da se izbor za knjižno izdajo pravzaprav dogaja vse leto. Na portalu deluje tudi forum, kjer potekajo pogovori o pesnjenju, pesniške in prevajalske delavnice, razprave, obvestila o prireditvah, izidih in literarnih seminarjih, ki jih je moč obiskati na področju Slovenije (in širše) ter jih organizirajo različne ustanove. Obiskal nas je radijski novinar Dušan Berne, ki je posnel reportažo in poglede urednic na portal in delovanje na njem ter novinarka Saša Bojc iz Dela, ki je v ponedeljkovi Panorami objavila pesniško reportažo o dogodku. Veseli smo bili tudi obiska ribniškega župana g. Jožeta Levstka na izidu knjige.

Srečanje se je nadaljevalo v prijetnem vzdušju Galerije Skedenj ob babičinih dobrotah in tradicionalnem razrezu rojstnodnevni potic (kar dveh!) velikank, pehtrank, ki so ju za ta namen spekli prijazni podporniki projekta iz Gostilne pri Kukulju.

Izid zbornika so omogočile tudi Občina Ribnica, Občina Dobropolje, Občina Velike Lašče, RC Kočevje Ribnica, d. o. o., in tiskarna Medium Žirovnica. Za pomoč pri prireditvi se zahvaljujemo JZ Trubarjevi kraji, Nei in Andreji Verovšek za pripravo pogostitve, KUD Primož Trubar Velike Lašče za ozvočenje ter Niku Samsi, ki je dogodek zabeležil s kamero. Vsem avtorjem in obiskovalcem pa se zahvaljujemo za čudovit večer in čez leto spet z novo knjigo s spleta v svet!

Ta pesem je NAŠA!

Moja in TVOJA (če želiš).

Sprejmi jo za svojo.

Izberi in podčrtaj jo s svojim imenom.

Objemi jo, tako kot ona objema vse

NAS.

(Srečko Plahutnik, pesem z naslovnice novega zbornika Pesem si 2011)

VSEM: IGRALCEM, MENTORJEM, SODELAVCEM IN GLEDALCEM NAJDIHOJCE 2011: BILI STE ČUDOVITI!

Dvorana je bila ves čas polna, v enem samem dnevu smo odigrali 11 predstav, nastopilo je 167 mladih igralcev iz Velikih Lašč, Sodražice, Svetega Gregorja, Ribnice, Krke in Škofljice. Predstave so si ogledali številni otroci iz vrtca, šole, pa tudi odraslih gledalcev je vsako leto več. Za povezovanje sta skrbeli Martina in Mojca, za tehniko Matej, Urban in Tine, za snemanje Niko, za igralce in gledalce Irena, za fotografije pa Metka. Predstave sta si letos ogledovala Blaž in Yulia in svetovala mentoricam. Imeli smo se lepo, nasvidenje na Najdihojci 2012! Več o Najdihojci si lahko preberete na Parnasovi spletni strani zavod-parnas.org.

KUD Primož Trubar in Zavod Parnas
ob podpori Občine Velike Lašče

Voditeljici Mojca in Martina

Niko z občudovalci

Skupine iz vrtca in šole

OB PRAZNIKU OBČINE VELIKE LAŠČE
in V SPOMIN
NA ROJSTVO PRIMOŽA TRUBARJA VAS
KUD Marij Kogoj Turjak
vabi na

JUBILEJNO 15. TRADICIONALNO REVIJO PEVSKIH ZBOROV

OBČINE VELIKE LAŠČE Z
GOSTUJOČIMI ZBORI.

VITEŠKA DVORANA
na gradu Turjak,
v ČETRTEK,
9. junija 2011,
ob 20. uri.

Obenem bo za ogled odprta tudi
LIKOVNA RAZSTAVA
"PRIMOŽ TRUBAR IN
NJEGOV OKOLIŠ"
(likovna sekcija KUD Marij Kogoj
in KUD Franc Govekar IG)

ZGLED SEM VAM DAL

»Če sem torej jaz, Gospod in Učitelj, vam umil noge,
ste tudi vi dolžni drug drugemu umivati noge.
ZGLED SEM VAM DAL.«

Te besede so odmevale v ribniškem gradu v soboto, 9., in nedeljo, 17. aprila 2011, ko smo farani ribniško-kočevske dekanije že 5. leto zapored uprizorili Ribniški pasijon. Pobudnik projekta je Društvo katoliške mladine Ribnica, ki je k sodelovanju povabilo svoje prijatelje, znance, sorodnike, sovaščane ... Povabilu se je odzvalo kar 150 prostovoljcev, vseh generacij iz župnij Ribnica, Dolenja vas, Sveti Gregor, Velike Poljane, Velike lašče, Stara Cerkev in Kočevje.

Dramska igra združuje opise vseh štirih Evangelijev in se močno prepleta z glasbo, ki dopolnjuje ali povsem sama »odigra« posamezne prizore. Vsako leto nastajajo nove avtorske pesmi, za izvedbo katerih sta poskrbela skupina instrumentalistov in P-zbor. Tudi vsi scenski elementi in kostumi igralcev so rezultat lastnih idej in številnih ur trdega dela scenografov in šivilj.

Da je projekt stekel tako, kot smo si zamislili, je nad vsemi sodelujočimi »bedelo« 18 koordinatorjev. S pripravami smo začeli oktobra 2010, v februarju pa smo začeli z rednimi vajami. Sprva so vaje potekale ločeno po sektorjih (igralci, instrumentalisti, pevci, scenci ...), nato so sledile skupne vaje. Opravljenega je bilo veliko prostovoljnega dela, in sicer večino našega prostega časa smo posvetili pripravam. Sedaj lahko rečemo, da nam ni žal za nobeno uro, minuto, celo sekundo, ki smo jo namenili pasijonu, saj ob tolikšnem številu navdušenih obiskovalcev vidiš, da je bilo vredno. Zagotovo gre največja zahvala našemu Gospodu, za čudovito vreme, ki je v Ribnico privabilo številne obiskovalce iz vse Slovenije. Upamo, da smo vsakemu posamezniku, ki je prišel v ribniški Jeruzalem, vsaj malce približali velikonočni čas. Vsi skupaj pa začnemo razmišljati o tem času kot o največjem darilu, ki nam ga je Bog podaril v svoji veliki Ljubezni do nas.

Koordinatorji Ribniškega pasijona 2011

KUD Marij Kogoj Turjak
v sodelovanju z
JSKD RS OI Ljubljana - okolica

VABI NA

18. TRADICIONALNO
MEDOBČINSKO SREČANJE
HARMONIKARJEV

"TURJAŠKI HARMONIKAR"

v dvorano Doma krajanov
na Turjaku v soboto,
25. 6. 2011,
s pričetkom ob 18. uri.

VELIKOLAŠKA TRŽNICA 2011

SUHOROBARSKA TRZNICA,

Trg pred Levstikovim domom v Velikih Laščah, 16. april 2011
V aprilu je ponovno oživel velikolaški trg. 16. aprila so se namreč pričele mesečne sobotne Velikolaške tržnice. Prva je bila na vrsti Suhorobarska tržnica, saj je ...

» [...] med spokojno zimo, ko si zemlja pod snežno odejo nabira novih moči, čas izdelovanja suhe robe. Žlice, metle, grablje, sita in košare nastajajo v spretnih rokah. Bogastvo gozda se spreminja v izdelke za vsakdanjo rabo. Ko pa skopni sneg in deževni april napoji zemlja, da bo lahko rodila svoje sadove, napoči trenutek, da izdelki iz suhe robe najdejo pot do uporabnikov«.

Letos smo jo izvedli drugič, prvič pa smo v goste povabili tudi Rokodelski center Ribnica, da predstavi svojo ponudbo in ribniške rokodelce. Območje Velikih Lašč je z ribniškim območjem zgodovinsko povezano. Kar se tiče suhe robe, je za skupno ozemlje pomemben krošnjarski patent, ki ga je 1492 izdal cesar Friderik III. V tistem času je na Kočevskem in Ribniškem (torej tudi na velikolaškem koncu) pretila nevarnost, da bi se ljudje iz obubožanja zaradi Turkov začeli izseljevati. Zato je cesar Friderik III. izdal cesarski privilegij, da smejo podložniki Kočevskega in Ribniškega prosto (neobdavčeno) trgovati z živino, s platnom in drugimi domačimi izdelki (suha roba) na Hrvaško in drugam.

Na Ribniškem se je zato zelo razvilo krošnjarstvo, številni krošnjarji pa so se s suho robo zalagali tudi na velikolaškem koncu.

Rokodelski center je predstavil svojo ponudbo, s seboj pa je pripeljal tudi podnarja in lončarko.

Na stojnicah se sicer v glavnem predstavljajo lokalni ponudniki, naši redni gostje so tudi Maroltovi iz Novega Pota, na vsaki tržnici pa poskušamo dobiti tudi kakšnega gosta, katerega ponudba se ujema z osnovno temo.

Sodelujejo tisti, ki se ukvarjajo s tradicionalnimi dejavnostmi, ki imajo ustrezne certifikate (npr. podeželske žene, ki imajo certifikate za peko kruha ipd.), ki prispevajo k razvoju lokalnega okolja ...

Tomaž Kočar in Srečko Knafelc

vas vabita

na predstavitev knjige

SVET MED MAČKOVCEM, MOKRCEM IN IŠKO - Krvava Peč z okolico,

ki bo v četrtek, 26. maja 2011 ob 18. uri
na Rašici, v galeriji Trubarjeve domačije.

O knjigi bo spregovoril dr. Matjaž Kmecl in oba avtorja, v kulturnem programu pa bodo svoj delež dodali Alojz Usenik, gost z Reke in glasbeniki Glasbene šole Velike Lašče.

Program bo povezovala Duška Mihelič-Hočevar

Po predstavitvi bo družabno srečanje s pogostitvijo, ki ga bo pripravilo Društvo za ohranjanje dediščine iz Gradeža.

Na suhorobarski tržnici so se predstavili:
VELIKOLAŠKE IN GRADEŠKE KLINČARCE – prikaz izdelovanja zobotrebcev;
DRUŠTVO ZA OHRANJANJE DEDIŠČINE GRADEŽ
 – suho sadje in izdelki iz suhega sadja;
ART-LES, IGOR SEVER, S. P. – lesene igrače;
 Jože Petrič, Škrlovica – izdelovanje lesenih posod;
 Društvo podeželskih žena Velike Lašče – domači rezanci, predpasniki;
 Čebelarско društvo Velike Lašče – med in drugi čebelji pridelki;
 Parnas, zavod za kulturo in turizem Velike Lašče – majčke, knjige, rožice iz papirja in podobno;
 Rokodelska družina Grčar – ročno izdelan nakit in spominki;
 Marjan Bunič – umetniški izdelki;
 Pavla Marolt, Sodražica – sveži sir in skuta;
 INFO-STOJNICA Javnega zavoda Trubarjevi kraji.

Dogajanje na trgu so popestrili tudi članice skupine **Suhe češplje iz Gradeža (DOD)** in člani **Folklorne skupine Društva podeželske mladine Velike Lašče**. Nastopil pa je tudi **švicarski Jodelterzett „Labesfroid“** iz Wattenwila pri Bernuob spremljavi harmonikarja Petra Burrija in Johanna Krayenbuhl.

Na obisku v Velikih Laščah so bili v okviru Dni švicarske kuhinje z **znanim švicarskim kuharjem Uelijem Augstburgerjem**, lastnikom gostilne in hotela Ochsens iz Lutzelfluha v Emmentalu, ki so potekali v gostilni pri Kuklju med 14. in 17. aprilom. Svojo kulinariko so predstavili tudi na tržnici.

Barbara Pečnik
 foto Niko Samsa

Preostale tržnice v letu 2011:

TRŠKI DAN

Trg pred Levstikovim domom, Velike Lašče

Sobota, 11. junij, od 9. do 12. ure

Nosilec: Javni zavod Trubarjevi kraji

V Laščah je sejmarski plac. V Laščah so včasih bili sejmi. Topot živine, žuborenje glasov, preklinjanje furmanov, umetnost barantanja ... Stari dobri časi ... Da nekoliko lahko doživimo sejmarski šunder, se v Laščah za praznovanje občinskega praznika zgodi trški dan.

MEDENA TRŽNICA

Trg pred Levstikovim domom, Velike Lašče

Sobota, 9. julij, od 8. do 12. ure

Čebele so človekove dobrotnice. Brez čebel človek ne preživi. Ko se sladkate z medom, okrepčate z medico ali se podprete z medenjaki, ne pozabite na drobcena bitja, ki nam omogočajo in sladkajo naše bivanje.

Nosilec: Čebelarско društvo Velike Lašče

KROMPIRJEVA TRŽNICA

Trg pred Levstikovim domom, Velike Lašče

Sobota, 27. avgust, od 8. do 12. ure

Krompir v oblicah z domačim maslom, tenstan krompir z ocvirki pri nedeljskem kosilu, vonj narabutanega krompirja, pečenega v žerjavici ... To so spomini, ki nam napolnijo usta s slino. Krompir nas je, četudi nekoliko na silo, pa vendarle, rešil lakote in mogoče nas tudi še bo.

PRAZNIK SUHEGA SADJA NA GRADEŽU

Gradež

Nedelja, 18. september, od 14. ure dalje

Društvo za ohranjanje dediščine Gradež

Sadje je čudež narave. Osveži, zdravi in posladka. Tudi kisló je sladko, če je iz sosedovega vrta. Kaj pa je suho sadje, marsikdo sploh več ne ve. Da sušenje sadja ni pozabljena veščina, vedo na Gradežu. Pridružite se jim in spoznali boste nov svet.

BUČNO-MARMELADNI DAN

Trg pred Levstikovim domom, Velike Lašče

Sobota, 1. oktober, od 8. do 12. ure

Društvo podeželskih žena Velike Lašče

Ko se jesen počasi preveša v svojo sivo polovico, so kašče polne, sadno drevje obrano in listje že rumeno, razkažemo tisto največje in najslajše. Največje so buče in samo velika buča je prava buča. Brez marmelade pa nam živeti ni.

BOŽIČNA TRŽNICA

26. december 2011, pred božično-novoletnim koncertom

Od pradavnine tesnoba nas objame, ko leto izteka se in noč grozi, da bo požrla dan. A ob zimskem obratu svetloba svojo moč pokaže. Se dan upre in obrne pot na sončno stran. Tako z veseljem do življenja praznujemo božič in si zaželimo uspešno novo leto. Naj bo zadnja tržnica v letu tudi prva na naši skupni poti do še boljše ponudbe in živahnega druženja na tržnicah v prihodnjem letu.

...in zgodila se bo...

ROBARJADA

2011

24/6 PETEK	18h	slavna otvoritev prenovljenih mostov	Krajevni odbor Rob	Podhojni Hrib
	19h	koncert klasične glasbe na obnovljenih orglah	Karitas Rob, župnija Rob, KUD Rob	Župnijska cerkev Rob
25/6 SOBOTA	8h- 14h	Endurance tekma za pokal Konjeniške zveze Slovenije	KD Podhojca	Podhojni Hrib z okolico
	13h- 15h	otroške ustvarjalne delavnice z Nino Mlakar	Zavod Parnas	Parnasov center Rob
	15h	spretnostno jahanje	 KD Podhojca	Podhojni Hrib
	18h	otvorenje fotografske razstave Jažice Rus: Moj svet s konji	Zavod Parnas	Parnasov center Rob
26/6 NEDELJA	20h	gledališka predstava; Neugnana cevljarka (KUD Primoža Trubarjal)	KUD Rob	Dom krajanov Rob
1/7 PETEK	18h	otvoritev razstave Irene Ravnikar Cvetje iz Mišje dnine	Zavod Parnas	Parnasov center Rob
2/7 SOBOTA	10h	predstavitve gasilske opreme	PGD Rob	pred gasilskim domom Rob
	11h	družinski kolesarski izlet	 Zavod Parnas	zbrališče pred centrom Parnas
	od 12h dalje	galopna dirka za pokal občine Veliki Lašče in spretnostno jahanje	 KD Divja horda	za Domom krajanov Rob
	vmes modna revija klobukov, delavnica izdelave cvetja iz papirja	 Zavod Parnas		
3/7 NEDELJA	10h	kolesarski izizziv za gorske kolesarje	 Zavod Parnas	zbrališče pred centrom Parnas

Organizatorji si pridružujemo pravico do sprememb v programu.

-v primeru slabega vremena prireditve odpade

Vljudno vabljeni!

Karitas Rob, Župnija Rob in KUD Rob

vabijo na

na novo obnovljenih orglah
v cerkvi Marijinega rojstva v Robu.

KONCERT KLASIČNE GLASBE

Nastopili bodo

sopranistka Marta Močnik Pirc in
Duo Claripiano – Tatjana Kaučič, orgle,
in Dušan Sodja, klarinet,

**v petek, 24. junija 2011, ob 19. uri,
v Župnijski cerkvi Marijinega rojstva v Robu.**

Na predvečer dvajsete obletnice slovenske države, 24. junija 2011, bo trio, ki koncertira skupaj od leta 2005, na slavnostnem koncertu predstavil zvok prenovljenih orgel v farni cerkvi v Robu.

Izvedli bodo duhovne skladbe G. F. Handla, J. S. Bacha, W. A. Mozarta, F. Schuberta, C. Francka, A. Dvoraka in P. Mascagnija ter Marijine pesmi Alojzija Mava.

Lepo vabljeni!

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA Jožica Rus – Moj svet s konji

20. maj–24. junij,

**Galerija Knjižnice Frana Levstika Velike Lašče
(otvoritev 20. 5. ob 18. uri)**

**25. junij–31. avgust, Parnasov center Rob
(otvoritev 25. 6. ob 18. uri)**

Jožica Rus je ljubiteljska fotografinja, ki veliko svojega prostega časa nameni konjem. Njeno prvo fotografsko razstavo predstavljajo črno-bele fotografije, ki so nastajale dalj časa tudi v okolici Velikih Lašč in Roba, saj je članica Konjeniškega društva Podhojca. Vabljeni na ogled!

Parnas, zavod za kulturo in turizem Velike Lašče

TURJAŠKI DNEVI

SOBOTA, 25. JUNIJ ob 18. uri

Dom Krajanov, Turjak

**18. TRADICIONALNO MEDOBČINSKO
SREČANJE HARMONIKARJEV "TURJAŠKI
HARMONIKAR"**

(KUD Marij Kogoj Turjak)

NEDELJA, 26. JUNIJ ob 8.30

Turjak – cerkev Sv. Ahaca – grad Turjak

POHOD PO TURJAŠKI TURISTIČNI POTI

Start bo ob 8.30 izpred brunarice TD na Turjaku (avtobusna postaja), zaključek pa na Malem Ločniku v organizaciji domačinov. Po želji se bodo pohodniki lahko udeležili sv. maše v cerkvi Sv. Ahacija in potem tudi še nadaljevali pot do Bajdinskih slapov ali do gradu Turjak, na prireditev Grajski dan.

ob 10. uri

Cerkev sv. Ahaca

ŽEGNANJSKA SV. MAŠA

(Župnija Škocjan)

od 11. ure dalje

Grad Turjak

GRAJSKI DAN

(Javni zavod Trubarjevi kraji in Rokodelska družina Grčar)

ROB POSTAJA VSE PRIJAZNEJŠI

Občinski akciji urejanja okolja so se pridružili tudi Robarji in očistili vpadnice, ki pripeljejo v Rob. Sodelovalo je deset prostovoljcev, v glavnem so bile to udeleženke četrтковih čajank, ki so aktivirale še svoje bližnje. Čeprav smo se uspeli organizirati šele v zadnjem hipu, smo tudi mi dobili pripomočke in se na koncu lahko okrepcali z „občinskimi“ sendviči – hvala! Nabrali smo šestnajst vreč smeti in celo sanirali eno divje odlagališče. Za spomladansko čiščenje spomenika sredi Roba je ponovno poskrbel Srečko Marolt iz društva Zarja spominov, pri delih pa so pomagali delavci iz podjetja Kresnica. Prebarvan in očiščen je tudi leseni kozolček, poleg katerega sta na novo zasajeni dve stari sorti vrtnic kot spomin na pokojni Kotarsko Albino in Moškovo mamo Ančko.

Pred Parnasovim centrom smo namestili praktične nosilce za kolesa, ki jih je na pobudo Majde Peterlin izdelal in pritrnil mojster Ljubo Simonovič iz Kurje vasi; za njegov trud in dobro voljo se mu prav lepo zahvaljujemo. Med udeleženkami četrтковih čajank je kolo najpogostejše prevozno sredstvo, nova pridobitev pa bo prišla prav tudi številnim kolesarjem, ki se ustavijo v Robu.

Pod vsako skulpturo je korito z rožami. Župan Anton Zakrajšek in Občina Velike Lašče sta podprla prizadevanja Krajevnega odbora Rob in zavoda Parnas za polepšanje kraja; najlepše se zahvaljujemo za sofinanciranje železa in cvetličnih korit. Svojemu namenu jih bomo slavnostno predali na Robarjadi – na predvečer 20. obletnice samostojne Slovenije. Prav tako velja zahvala ge. Danici iz podjetja Elanda, ki nam je podarila sadike bršljanov in trav ter zemljo za v korita. Za vzdrževanje cvetja so skrb prevzele domačinke, pri urejanju okolice mosta v Podhojnem Hribu pa se je še prav posebej izkazal tudi mladi Karlo Zgonec.

V Robu tako postopoma gradimo tudi dediščinsko skupnost. Po Okvirni konvenciji Sveta Evrope o vrednosti kulturne dediščine za družbo dediščinsko skupnost sestavljajo ljudje, ki cenijo posamezne vidike kulturne dediščine ter jih želijo z javnim delovanjem ohraniti in prenašati prihodnjim rodovom. Z akcijami bomo nadaljevali še ves maj in junij, saj mora biti do Robarjade konec junija vse nared. Program je že objavljen, lepo povabljeni v Rob!

Metka Starič, Zavod Parnas

Da postajajo kolesarji poleg konjenikov vse prepoznavnejši simbol Roba, govorijo tudi kovinske skulpture Aleksandra Arharja na mostovih, preko katerih pridemo v Rob. Avtor, ki je doma iz bližnjega Osredka, je Robu podaril več kipov, ki so nameščeni na treh lokacijah. Ob cesti Ig–Rob pri Štefinu, kjer je po ljudskem reku pričetek Mišje doline, obiskovalce na eni strani ceste pozdravlja kolesar s kačjim pastirjem, na drugi pa konj. Podobna motiva sta v Kurji vasi, na mostu v Podhojni Hrib pa so konji še bolj razigrani.

POMLAD NA UTŽO VELIKE LAŠČE

Delo študijskih krožkov UTŽO Velike Lašče v drugem semestru je bilo povsem pomladno obarvano. Lepo vreme je člane zvalo s Trubarjeve čitalnice ven na sonce, na kratke izlete. Člani krožkov Naš kraj in Umetnostna zgodovina so 12. aprila odšli v Ljubljano, kjer so obiskali dva muzeja, prenovljeni Tobačni muzej ter Slovenski etnografski muzej, kjer so si ogledali stalno razstavo Med naravo in kulturo: zakladnica slovenske in zunajevropske dediščine vsakdana in praznika.

Ob ogledu čupe v Slovenskem etnografskem muzeju

V aprilu sta izvedla Peter Indihar in Ana Ogorelec s KSS Velike Lašče delavnico obrezovanja sadja. Na Virantovem vrtu na Rašici sta prikazala, kako se obreže mlado in staro sadno drevje in kako se cepi češnja.

Med prikazom obrezovanja sadja

Pomladanska opravila so se pričela tudi v čebelnjaku. Katera so to, so spoznavali udeleženci čebelarkega krožka.

ČEBELARSKI ŠTUDIJSKI KROŽEK

V univerzi za tretje življenjsko obdobje že drugo leto obiskujemo predavanja o čebelarjenju. Mentor je gospod Brane Borštnik. Je zelo dober predavatelj in strokovno zelo podkovan. Ostalim čebelarjem pomaga z nasveti, strokovno pomočjo ali pa tudi z rezervno čebeljo družino po potrebi. Prvo leto je bil obisk bolj množičen – tudi 12 slušateljev na predavanju, letos pa je večji osip, mogoče nekoliko tudi zaradi spremenjene lokacije predavanj. Nekaj slušateljev je izkušenih čebelarjev, nekaj začetnikov, par pa nas je samo ljubiteljev čebelarstva in čebeljih proizvodov, ki nimamo čebelje družine.

Mentor nam je predstavil biologijo čebel, čebelji vosek, pridobivanje medu, cvetnega prahu, propolisa in njihove zdravilne učinke. Poleg tega smo se seznanili z boleznimi čebel in njihovimi zajedalci: varojo, hudo gnilobo čebelje zalege, poapneno zalego in nozemavostjo čebel. Velik sovražnik čebel je medved, še večjo škodo pa naredijo ljudje z nepravilno uporabo fitofarmaceutskih sredstev, kar povzroči množični pomor čebel.

Ogledali smo si tudi več filmov o življenju v čebelnjaku in okoli njega. Gospod Borštnik nam je predstavil tudi zgodovino čebelarstva in s tem v zvezi tudi stare izvode Čebelarja iz začetka 20. stoletja in drugo literaturo o čebelarjenju.

Poleg teorije smo imeli tudi praktično prikazano delo v čebelnjaku, kjer smo si v praksi pogledali, kar smo poslušali v učilnici. Letos smo si praktično ogledali, kako se ukrepa, ko čebelar opazi trotovo zalego.

Poleg življenja čebel smo spoznali tudi zdravilne učinke čebeljih proizvodov: med, cvetni prah, propolis in razne recepte v kombinaciji z njimi.

Albert Einstein je izjavil: »Če bi čebela izginila z obličja sveta, bi človeku ostala ne več kot štiri leta življenja. Nič več čebel, nič več oprasevanja, nič več rastlin, nič več živali, nič več človeka.« Zahvala vsem čebelarjem.

Brane Borštnik pri delu

Čebelarki

zapisala: Andreja in Andrej Fele
zbrala: Barbara Pečnik, Velike Lašče
foto: Andrej Fele

ČASTNO VALVASORJEVO PRIZNANJE ANTONU PRELESNIKU IN DUŠANU ZEKOVIČU ZA UREDITEV ŽAGARSKE ZBIRKE NA TRUBARJEVI DOMAČIJI

Komisija za podeljevanje Valvasorjeve nagrade in priznanj je v torek, 17. maja 2011, v Narodni galeriji v Ljubljani podelila Antonu Prelesniku in Dušanu Zekoviču Častno Valvasorjevo priznanje za leto 2010 za ureditev Žagarske zbirke na Temkovi žagi na Trubarjevi domačiji.

Nagrajenca Anton Prelesnik in Dušan Zekovič s podžupanjo dr. Tatjano Devjak in direktorjem Jz Trubarjevi kraji Matjažem Grudnom

ANTON PRELESNIK,

upokojeni dipl. ing. gozdarstva

Anton Prelesnik se je rodil leta 1934 na Sušaku na Reki. Zaradi vojne se je družina leta 1942 preselila na očetov dom v Dobropolju, od tam pa še istega leta v takrat še prazno mesto Kočevje. Anton Prelesnik je v Kočevju obiskoval nižjo gimnazijo in prvi letnik višje gimnazije. Zaradi premajhnega števila dijakov je bila višja gimnazija ukinjena, zato je maturiral leta 1953 na ljubljanski realki (I. gimnazija v Ljubljani). Istega leta se je vpisal na gozdarski oddelek Fakultete za agronomijo, gozdarstvo in veterino Ljubljanske univerze. Diplomiral je 1959. leta in se takoj po diplomi zaposlil na Kmetijsko gospodarskem podjetju Kočevje. Na Kočevskem je služboval vse do upokojitve leta 1997. Vseskozi se je posvečal biologiji gozdov in drevosničarstvu. Leta 1991 si je z dodatnim študijem pridobil naziv specialista za področje gojenja in varstva gozdov.

Po upokojitvi je več kot pol desetletja posvetil raziskovanju, preučevanju in popisovanju vodnih virov. Zaradi dobrega poznavanja in razumevanja Kočevske je postal vodnik po Kočevski. Za izdelavo maket propadlih, požganih in porušenih vasi ter naselij po Kočevski je zaslužen za obujanje njene nekdanje urbane kulture. Pri tem delu se opira na poznavanje topografije nekdanjih kočevskih naselij, na stanje v naravi, uporablja arhivsko in drugo dokumentacijo, pričevanja nekdanjih Kočevjarjev staroselcev in drugih poznavalcev.

Za svoje življenjsko delo in nesebično predanost kočevski deželi je bil Anton Prelesnik leta 2005 proglašen za častnega občana Občine Kočevje.

Ima pa Anton Prelesnik še eno strast. Leta 1988 je začel izdelovati makete brunaric, nekdanjih žag in drugih kočevarskih zgradb, ki jih je kot ruševine srečeval pri svojem terenskem delu. Pri tem je postal pozoren tudi na ostanke vodnih zajetij in nekatere od njih v maketah tudi rekonstruiral. Ti njegovi prvi izdelki so razpršeni pri posameznikih ali pa je za njimi izginila sled. Leta 1995 je pričel sistematično raziskovati in izdelovati makete celih naselij. Leta 2006 je obnovil maketo nekdanjega kočevskega naselja Mrzli Studenec v prenovljeni spominski sobi v Gotenici. Njegova zadnja maketa je maketa Loške žage, ki je sestavni del razstave Živeti z gozdom, ki jo je Pokrajinski muzej Kočevje pripravil ob Mednarodnem letu gozdov in bo odprta do jeseni 2011.

S Trubarjevo domačijo je pričel Anton Prelesnik sodelovati leta 2004 kot glavni pobudnik za ureditev žagarske zbirke na Trubarjevi domačiji. V ta namen je že takrat izdelal in podaril domačiji tri makete, ki predstavljajo razvoj žag venecijanek.

V letu 2010 je žagarsko zbirko obnovil in nadgradil ter sodeloval pri ureditvi pečnice na žagi, sedaj pa aktivno sodeluje tudi pri prenosu posameznih delov žag in žagarskih orodij iz podirajoče se žage iz Brež pri Ribnici.

Nagrajenca (Šopke) jima izročila podpredsednica društva mag. Estera Cerar)

Nagrade je podelil predsednik Slovenskega muzejskega društva Andrej Smrekar.

Anton Prelesnik je človek, ki nas prevzame s svojim poznavanjem in čustvenim žarom do gozda, lesa in vsega, kar je povezano s tem. Pozna praktično vse žage venecijanke na Slovenskem in ima do njih skoraj pesniški odnos. Zanj so te žage izjemen kulturno-tehnološki pomnik naše preteklosti in dokaz človekove iznajdljivosti pri izkoriščanju gozdnega bogastva in vodne energije ter uravnoveženega sobivanja z naravo, ki nam lahko kaže pot v prihodnost. Brez njegovega dela, dobre volje in nasvetov žagarske zbirke na Trubarjevi domačiji ne bi bilo. Anton Prelesnik je tako prispeval pomemben pečat pri oblikovanju celostne podobe Trubarjeve domačije.

DUSAN ZEKOVIC

Dušan Zekovič je rojen 9. marca 1959 v Ljubljani, kjer je končal gimnazijo Poljane. Diplomiral je na ekonomski fakulteti leta 1982. Že v otroštvu in rani mladosti ga je očarala in začarala likovna umetnost, ki je na službenju vojaškega roka v Mariboru prerasla mladostno spogledovanje z njo in se razvila v entuziazem ter raziskovanje različnih tehnik. Pot njegove samorastniške ustvarjalnosti se je na vsakem večjem križpotju podala v nova odkritja in poglede, zato ni naključje, da so dela umetnika odraz doživetega v življenju in nosijo v sebi prepoznavnost ter veliko ljubezen do likovnega ustvarjanja. Predan je umetnosti in prepričan, da ni potrebno ljubiti sebe v svoji umetnosti, temveč iskreno ljubiti umetnost v sebi. Živi in ustvarja na Veliki Slevici pri Velikih Laščah.

Dušan Zekovič je svoja dela predstavil na številnih samostojnih in skupinskih razstavah. Njegovo delo je vseskozi tesno povezano z domačim krajem. Ne samo da že več let (2001–2010) sodeluje na tukajšnjih tradicionalnih likovnih srečanjih Trubarjevi kraji, z njegovim delom je zaznamovana celotna podoba Trubarjevih krajev. Njegovo delo je preplet sodobnosti z našo bogato kulturno dediščino.

Dušan Zekovič je zadnji v vrsti ljudi, ki so se ukvarjali s podobo in ureditvijo Trubarjeve domačije. Sedaj širši, varnejši in lepši dostop do spominske sobe s stopnicami in klopami pod lipo, je njegovo delo. S pomočjo starih omar in skrinj, ki jih je sam restavriral, je uredil moderno in funkcionalno sprejemnico, ki je prijazna do obiskovalcev in delovnega osebja. Prazni in hladni pečnici je vdahnil dušo, da človeka prime, da bi se zleknil na ležišče in malo počival. Predvsem pa navdušuje njegova predanost pri delu, katerega se loti. Pečnico je zasnoval idejno, prispeval večino predmetov in vsa dela z namestitvijo in montažo opravil sam.

Ostale razstave in projekti Dušana Zekoviča v občini Velike Lašče:

1999 – Trubarjeva domačija Rašica: Samostojna razstava slik in skulptur

2003 – Turjak: Organizacija in sodelovanje na razstavi, Fugina, Zekovič

2004 – Organizacija in sodelovanje: razstava Schaffer, slike in skulpture Zekovič, Trubarjeva domačija Rašica

2005 – Izvedba projekta Portreti: Trubar, Levstik, Stritar, Javoršek, Fasada Levstikov dom v Velikih Laščah (oblikovanje, izdelava portretov in skulptur)

2006 – Izvedba projekta Glasbena šola (oblikovanje, opremljanje skupnih prostorov ter dvorane z grafikami in skulpturami)

2006 – Izdelava in postavitve kipa Martina Krpana, Lutzelfluh – Švica

2007 – Izvedba projekta Relief, športna dvorana Lašče (oblikovanje in izdelava reliefa na temo športne igre v dolžini 43 m)

2008 - JSKD – razstave Turjak, Trbovlje: tema Dialog v barvah – nagrajeno delo po izboru selektorja

2008 - Turjak, Trebnje, Laško, Murska Sobota: sodelovanje na razstavi "Obrazi Primoža Trubarja"

2008 - Samostojna razstava in prireditev: 3D ilustracija Martina Krpana, stolp Turjak

2008 – Izvedba projekta: Prenova Trubarjeve domačije ob 500-letnici rojstva (oblikovanje stopnišča, sprejemnica, most)

2008 – Ob proslavi 500-letnice rojstva Trubarja: samostojna razstava slik in skulptur Lepota sveta

2008 - Izvedba projekta Spominski park Velike Lašče (oblikovanje in izdelava portretov)

Od 2001 do 2010 – Skupinske razstave: Trubarjevi kraji

Žagarska zbirka v pečnici

Anton Prelesnik in Dušan Zekovič sta predstavnika dveh generacij; starejše in srednje, ki sta našla sozvočje na Trubarjevi domačiji. Oba se zavedata pomena in ohranjanja zgodovinske dediščine, znata jo obogatiti in ji dati sodobno dimenzijo. Oba vesta, da je to pot, ki kaže naprej in sta izziv mladi generaciji, ki stopa nanjo.

Valvasorjeva nagrada in priznanja so najvišja stanovska odličja slovenskega muzejstva in s tem varovanju premične kulturne dediščine. Nagrado je leta 1971 ustanovila Skupnost muzejev Slovenije ob 150-letnici nastanka Kranjskega deželne muzeja – prvega muzeja na Slovenskem; od 1998 dalje jo podeljuje Slovensko muzejsko društvo.

Zbirka se je pričela urejati že v letu 2004 v zavodu Parnas, z delom pa je nato nadaljeval Javni zavod Trubarjevi kraji. Prenovljena zbirka miniaturnih maket in pečnice – žagarjeve sobice je bila odprta lansko leto 2. oktobra v okviru DEKD 2010.

Nagrada je seveda v prvi vrsti pomembno priznanje obema ustvarjalcema, hkrati pa je tudi potrditev Trubarjevi domačiji za dosedanje delo pri ohranjanju Trubarjevega izročila.

Obema nagrajencema bomo čestitali tudi na Trubarjevi domačiji, in sicer v soboto, 28. maja, ob 12. uri, ob zaključku pohoda po Učni gozdni poti Turjak–Rašica in predstavitvi novih pridobitev v žagarski zbirki. Prireditev je del prireditev v tednu gozdov.

TEDEN GOZDOV – MEDNARODNO LETO GOZDOV 2011:

ČETRTEK, 26. MAJ, ob 18. uri

Trubarjeva domačija, Rašica

PREDSTAVITEV KNJIGE

»Svet med Mačkovcem, Mokrcem in Iško –

Krvava Peč z okolico«

(Tomaž Kočar in Srečko Knafelc)

SOBOTA, 28. MAJ, ob 9. uri

Turjak–Rašica

POHOD PO UČNI POTI TURJAK–RAŠICA OB

MEDNARODNEM LETU GOZDOV

(Zavod Parnas in ZGS KE Velike Lašče)

SOBOTA, 28. maj, ob 12 uri

Trubarjeva domačija, Rašica

PREDSTAVITEV NOVIH PRIDOBITEV ŽAGARSKE ZBIRKE IN POČASTITEV NAGRAJENCEV

ČASTNEGA VALVASORJEVEGA PRIZANJA

(Javni zavod Trubarjevi kraji)

Barbara Pečnik, Javni zavod Trubarjevi kraji

foto: Metka Starič.

V Parnasovem centru o robarski dediščini

OB PRAZNOVANJU VELIKE NOČI

Izdelovanje butaric po robarsko

Pod vodstvom Majde Tekavec se je v Parnasovem centru na delavnici izdelave butaric zbralo dvanajst udeležencev, najmlajši je bil štiriletni Jure, pa srednja in starejša generacija. Mojstri fotografije so delo ves čas spremljali in pripravili fotografsko razstavo, ki je bila v centru na ogled še ves april in prvi del maja.

V Robu za cvetno nedeljo vedno pripravijo zelene butarice. Vanjo sodijo tri enoletne leskove veje, ki služijo kot osnova, tri trtove vejice, ki jim pravijo tudi kofe, pravilno pa je dobrovita, dren, vejice sadnega drevja, ki ga gojijo doma, ter trenutno cvetoče rastline (resje, forcizija, volčin, narcise ...). Dodajo še oljčno vejico, vršiček varha (virha) oz. kopitnika in stvarno zelce. Slednje je že tako ušlo iz spomina, da ga mlajši več ne poznajo, starejši pa ga niso našli. Kot dodatek privedejo še pomarančo ali jabolko. Marsikje je bila navada, da je bila priprava butaric moško delo, od nabiranja do blagoslova v cerkvi. Kdor je prej prišel domov in dal žegen živini, bolj je bila ta hitra.

Ajdovi želodčki, suha juha in sedem vrst hrena

Zakaj točno v okolici Roba, Velikih Lašč in v Dobropoljski dolini dajejo v žegen tudi

Na kuharski delavnici so udeležence pod vodstvom Majde Tekavec pripravile ajdove želodčke, suho juho in kar sedem različnih vrst hrena.

ajdove želodčke, ponekod jim pravijo tudi štrukeljci, ni čisto jasno. Po eni različici ti predstavljajo opresne kruhke, po mnenju dr. Borisa Kuharja pa so gospodinje na ta način „pomnožile“ šunko, ki so jo narezale v želodčke.

V Dobropolju in Velikih Laščah v želodčke zamešajo tudi fige in rozine, v Robu pa v glavnem le na koščke narezano suho meso ali šunko. Med poparjeno ajdovo moko nadrobijo tudi malo kvasa, nato pa s pomočjo bele moke oblikujejo svaljke, ki jih skuhamo v ostanku šunkine vode, ki jo lahko zalijejo tudi z navadno slano vodo. Kuhane razrežejo na kolobarčke in ponudijo pri velikonočnem zajtrku.

Še nekaj receptov, da boste lahko ustvarjali tudi sami:

Jabolčni hren: olupimo in naribamo 2–3 jabolka, dodamo 2–3 žlice naribanega hrena, žličko sladkorja, pol dl blagega kisa, seseklano jajce in malo drobtin.

Jajčni hren: nasekljanemu kuhanemu jajcu dodamo sol, sladkor, kis in hren.

Jajčni hren s svežim jajcem: iz pol dl olja in enega rumenjaka zmešamo majonezo, dodamo nariban hren, pokapljan z limonovim sokom, dodamo še seseklano jajce, žličko gorčice in malo sladkorkja.

Kruhov hren: na kocke narežemo veliko žemljo in jo kuhamo v 2 dl juhe, vode ali suhe juhe, da se razkuha. Dodamo žlico masla, ko se ohladi pa še 2–3 žlice naribanega hrena in žlico kisle smetane. Solimo po okusu.

Smetanov hren: nekaj žlic naribanega hrena posolimo, dodamo kis in malo sladkorja ter 2 dl kisle smetane.

Krompirjev hren z jajcem: pol kg krompirja olupimo, narežemo na kocke in skuhamo v slani vodi. Kuhanega odcedimo, ga pretlačimo in dodamo pol dl olja. Ko se ohladi, dodamo nekaj žlic okisanega naribanega hrena in seseklano jajce, solimo po okusu.

Krompirjev hren z zelišči: pol kg krompirja olupimo, narežemo na kocke in skuhamo v slani vodi. Kuhanega odcedimo, ga pretlačimo in dodamo pol dl olja. Ko se ohladi, dodamo žlico seseklanega peteršilja, dve žlici drobnjaka in okisan nariban hren. Gostoto uravnava z juho ali vodo, v kateri se je kupal krompir. Solimo po okusu.

Majda Tekavec in Metka Starič, Zavod Parnas
foto: Metka Starič, Vladimir Peček

Na Parnasovi ustvarjalni delavnici so otroci krasili pirhe pod vodstvom mlade prostovoljke Nine Mlakar.

Na velikonočni razstavi so gospodinje iz Roba in okolice razstavile svoje vezene prte in prtice z velikonočnimi in pomladanskimi motivi ter zanimive velikonočne voščilnice. Zanimive pirhe iz volne so na razstavo prinesli učenci 3. in 4. razreda PŠ Rob, razstavljeni pa so bili tudi izdelki z ustvarjalne delavnice z Nino Mlakar. Posebno mesto je na razstavi dobil praznični kruh – pletenice in kolački. Na ogled je bila priložnostna razstava fotografij Milene Vintar, Vladimira Pečka in Andreja Feleta, ki so nastale na delavnici izdelave butaric. Udeležence četrtkovih čajank v Robu so poskrbele za dežurstvo na razstavi v soboto in nedeljo, tako da so si jo lahko ogledali vsi zainteresirani, knjigo vtisov pa so napolnili sami pohvalni zapisi.

PRAZNOVANJE POMLADI NA GRADEŽU

Običaj praznovanja pomladi na jurjevo smo na Gradežu obudili leta 2009. Tokrat smo praznovali v nedeljo, 9. maja, saj je bila letos na jurjevo velika noč, na naslednjo nedeljo pa praznik dela. Pri vsebini in obliki praznovanja smo si pomagali s pisanimi viri in ustnim izročilom; tretja zaporedna prireditev že dobiva izoblikovano podobo. Število obiskovalcev iz leta v leto narašča, letos so prireditve obiskali ljudje iz zelo različnih delov Slovenije.

Nekateri naši člani se še spominajo, da so šli na jurjevo na sprehod ob travnikih, njivah, po sadovnjakih in gozdu ter peli ljudske pesmi. Ta običaj smo vključili v naše praznovanje. Nekateri so se na sprehodu še posebej razveselili, da so videli cvetoče kukovice, ki so dokaz, da so travniki naravni in niso gnojeni z umetnimi gnojili. Letos je sprehod vodil Stane Zabukovec, ki je skrbel za prijetno razlago in odgovore na vsa vprašanja številnih sprehajalcev. Sprehajalci so končali svojo pot v središču starega Gradeža, kjer so jih že čakali godbeniki na ploščadi lani urejenega središča vasi.

Mengeška godba v narodnih nošah je poskrbela za prijetno vzdušje s svojim glasbeno raznovrstnim pomladnim koncertom. Koncert so poleg udeležencev sprehoda obiskali še številnejši obiskovalci prireditve, ki so si na poti v središče vasi ogledali sušilnico sadja in nekatera tradicionalna opravila pri kozolcu z zbirko starega orodja. Med potjo so pozdravili tudi likovnike Društva likovnikov Ljubljana na njihovi gradeški delavnici.

Pomladna povorka z zelenim Jurijem na konju je po koncertu z Mengeško godbo v svoji sredi krenila po vasi navzdol proti robu vasi. Pred dobre pol stoletja, ko je bila zadnjič pomladna povorka v Velikih Laščah, je bil na čelu ravno tako zeleni Jurij na konju.

Dr. Boris Kuhar je v svoji poljudnoznanstveni razpravi "Odmirajoči stari svet vasi" med drugim tudi zapisal, da je bil na Gradežu običaj, da so na jurjevo po maši pričeli pašno sezono in takrat gnali živino na pašnik. Sedaj ima živino na pašniku z Gradeža le še Rok Pečnik. Ob letošnjem praznovanju pomladi smo jo lahko opazovali že na pašniku, saj je 9. maj vendarle prepozen za pričetek pašne sezone.

Na robu vasi se je medtem v litoželeznem kotlu na ognju že skuhal golaž, Marko Šavli s svojimi pastirji je že imel pripravljene pastirske ognje in igre. Simon Petrič je že raztegnil svojo harmoniko. Na stojnicah z raznimi izdelki in dobrotami so nestrpnost pričakovali goste. In ko se je gostija ravno dobro pričela, se je vлил dež. Namesto da bi rajali, so obiskovalci iskali streho. Ko dež nikakor ni ponehal, pa so odšli proti domu. Po dveh urah dežja nas je ostalo zelo malo, pa smo vseeno po starem običaju zakurili kres v pomoč soncu.

Praznovanje pomladi se že tradicionalno zaključuje z odprtjem likovne razstave na turjaškem gradu. Slikarji z gradeške likovne delavnice so svoja dela postavili na ogled za obdobje od 13. do 29. maja 2011 pod naslovom "Ne dela kruha moka, ampak roka". Za glasbeni uvod v odprto razstavo sta poskrbela instrumentalista Jakob in Domen Indihar.

NA GRADEŽU OFIRAJO

Ofirači pri Joži Zabukovec

Ofiranje je star ljudski običaj, povezan z godovanjem. Izhaja še iz časov, ko ljudje rojstnim dnevom niso posvečali posebne pozornosti oziroma jih sploh niso praznovali, kot največje osebne praznike pa so praznovali svoje godove.

Na večer pred godovnim dnevom so se pred hišo slavljenca tiho zbrali v »ta bulše gvante« oblečeni sorodniki, sosede in prijatelji ter z različnimi domačimi pripomočki: kovinskimi pokrovkami za lonce, ponvami, kuhalnicami, ročnimi perilniki »riffi mašinami«, zvonci in podobnim godovniku pripravili hrupen »koncert«. Ropotanje so ponovili 3 krat. Po tretjem ofiranju so na vrata privabili slavljenca in mu ob spremljavi harmonike zapeli ter čestitali za njegov praznik. Godovnik je ofirače povabil v hišo in jih pogostil, včasih pa so ofiranci kar s seboj prinesli razne dobrote, slavljenec pa je poskrbel le za pijačo.

Ofiranje je bila predvsem priložnost za prijetno druženje na vasi, ki se je velikokrat končalo s plesom.

V sosednji ribniški dolini so približno pred 100 leti na predvečer njegovega godovnega dne posebej ofirali svojemu gospodu županu. Kot so pripovedovale ribniške stare mame je vse ofirače povabil v gostilno na kozarček žlahtne kapljice. Razlegel se je zvok harmonike in vsi so zaplesali kmečki valček, zibšnrit, mazurko, križ in ajnc polko.

Po drugi svetovni vojni so ljudje začeli praznovati rojstne dneve, tako da se je praznovanje godovnih dni in ofiranje opustilo. Tega starega običaja so se po naših krajih tako spominjali le še starejši domačini in po njihovem izročilu so aktivni člani Društva za ohranjanje dediščine iz Gradeža ponovno vrnili tradicijo ofiranja v svojo vas.

V lanskem letu so ofirali kar petnajstim godovnikom, letos pa so v sušcu na predvečer godovanja Jožefa »zaropotali« tudi Joži Goršičevi, Jožetu Andoljšku in Joži Zabukovčevi. Slavljeneci so »ofirače« pogostili z različnimi dobrotami in dobro kapljico.

Jože Jeršin

Pri Zabukovčevih se »ofirači« ob prijetnem klepetu zadržali pozno v noč.

ABRAHAM NA VASI

Medtem ko je Abraham vasoval pri dekletu v našem kraju, je bilo s prometno signalizacijo in dodatno opozorilno tablo poskrbljeno tudi za njegovo varnost: »Vozi počasi, Abraham na vasi!«

Jože Jeršin

Društvo podeželske mladine
Velike Lašče

vabi na

VRTNO VESELICO,

ki bo na Turjaku pri gasilskem domu

v soboto,

28. maja 2011,

s pričetkom ob 20. uri.

Poskrbeli bomo za hrano, pijačo
in bogat srečelov.

Zabaval vas bo ansambel GAMA.

Prireditev bo v vsakem vremenu!

VABLJENI!

ANSAMBEL SPIRITUS V KLINIČNEM CENTRU

Naš ansambel Spiritus ima korenine v robarskem Oratoriju. Sestavljamo ga: Romana Petrič, Nina Podlogar, Veronika Podlogar, Klara Peterlin, Martina Tekavec, Luka Zakrajšek in Rok Peterlin. Ljubezno do glasbe in veselo sporočilo Evangelija nas povezujeta in vzpodbujata, da s pesmijo obiščemo tudi druge župnije. V soboto, 9. aprila, smo sodelovali pri sv. maši v kapeli Kliničnega centra. Obisk Bolniške župnije je bila bogata izkušnja, zato upamo, da nam jo uspe ponoviti.

Ansambel Spiritus

ZBIRANJE STAREGA PAPIRJA!

Zaradi logističnih in časovnih omejitev smo pobiranje papirja podaljšali do konca meseca maja.

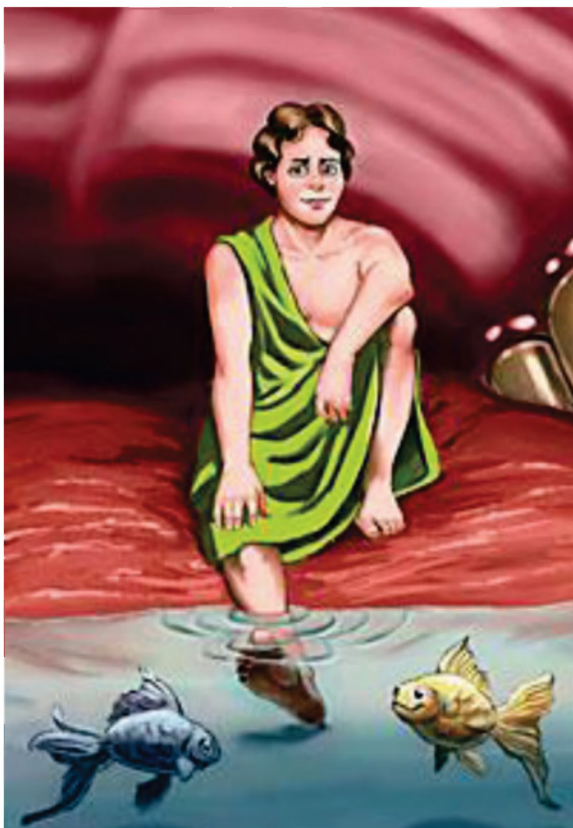
Kontejner bo stal
na Turjaku
zadnji vikend v maju,
torej **27., 28. in 29. maja.**

Papir v večjih količinah
(ali k tistim, ki nimate lastnega prevoza)
še vedno **pridemo iskat na dom.**

Papir zbiramo tudi naslednje leto, ob istem času.
Še vedno pa velja,
da pridemo iskat papir na dom čez vse leto.

Dosegljivi na 040/425 970 (Jan Šavli).

skavti

»V TVOJO SMER«, ORATORIJ 2011

Dragi otroci,
bliža se poletje in z njim Oratorij.

**ORATORIJ V ROBU bo trajal
od 18. do 21. avgusta 2011.**

Rezervirajte si čas za druženje ob igrah,
petju, delavnicah in molitvi. Letos bomo
spoznavali zanimivo zgodbo o preroku Jonu.

Prijave (do 7. avgusta):

Nina Kovačič - 041254990, Lavra Jančar - 031291106
ali na.oratorij.rob@gmail.com

ZIMOVANJE ČETE VZTRAJNIH BIZONOV

Drugi vikend v marcu (11., 12. in 13. marec 2011). Za nekatere čisto navaden vikend. Za nas IV-jevce pa so bili to težko pričakovani dnevi zimovanja. Preživeli smo jih na Trsteniku. Trije dnevi so prehitro minili in vsak bi jih z velikim veseljem še enkrat doživel, saj smo jih kar se da dobro izkoristili. Igrali smo se najrazličnejše družabne igre in bili športno dejavni. Igrali smo odbojko, nogomet in imeli zabaven poligon na igralih. Zagotovo pa je v spominu najbolj ostala številka, razgibana igra, za katero je potrebna prava družba, in to skavti zagotovo smo. Manjkalo pa ni niti pogovorov niti smeha. Nekaj časa smo posvetili tudi splošnemu in zanimivemu učenju. Imeli smo predstavitev hinduizma, religije, ki je danes razširjena predvsem v Indiji. Zimovanje je res hitro minilo, žal pa se vseh takratnih norih občutkov in lepih spominov ne da opisati.

vod lastovk

11. 3. 2011 smo s skavti odšli na Trstenik. Kljub temu da je bilo zimovanje sestavljeno na hitro, smo uživali. Veliko smo se besedno in športno udeleževali. Športno smo se udeleževali predvsem pri odbojki, nogometu in številki, besedno pa ob večerih. Čez celoten vikend nikoli nismo bili lačni, saj smo vedno skuhalo ravno prav. V nedeljo smo zjutraj odšli k maši, kjer nas je tamkajšnji župnik lepo pozdravil, po maši pa smo bili prisotni še na krajšem križevem potu. Po križevem potu smo pospravili hiško, v kateri smo bili nastanjeni, in se odpravili proti domu.

vod želve

VPIS NOVIH ČLANOV – TUDI NAJMLAJŠIH!

Letošnje leto se počasi zaključuje, pa vendar že mislimo na prihodnje. To se bo začelo konec septembra.

Z naslednjim skavtskim letom pa vzpostavljamo ponovno tudi najmlajše volkce, in sicer od 7. do 11. leta.

Seveda vabimo tudi vse ostale, ki jih mika zabava na prostem, obilo zabave smeha, norih dogodivščin, ki se dogajajo na vsakem koraku. Seveda pa se najdejo tudi globoke debate, ki trajajo dolgo v noč, taborni ognji, obvezna kitarra in petje.

Kam torej septembra?

Med skavte!

vas vabi na

veliko vrtno veselico,

ki bo

**V SOBOTO, 25. JUNIJA 2011,
OB 20.00.**

Za dobro voljo bo poskrbela skupina MALIBU.

**Ne boste ne lačni ne žejni,
popestrítev pa boste našli v bogatem srečelovu!**

Vljudno vabljeni!

KONJEREJSKO DRUŠTVO VELIKE LAŠČE
vas vabi na

KONJEREJSKI DAN

v Velikih Laščah pri gasilskem domu
v nedeljo,

29. maja 2011,
s pričetkom ob 14. 00.

PROGRAM:

Povorka konjskih vpreg in jahačev

Prikazi spretnostne vožnje

Ježa okrog sodov

»Šlajsanje« hloda

Preskok

Velikolaška alka

Razstava starih voz in konjeniške opreme

Vsi udeleženci prireditve,
ki boste sodelovali s svojimi
konji, potrebujete ID-dokument in
potrdilo o pregledu konja na IAK – a.

Prijave sprejemamo do 13.30
na prireditvenem prostoru.

Prijavnina je 10€, obvezna je uporaba čelade,
vsak tekmuje na lastno odgovornost.

Program bo povezoval Stane Werbole.

POSKRBELI BOMO ZA HRANO, PIJAČO
IN BOGAT SREČELOV.

Prireditve je podprla Občina Velike Lašče

UTRINEK IZ DELA GASILSKEGA DRUŠTVA VELIKI OSOLNIK IN GASILSKE ZVEZE VELIKE LAŠČE

Na lepo oktobrsko soboto smo se veterani petih gasilskih društev iz treh gasilskih zvez zbrali na Škofljici in prikazali delovanje petih ročnih brizgaln, starih okoli 100 let, in dveh motornih brizgaln, starih več kot 70 let. Srečanje je organizirala komisija za veterane pri Gasilski zvezi regije Ljubljana. Prikaz delovanja starih gasilskih naprav je bil zelo zanimiv in prav škoda je, da si ga ni ogledalo več ljudi.

Za komisijo za veterane
Milan.Tekavec

VELIKE LAŠČE

vas vabi, da

4. junija 2011,
od 8.00 do 10.00,

prinesete v gasilski dom Velike Lašče na pregled
vaš gasilni aparat. Če ga morda še nimate, ga boste
lahko tudi kupili!

Lepo povabljeni!

BLAGOSLOV TRAKTORJEV IN TRAKTORISTOV PRI SV. GREGORJU

STROJNI KROŽEK JE ORGANIZIRANA OBLIKA MEDSOSEDSKE POMOČI.

Je prostovoljno združenje kmetov, nekega območja na društveni osnovi. Člani krožka nudijo proste zmogljivosti strojev, ki jih uporabljajo na svojih kmetijah, drugim članom. Lastnik stroja tudi z njim dela, za kar dobi tudi plačilo po cenah, ki pokrijejo stroške uporabe strojev in so predhodno dogovorjene.

Krožek je namenjen le informiranju članov o potrebah in prostih zmogljivostih oz. usklajevanju sodelovanja med naročniki in ponudniki.

KORISTNOSTI RAZVOJA STROJNIH KROŽKOV:

povečanje rabe in s tem zmanjšanje stroškov;

stroji so boljše izkoriščeni in s tem zmanjšujejo stroške uporabe;

številne kmetije si tako zagotavljajo strojne storitve s sodobno mehanizacijo, ki si je sami ali ne morejo nabaviti ali pa bi bila nabava povsem neracionalna.

poveča se tudi kakovost del, saj se s pogostejšo rabo povečajo tudi kmetove izkušnje in znanje. Za posamezna dela se zelo dobro usposobijo in jih opravijo zelo hitro in zanesljivo

člani sodelujejo tudi na drugih področjih, predvsem si pomagajo v primeru bolezni, nesreč in drugih nepredvidljivih dogodkov.

SK URBAN

SK Urban, ki deluje na našem področju, je bil ustanovljen leta 1996. Sedanji predsednik je Jože Marolt iz Gorenjih Podpoljan.

SK Urban deluje na področju občin Velike Lašče, Ribnica, Sodražica, Loški Potok in Cerknica.

V SK Urban je včlanjenih 61 članov, ki imajo v lasti okrog 700 ha kmetijskih in gozdnih površin. Člani SK med seboj sodelujejo in drug drugemu nudijo različne strojne usluge (baliranje, komaniranje, košnja, transporti...).

V okviru SK Urban prirejamo tudi razne demonstracije nove kmetijske mehanizacije, da se člani našega krožka seznanijo z njo in si pridobijo informacije o zmogljivosti in delovanju le-te. Vsakoletno organiziramo v poznojesenskem ali zimskem času strokovne ekskurzije, kjer si naši člani ravno tako pridobijo veliko novih informacij in izkušenj z najrazličnejšo novo kmetijsko mehanizacijo. Nenazadnje pa so te ekskurzije tudi družabne narave, da se med seboj pogovorimo in seveda tudi malo poveselimo.

Glede na pozitivne izkušnje lanskoletnega prvega blagoslova traktorjev, ki smo ga bolj za pokušino organizirali pr Sv. Gregorju, smo se že na občnem zboru SK Urban dogovorili, da za praznik dela na prvi maj zopet organiziramo blagoslov traktorjev in traktoristov na igrišču pri Sv. Gregorju.

Glede na lanskoletno veliko udeležbo smo se letos odločili, da traktorje parkiramo nad igrišče na travnik, na igrišče pa smo postavili le starodobnike, ki so se tudi udeležili blagoslova in so še posebej zanimivi in vredni ogleda. Pridružili so se nam tudi člani društva lastnikov unimogov iz Idrije. Ob 14. uri je bilo pri Sv. Gregorju parkiranih 78 traktorjev in za uvod nam je zaigrala ribniška godba, kar je prireditev naredilo še bolj svečano. Sledil je pozdrav Jožeta Marolta, predsednika SK Urban. Nato je prevzel vodenje prireditve Janko Debeljak, ki je v kratkem in zanimivem govoru predstavil razmere v slovenskem kmetijstvu predvsem glede mehanizacije na kmetijah. Po podatkih je Slovenija v samem svetovnem vrhu po številu traktorjev glede na število prebivalcev. So pa to predvsem starejši in manjši traktorji.

Potem je sledila še predstavitev SK Urban; spregovoril je vodje krožka Stanko Oblak. Naše prireditve se je udeležil tudi ribniški podžupan Vinko Levstek, ki nam je tudi naklonil nekaj vzpodbudnih besed in nam zagotovil, da nam bo Občina Ribnica tako kot do sedaj pomagala s finančnimi prispevki za delovanje našega društva.

Nato je župnik Andrej Mulej, ki je tudi član našega krožka, pričel z blagoslovom. Po kratki molitvi se je odpravil še do vsakega traktorja in traktorista ter vsakega posebej blagoslovil. V SK Urban smo pripravili tudi spominske nalepke za traktorje, za traktoriste pa smo pripravili golaž.

Po končanem blagoslovu smo se vsi vozniki traktorjev še usedli za mize in se malo pogovorili ter bili soglasni, da blagoslov postane tradicionalen, saj je pri delu s traktorji in ostalimi kmetijskimi stroji še kako potrebno božje varstvo. V upanju, da se naslednje leto na Sv. Gregorju zopet zberemo v še večjem številu, vse skupaj lepo pozdravljam s pozdravom Strojnega krožka URBAN:

»KDOR V STROJNEM KROŽKU SODELUJE, LAŽJE KMETUJE.«

Vodja SK Urban: Stanko Oblak

PREDSTAVA LAŽI ZDRAVNIKA

Igralska ekipa KUD Rob je pozimi pridno delala. Letos smo medse povabili nekaj novih mladih igralcev, režijo pa je prevzela naša članica Metka Škrabec Šešok. Izbrali smo si predstavo Laži zdravnika, ki smo jo na vajah preblikovali v aktualno in igralcem na kožo pisano komedijo. V Robu smo jo odigrali dvakrat in veseli smo, da je bila dvorana obkramat polna obiskovalcev in smeha.

KUD Rob

MATERINSKI DAN

Na materinski dan smo v Robu tudi letos pripravili prireditev, posvečeno materam in ženam. Učenci PŠ Rob so nastopili s pesmijo, plesom, deklamacijami in igrico Kdo je Vidku napravil srajčico. S pesmijo se je predstavil tudi ansambel Spiritus. Igralci KUD Rob smo poskrbeli za neposredni prenos prireditve na kanalu TV Rob, naša antena pa je ujela tudi nekaj drugih zanimivih programov. Na koncu so matere in žene prejele šopke iz papirnatega cvetja, ki so jih izdelale robarske mame pod okriljem zavoda Parnas. Za trud se jim lepo zahvaljujemo. Za stroške materiala se zahvaljujemo robarski Karitas. Posebna zahvala pa tudi vsem nastopajočim, ki so pripravili bogat program.

KUD Rob

OBMOČNO SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN LJUBLJANA OKOLICA 2011

V soboto 16. aprila 2011, je bil v Levstikovem domu v Velikih Laščah prav poseben večer.

Organizator Javni sklad republike Slovenije za kulturne dejavnosti (krajše JSKD) Območna izpostava Ljubljana okolica se je odločil, da letos prireditev HITRO ZASUČ' SE OKOL' poteka v Velikih Laščah.

Nastopile so naslednje folklorne skupine:

– Folklorna skupina Grof Blagaj KUD Polhov Gradec: Volna je spredena, vodja skupine in avtorica odrske postavitve: Anita Kobe;

– Folklorna skupina Rožmarin KD Vnanje Gorice: Prekmurski plesi, vodja skupine Andrej Kunej, avtor odrske postavitve: Edvard Zore;

– Folklorna skupina Klas, PD Horjul: Veselje na Ljubljanici-Plesi okolice Ljubljane, vodja skupine in avtorica odrske postavitve Marija Čepic Rehar;

– Folklorna skupina Društva podeželske mladine Velike Lašče: Splet dolenskih plesov, vodja skupine in avtorica odrske postavitve Marjana Virant;

– Folklorna skupina Velike Lašče, Društvo podeželskih žena in konjerejsko društvo Velike Lašče: Sekanje pirhov, vodja skupine Marta Debeljak, avtorici odrske postavitve Nataša Hribar in Marta Debeljak.

Strokovno je spremljal srečanje gospod Vasja Samec, ki se že vse življenje ukvarja s ljudskimi plesi in z odrskimi postavitvami. Program je povezoval Tomaž Simetinger.

Dragi obiskovalke in obiskovalci, s svojim sodelovanjem ste tudi vi postali del nastopajočih, saj ste dodobra napolnili dvorano in vsak nastop nagradili z bučnim aplavzom. Iskrena hvala vsem. Obe domači folklorni skupini sta doživeli priznanje ocenjevalcev in dolgo ploskanje publike.

Organizator je bil navdušen nad publiko in njenim sodelovanjem in tudi nad velikim odrom, ki ga ima naša dvorana, tako da lahko pričakujemo srečanje tudi v letu 2012.

Za uspešen nastop obeh velikolaških skupin se člani na tem mesu posebej zahvaljujemo strokovni voditeljici Nataši Hribar.

Andreja Stritar

DELOVANJE DRUŠTVA UPOKOJENCEV VELIKE LAŠČE

Že v prejšnji številki Troble je bilo poročilo o občnem zboru Društva upokojencev, na katerem je bilo izvoljeno tudi novo vodstvo društva. Ker pa na zbor ne morejo priti vedno vsi člani, sporočamo tistim, ki še niso seznanjeni z novimi člani upravnega odbora, novo sestavo le-tega, in sicer: Marija Trotovšek, Marija Jelaska, Anica Zrnec, Alenka Rozman, Francka Jamnik, Marin Jelaska, Peter Trotovšek, Ana-Marija Peterlin, Majda Gradišar, Janez Gale, Slava Petrič, Joško Levstek in Zdravko Vilar.

Da bi si člani našega društva lažje organizirali svoj čas, objavljamo program izletov in druženj v letošnjem letu:

- 20. april: Soline v Seči in vas Narin (izlet v prelepem vremenu odlično uspel – na žalost majhna udeležba);
- 28. maj: piknik v Predstrugah – športne dejavnosti;
- 22. junij: izlet po Koroški in splavarjenje po Dravi;
- 30. junij: vseslovensko srečanje upokojencev na Pokljuki v biatloonskem centru;
- 30. avgust: Svete Višarje in Zgornje-Savska dolina;
- 9. september: srečanje upokojencev Mestne zveze Ljubljana v Logatcu;
- 15. oktober: dan starejših občanov na gradu Turjak;
- 16. november: martinovanje;
- 17. december: silvestrovanje.

Da bi se izognili raznim nevšečnostim pri naročanju, smo sklenili, da bo ga. Alenka Rozman na telefonski številki 01 7889 034 zbirala prijavo za izlete in druženja vsak prvi četrtek v mesecu od 10.00 do 16.00 in vsako prvo nedeljo v mesecu od 9.00 do 12.00 do zasedenosti avtobusa. Upravni odbor je tudi sklenil, da bo moral član, ki se izleta ne bo udeležil iz opravičljivih razlogov, plačati ceno avtobusnega prevoza. Želimo si čim večje udeležbe druženj, pa čeprav ste morda že obiskali določene kraje, saj se velja še kdaj vrniti in seveda družiti s prijatelji.

Radi bi vas opozorili, da pri Mestni zvezi upokojencev deluje med drugim tudi brezplačna pravna svetovalnica (nasveti v zvezi z dedovanjem, sestavi oporoke, pomoč pri reševanju premoženjsko-pravnih sporov med sorodniki ali sosedi), katero lahko koristijo tudi naši člani. Svetovalnica deluje vsak četrtek od 9.00 do 13.00 v Ljubljani na sedežu Mestne zveze v stavbi Doma starejših občanov na Poljanah. Potrebno se je predhodno najaviti na telefon 01 430 44 15 in se dogovoriti za termin. V mesecu juliju in avgustu je pisarna zaprta.

Ravno tako se lahko naši člani pridružijo delu v Dnevni centrih aktivnosti za starejše v Ljubljani. Zainteresirani dobijo lahko več informacij in podatkov pri ga. Mariji Trotovšek.

Toliko za danes, pa drugič še kaj več novega. Vabimo vas, da se naših srečanj udeležujete v čim večjem številu in veselimo se snidenja z vami.

Marija Trotovšek

SPOMINSKA SVEČANOST V SMREČJU – TURJAK

Dne 4. maja, na dan 28 pobitih rodoljubov pred 66 leti je bila v Smrečju – Turjak pri spominski plošči svečana prireditev. Zbralo se je neverjetno veliko ljudi, med njimi tudi svojci žrtev. Prisotni so bili tudi številni nosilci praporov, borke in borci Gubčeve in Cankarjeve brigade. Svečano prireditev je pripravila ZARJA SPOMINOV VELIKE LAŠČE, povezoval pa je njen član Janez Lukančič iz Turjaka.

Generalni pokrovitelj prireditve GRAND HOTEL UNION je s svojim izurjenim osebjem, ki so imeli na visokih belih kuharskih pokrivalih veliko rdečo zvezdo, vsem udeležencem postregel poleg partizanskega golaža tudi napitek. Za vso skrb in gostoljubje se generalnemu pokrovitelju prireditelj iskreno zahvaljuje.

Po slovenski himni in slavnostnem govorniku dr. Urošu Staniču so nastopili in ubrano zapeli učenci podružnične šole iz Turjaka pod vodstvom njihove pedagoginje.

Nastopile so tudi članice pevske skupine LANIŠKE PREDICE iz Škofljice pod umetniškim vodstvom Mojce Zajc Travnikove. Človek dobesedno onemi, ko zasliši sredi gozda tako ubrano zapeto partizansko pesem in s takim zanosom.

Partizansko pesem je lepo in s srcem povedala tudi ga. Brigita Železnikar iz Četeža.

Prireditev je v celoti zelo lepo in domoljubno uspela, za kar je tudi požela glasno odobravanje.

Prof. dr. Uroš Stanič nam je velikodušno odstopil avtorski slavnostni govor za objavo v občinskem glasilu TROBLA, za kar se mu Zarja spominov Velike Lašče iskreno zahvaljuje.

Govor dr. Uroša Staniča na spominski svečanosti za 28 talcev, na Turjaku pobitih.

Spoštovane tovarišice in tovariši!

Naj se predstavim: sem nečak ene izmed 28 žrtev Turjaka Angele Dolhar, Uroš Janez Stanič. Na mojem rojstnem listu piše: Regno d'Italia Provincia di Lubiana (Kraljevina Italija Ljubljanska pokrajina), Dioecesis Labacensis (Škofija Ljubljanska), Annus, mensis, dies (leto, mesec in dan) 1.VII. 1943, Nomen, cognomen, conditio,

religio (krstno in rodbinsko ime, stan, vera), Locus nativitatis

(Kraj rojstva) Gerbičeva 22, patris Stanič Ciril, mestni svetnik, rim.cat., matris Vera Dolhar, rim.cat., Ex officio parochiali (Župnijski urad), itd., podpis in pečat župnik Vindišar Ivan.

Ko so mojo teto Ino Angelco Dolhar na tem mestu, v Smrečju pri Turjaku, domobranci 4. maja 1945 rano zjutraj v skupini 28 talcev zverinsko ubili, sem bil star eno leto in 10 mesecev. Ta dokument priča, da sem bil ob rojstvu državljan fašistične Italije, nikjer ne piše, da sem se rodil slovenskim staršem kot Slovenec. To je moj osebni uradni dokaz, da sta nas leta 1941 Slovence fašistična Italija in nacistična Nemčija kot narod sporazumno izbrisala iz svetovnega zemljevida obstoja. Tako bi ostalo za vedno, če ne bi bilo Osvobodilne fronte in slovenske partizanske vojske, ki so se Okupatorju in domačim izdajalcem uprli z orožjem in skupaj z antifašistično svetovno koalicijo leta 1945 to svetovno zlo zatrli.

Tete Ine Angelce (rojene 28. marca 1910 leta na Reki) se spominjam le po pripovedovanju svoje mame Vere (rojene 1909 tudi na Reki v družini 7 otrok). Edina izjema je mali slonček – igračka, ki ga je teta naredila zame v zaporu kljub nečloveškemu mučenju in kljub temu, da so ji krvniki 17-krat zlomili roke. Bil je iz mehkega sivega blaga, napolnjen z vato, velik za večjo roko. Ko sem bil že večji, se spomnim, da je imel vse štiri noge posesane, saj sem veliko let spal z njim in mi je služil tudi kot duda.

Vnaši družini smo bili trije bratje. Najstarejši je bil Branko, rojen 1938, srednji Gojko, rojen 1940, in jaz najmlajši. Mama nam je pripovedovala, kako sta imeli s sestro Angelco na Cankarjevi ulici v Ljubljani trgovino z modnimi dodatki. Seveda pa je Angelca zaradi varnosti ni informirala, kakšno funkcijo ima v OF. V lokalni je bila namreč javka za pirotehniko, pozneje tudi VOS in okrožno intendanco, v skladišču pa so prenočevali zelo iskani ilegalci. Kasneje, v zadnjih mesecih vojne, je v štabu OF vodila civilno in vojaško intendanco. Sestri Veri je to vsled konspiracije zamočala, ker je le-ta poleg svojih treh sinov skrbela še za nečaka Pavla in Gustita Mencej. Starejša sestra Pavla Mencej je namreč leta 1944 čez noč morala oditi v partizane, ker je bila njena pasarska delavnica v Medvedovi ulici 7, kjer je za OF delala municijo in orožje, izdana. V partizane je odšel tudi mamin mlajši brat Jože Dolhar, ki je bil zadnje leto vojne, januarja 1945, izdan in ubit na Vačah.

Na Gerbičevi 22, kjer smo med 2. svetovno vojno živeli Staniči, pregnani leta 1915 iz Kanala ob Soči, so bili internirani v Nemčljo trlje strici in tri tete. Vsi so bili člani OF, menda so tudi z mojim otroškim vozičkom po terenu razvažali Slovenskega poročevalca. Od odraslih sta bila doma le moja mama in oče, ena teta in babica Terezija, ki so skrbeli za 10 otrok. Po pripovedovanju moje mame so esesovci v hiši trikrat zaman iskali teto Angelco. Enkrat smo imeli vsi otroci ošpice, teta je bila skrita pod posteljo nas otrok in vojaki so se raje umaknili, da se ne bi okužili. Januarja 1945 je bila izdana, gestapovci so obkolili celo okolico in izhoda ni bilo več. Zaprli so jo v prisilno delavnico na Povšetovi ulici. Tam je bila zaprta in mučena večina članov štaba OF, ki so do zadnjega po nalogu vodstva opravljali svoje funkcije v čedalje težjih razmerah med zadnjimi meseci pred osvoboditvijo 9. maja 1945. Po izdajstvu so takrat Nemci zajeli v Ljubljani okrog 300 najpomembnejših ilegalcev OF in jih večino umorili.

Kako hudi časi so bili takrat za preostale ilegalce, ki so do konca vojne na svojih funkcijah v štabu OF delali v okupirani Ljubljani, govori kratek odlomek iz življenjepisa Angelce Dolhar, ki ga je sestavila moja mama leta 1950:

»Ponovno je hotela oditi (Angelca) na teren (v partizane), posebno še proti koncu, ko je slutila, da je izdana, toda pokoravala se je višjemu vodstvu, da mora ostati na svojem mestu in vršiti njej poverjene posle, med njimi tudi intendatske, dalje. Radi vedno pogostejših aretacij in odhoda njenih sodelavcev v partizane se je njej poverjeno delo vedno bolj množilo in obremenjevalo.« Razmere znotraj OF so bile na meji človeške psihofizične vzdržljivosti in v relaciji do vodstva partizanske vojske, ki so delovali v osvobojenem ozemlju, verjetno zelo kompleksne. Partizanom je bilo namreč težko razumeti, kaj so prestajali ilegalci 4 leta v okupirani Ljubljani. Spomnim se naše mame, ki nam je sinovom večkrat pripovedovala, kaj ji je dejala Angelca malo pred aretacijo:

»Veš, Vera, ko bo svoboda, bom pa jaz tudi spregovorila.« Žal nismo nikoli izvedeli, kaj ji je ležalo na duši. Verjetno je slutila ali vedela, kdo jih je izdal, zakaj se niso smeli umakniti iz Ljubljane, saj je bila osvoboditev že v zraku. Šlo je za dneve, kaj dneve, že za ure. Turjak so partizanske enote namreč osvobodile 5. maja 1945, torej le dan po poboju 28 talcev v Smrečju. Kaj je hotela povedati teta Angelca in kaj so hoteli povedati seveda tudi drugi na Turjaku pobiti talci, naj raziščejo

zgodovinarji na osnovi arhivov, ki še niso vsi odprti. Zgodovina slovenskega naroda mora biti namreč zapisana v celoti v dobrem in slabem, častnem in nečastnem, srečnem in žalostnem.

Naša mama Vera je naredila tudi obupni poskus rešitve tete Angelce iz krempljev esesovcev in domobrancev. Šla je namreč prosit škofa Gregorija Rožmana, da bi njeno sestro Angelco, ki je bila odličen človek in verna kristjanka, rešil mučenja in smrti. S seboj je menda vzela oba svoja nečaka Pavla in Gustija Menceja, da bi tudi zaradi otrok brez staršev vzbudila pri škofu kanček usmiljenja. Škof Rožman pa jo je napodil z besedami: »Kaj pa govorite, gospa Stanič. Vaša sestra Angela Dolhar je boljševek! Če ne greste hitro od tod, boste še vi tako končali.« Moja mama je bila verna katoličanka, kot je bilo v družbi običajno v tistem času. Po tem dogodku v življenju ni več prestopila praga Rimskokatoliške cerkve.

V. obširni literaturi je podrobno opisana življenjska pot in prispevek k osvoboditvi za vsakega od 28 turjaških žrtev posebej. Danes sem se potrudil povedati svoj spomin na teto Ino, vem pa, da bi svojci drugih žrtev lahko povedali še 27 podobnih zgodb.

28 najboljših borcev OF je 3 mesece skupaj trpelo mučenje v prisilni delavnici in to jutro umrlo skupaj. Najbolj verno ta dogodek opisuje knjiga »Mučeniška pot k Svobodi«, natisnjena leta 1946:

»V. gozdu Veliko smrečje pod Turjakom na Dolenjskem se je v jutranjih urah 4. maja 1945 zgodil najostudnejši zločin, kar so jih zakrivali nad slovenskim narodom domači izdajalci. Ti notorični pobesnelci so iz najbolj temne, odurne, slepe, onemogle maščevalnosti morili še tedaj, ko je preblisnila slovensko nebo tisoč let zaželena zora svobode...«

V. tem pomladnem jutru so padli v smrt: Tonček Čop, Angela Dolhar, Neda Gerzinič, Martin Gorišek, Viktor Kamnikar, Franc Kaplan, Anton Knez, Tone Knez, dr. Vito Kraigher, Ignac Krištof, Karel Kurnik, Rudolf Kurnik, Marica Malahovski, Leopoldina Mekina, dr. Franc Mesesnel, dr. Mavricij Neuberger, Nikolaj Polc, Milka Prijatelj, Rudolf Ravbar, inž. Rihard Sever, inž. Viktor Šuškovič, Franc Švegelj, dr. Stanko Tomšič, dr. Boris Tuma in inž. Zoran Tuma.

Kaj je bilo nazorsko ozadje tega zločina? Matematik in teolog Blaise Pascal je med svojimi zadnjimi mislimi v knjigi »Pense« (Misli) v 17. stoletju napisal:

»Ljudje nikoli ne delajo zla tako popolno in z radostjo kot takrat, ko udejanjajo svoje versko prepričanje.« Filmsko je to misel na osnovi dogodkov v Alžiriji v letu 1995 oživil

film »Božji možje« s podobnim sporočilom: »Najhujša grozodejstva zagrešijo ljudje nad drugače mislečimi z blagoslovom vodij njihove religije.«

Kdo so bili izvrševalci zločina na Turjaku? Kakšno je bilo v tem primeru ozadje?

Janko Heberle je leta 1995 napisal:

»Po pričevanju prič in zagovoru dr. Lovra Hacina so bili storilci tega krutega zločina domobranci iz specialnega voda policijskega zbora, ki ga je vodil zloglasni poročnik Jože Hlebec. Upravnik policije v Ljubljani dr. Lovro Hacin je še izjavil, da sta skupaj z vodjem politične policije pravnikom Markom Lahom in vodjem nemške policije SS Duschom 14 dni pred osvoboditvijo sestavila seznam posebno nevarnih ljudi, za katere sta dala dovoljenje za zločin dr. Hacin ali Dusche.«

Sledeč srži misli Pascala so za poboj 28 talcev na Turjaku najbolj odgovorni general domobrancev Leon Rupnik in škof Gregorij Rožman, ki je domobrance v imenu Rimskokatoliške cerkve blagoslovil v boju proti članom Osvobodilne fronte in partizanom.

Dr. Lovro Hacin in Jože Hlebec sta bila leta 1945 oziroma 1946 sojena za storjene zločine in obsojena na smrt. Zato je sramota, da sta na Ljubljanskih Žalah pri novi cerkvi napisana kot žrtvi komunizma in državljanske vojne. Za vedno bosta ostala zločince nad slovenskim narodom. Prav tako za vedno bo 28 talcev pobitih na Turjaku uvrščenih med tiste antifašistične slovenske borce – heroje, ki so žrtvovali svoja življenja za našo svobodno Slovenijo. Brez OF in slovenske partizanske vojske ter partizanov drugih jugoslovanskih narodov na koncu vojne, združenih v Jugoslovansko armado, Slovenije ne bi bilo.

In kako naprej, kaj je glavna naloga slovenske vlade? Poskrbeti mora za polno, kvalitetno življenje vseh Slovencev, danes, sedaj. Prvi korak naj bo celjenje odprtih ran, ki še vedno razdvajajo slovenski narod in upočasnjujejo razvoj Slovenije v odprto, tolerantno in prosvetljeno državo, ki bo dosegla mednarodni ugled, ki si ga kot svobodna država članica EU zasluži. Za dolgoročne čiste odnose in pomiritev nemirnih duhov naj država od sosednjih držav, Vatikana in Nemčije zahteva opravičilo za vse zločine nad slovenskim narodom med 2. svetovno vojno. Tako se bo zasidrala v mednarodnem zgodovinskem spominu kot enakopravna članica antifašistične koalicije, ki je dala glede na svojo velikost nesorazmerno velik človeški davek pri zmagi nad fašizmom in nacizmom.

Večna slava 28 turjaškim herojem!
Smrt fašizmu, svoboda narodu!

PLANINSKO DRUŠTVO
VELIKE LAŠČE
Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče

Dragi pohodniki!

Vabimo vas na

19. pohod po

»Velikolaški kulturni poti«

v nedeljo, 5. junija 2011.

Začetek pohoda bo med 7.00 in 10.00 v Velikih Laščah.

Cilj bo na Trubarjevi domačiji na Rašici, kjer bo družabna prireditev.

Velikolaška kulturna pot povezuje rojstne kraje naših treh velikih rojakov Frana Levstika, Josipa Stritarja in Primoža Trubarja in vodi mimo številnih kulturno-zgodovinskih znamenitosti. Je krožna, označena s posebnimi markacijami in dolga približno 15 km.

Trasa pohoda s startom v Velikih Laščah in ciljem na Rašici pa je dolga približno 13,5 km. Pot je razgibana, z nekaj vzponi in spusti, in je primerna tudi za osnovnošolsko mladino.

Prehodimo jo v treh do štirih urah zmerne hoje. Iz Rašice v Velike Lašče se lahko vrnete peš po markirani poti (50 min), na voljo pa bo tudi brezplačen prevoz.

Startnina: 2 EUR (odrasli), otroci brezplačno.

Vsak pohodnik prejme izkaznico pohoda, načrt poti, čaj in prevoz iz Rašice v Velike Lašče. Za dvakratno udeležbo prejmejo pohodniki bronasto značko, za štirikratno udeležbo srebrno in za šestkratno udeležbo zlato značko. Za desetkratno udeležbo prejmejo pohodniki posebno nagrado.

Dodatne informacije lahko dobite:

- na naši spletni strani (<http://pd.velike-lasce.si>);

- po elektronski pošti: planinsko.drustvo@velikelasce.si;

- na GSM 041/ 561-561 (Olga Verovšek).

Lepo vabljeni!

Lep planinski pozdrav!

Zavod za prostorsko,
komunalno in
stanovanjsko urejanje
Grosuplje, d.o.o.

**PRI GRADNJI VAŠEGA
NOVEGA ALI
REKONSTRUKCIJI
OBSTOJEČEGA OBJEKTA
VAM NUDIMO:**

- izdelavo "urbanističnega dela"
posebnega dela projekta
(lokacijska dokumentacija po starih
predpisih, vodilna mapa po novih
predpisih)
- izdelavo projektne dokumentacije
za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja
- izdelavo geodetskega posnetka in
parcelacijo zemljišča

Najdete nas na
Taborski c. 3 v Grosuplju
in po telefonu
(01) 7810-320 ali (01) 7810-329

Obveščamo vas, da je Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije (RRA LUR) v okviru projekta **Regijska štipendijska shema 30. 3. 2011** objavila na spletni strani www.rralur.si

JAVNI POZIV DELODAJALCEM ZA VKLJUČITEV V REGIJSKO ŠTIPENDIJSKO SHEMO LJUBLJANSKE URBANE REGIJE 2011/2012.

Osnovni cilj štipendijske sheme, ki se izvaja poenoteno po vsej Sloveniji z nosilci REGIONALNIMI RAZVOJNIMI AGENCIJAMI, je **spodbujanje kadrovskega štipendiranja** ter povezovanje gospodarskih potreb in izobraževalne sfere. Štipendije se tako deljujejo za konkretna delovna mesta – in sicer prednostno za razvojne potrebe in perspektivne poklice v regiji.

V KOLIKOR BOSTE V PRIHODNJE IMELI POTREBE PO NOVIH KADRIH, VAS VLJUDNO VABIMO, DA SE VKLJUČITE V REGIJSKO ŠTIPENDIJSKO SHEMO ZA LETO 2011/2012. PRIJAVITE SE TAKO, DA ODDATE VLOGO NA JAVNI POZIV. ROK ZA ODDAJO VLOG NA RRA LUR PO POŠTI ALI OSEBNO JE 30. 6. 2011.

MALI OGLAS

Kmetijo, najmanj 8 ha v kosu, NA SAMEM, kupim takoj (040 121 370).

MALI OGLAS

Dvojček, 155 m² bivalne površine na lepi lokaciji v Puščah pri Turjaku v 3.gf. Možnost dograditve po vaših željah in kompenzacije s stanovanjem. **Prodajam** po najnižji ceni za primerljivo nepremičnino v okolici.

Tel. 041 751 266

"Le v stiski spoznaš prijatelja."

Vsem prijateljem in sorodnikom,
ki ste nam priskočili na pomoč
ob požaru
se iskreno zahvaljujemo.

Strnadovi
Videm 33 b

Vključitev v regijsko štipendijsko shemo omogoča **50 % SOFINANCIRANJE ŠTIPENDIRANJA DELODAJALCEM IZ LJUBLJANSKE REGIJE**, ki so

- pravne osebe zasebnega prava,
fizične osebe ali
- pravne osebe javnega prava,
s sedežem, poslovno enoto ali
prebivališčem na območju ene od 26
občin Ljubljanske urbane regije.

Glede na način financiranja je štipendija sestavljena iz dveh delov:

1. del: iz Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije **zagotavlja RRA LUR v znesku 50 %** dodeljene štipendije (vendar največ v višini 30 % minimalne plače).
2. del: preostalo **polovico štipendije zagotavljajo delodajalci**, pri katerih se bodo štipendisti zaposlili za čas trajanja prejemanja štipendije. Delež delodajalcev je lahko tudi nižji, če dodatno sofinanciranje štipendiranja zagotovijo tudi posamezne občine.

Osnovna višina štipendije znaša 15 % minimalne plače za dijake ter 28 % minimalne plače za študente. Štipendisti

so upravičeni do dodatkov za šolski uspeh ter kritje stroškov prevoza oziroma bivanja izven kraja prebivališča. Povprečna štipendija v letu 2010/11 znaša 280 EUR, višina najvišje štipendije za dijake je 250 EUR, za študente pa 420 EUR.

Vsi zainteresirani delodajalci s sedežem ali poslovno enoto v Ljubljanski urbani regiji se prijavijo na Javni poziv z dokumentacijo, ki je dostopna na spletni strani RRA LUR www.rralur.si.

Na osnovi potreb po kadrih, ki jih bodo podali delodajalci v prijavi na javni poziv, bo RRA LUR v začetku septembra objavila RAZPIS ZA ŠTIPENDIJE.

Projekt Regijske štipendijske sheme Ljubljanske urbane regije je sofinanciran iz sredstev Evropske unije, in sicer iz Evropskega socialnega sklada.

Kontaktne osebe:

mag. Liljana Drevensek
liljana.drevensek@ljubljan.si
Tel: 01 306 19 04

Matija Ukmar
matija.ukmar@ljubljan.si
Tel: 01 306 19 05

RC Kočevje Ribnica d.o.o.

PODJETNIŠKE IN DRUGE INFORMACIJE

1. Najava javnega razpisa za sofinancirane tržnih raziskav na novih tujih trgih

Razpisnik: Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije. Predmet razpisa: Predmet javnega razpisa je sofinanciranje izdelave tržnih raziskav na novih tujih trgih glede možnosti: prodora obstoječih izdelkov/storitev ali skupin izdelkov/storitev na novi tuji trg in prodora novih izdelkov/storitev na novi tuji trg v je mednarodno priznana država ali ožje področje oziroma regija znotraj države kamor podjetje še ne izvažata oziroma ni realiziralo izvoza v letih 2010 in 2011. Rok: Predvidoma v začetku junija bo JAPTI objavil Javni razpis za sofinanciranje tržnih raziskav na novih tujih trgih. Upoštevanji bodo projekti izdelave tržnih raziskav, ki bodo izvedeni od dneva oddaje vloge na javni razpis in največ do 10.11.2011. Več: www.japti.si/index.php?t=Razpisi&id=129&l=sl

2. Javni poziv k vpisu in podaljšanju vpisa v evidenco subjektov inovativnega okolja v letu 2011. Razpisnik: Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije. Predmet razpisa: Predmet javnega poziva je vpis in podaljšanje vpisa v evidenco subjektov inovativnega okolja, ki jo vodi JAPTI. Rok: 30.11.2011, do 12. ure. Več: www.japti.si/index.php?t=Razpisi&id=128&l=sl

3. Javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb 46PO11. Razpisnik: Eko sklad, Slovenski okoljski javni sklad. Predmet razpisa: Predmet poziva so krediti Eko sklada za okoljske naložbe pravnih oseb, samostojnih podjetnikov posameznikov in zasebnikov na območju Republike Slovenije. Rok: Poziv je odprt do porabe sredstev oziroma najkasneje do 31.1.2012. Več: www.uradni-list.si/_pdf/2011/Ra/r2011032.pdf

4. Povabilo k sodelovanju v naboru inovacij v okviru 6. Slovenskega foruma inovacij. Razpisnik: Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije. Predmet povabila: Vabimo vse avtorje izumov, invencij in inovacij, ki želite sodelovati na osrednji slovenski prireditvi – 6. Slovenskem forumu inovacij, ki se bo odvijal 22. in 23. novembra 2011 v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču. Rok: preko spletnega obrazca do 12. 9. 2011, do 24:00 ure.

Več: www.japti.si/index.php?t=Razpisi&id=125&l=sl

5. Javni razpis za sofinanciranje projektov s programskega področja LIFE+11. Razpisnik: Ministrstvo za okolje in prostor. Predmet razpisa: je sofinanciranje projektov s programskega področja »LIFE+ 11«. Rok: 18.7.2011. Več: Prijavitelj mora predložiti izpolnjen obrazec A6, ki je dosegljiv na spletnih straneh: <http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifepius.htm>.

6. Javni razpis v podporo nacionalnemu sistemu inovacij. Razpisnik: Javna agencija za tehnološki razvoj Republike Slovenije. Predmet razpisa: je financiranje aktivnosti organizacij podpornega okolja, ki imajo ključno nalogo spodbujati in krepiti inovacije za trg, to je uvajanje novih izdelkov, postopkov in storitev oziroma tehnoloških in netehnoloških inovacij v podjetjih v zasebnem sektorju v republiki Sloveniji. Rok: 16.5.2011, do 12. ure. Več: www.tia.si/INO11,645,0,1,1.html

7. Javni razpis za ukrep posodabljanje kmetijskih gospodarstev – ukrep 121 za leto 2011, za naložbe mladih prevzemnikov kmetij. Razpisnik: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Predmet razpisa: je dodelitev nepovratnih sredstev za naložbe mladih prevzemnikov kmetij, če so bile te naložbe opredeljene v poslovnem načrtu. Rok: je 15.6.2011, do 24. ure. Več:

www.mkgp.gov.si/si/javne_objave/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=964

8. Razpis posojil za nova delovna mesta in obratna sredstva (Mikrokrediti) za leto 2011. Razpisnik: Razvojni center Novo mesto d.o.o. Predmet razpisa: so posojila za samozaposlitev podjetnikov začetnikov in fizičnih oseb z registrirano dopolnilno dejavnostjo na kmetiji, ki so realizirali samozaposlitev od 1. 1. 2010 dalje in v letu 2010 niso koristili mikrokredita RC ter posojila gospodarskim subjektom malega gospodarstva (do 50 zaposlenih) in fizičnim osebam z registrirano dopolnilno dejavnostjo na kmetiji za nova delovna mesta realizirana od 1. 1. 2011 dalje in posojila za obratna sredstva posojilojemalcem, ki so iz razpisanih sredstev Garancijske sheme za Dolenjsko za leto 2011 prešli posojilo za nakup opreme ali ekološkega tovornega vozila. Rok: do porabe sredstev oziroma objave o zaprtju razpisa. Več: www.rc-nm.si/Projekti/GarancijskashemaDolenjske.aspx

9. Razpis dolgoročnih posojil in garancij Garancijske sheme za Dolenjsko (GSD) za leto 2011. Razpisnik: Razvojni center Novo mesto d.o.o. Predmet razpisa: so dolgoročna posojila in garancije za ta posojila za pospeševanje razvoja majhnih gospodarskih družb in samostojnih podjetnikov ter fizičnih oseb, ki imajo registrirano dopolnilno dejavnost na kmetiji s sedežem v občinah: Občina Kočevje, Občina Kostel in Občina Loški Potok. Rok: do porabe sredstev oziroma objave o zaprtju razpisa. Več: www.rc-nm.si/Projekti/GarancijskashemaDolenjske.aspx

10. Javni razpis Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere namenjene tehnološko inovativnim projektom (P1 TIP 2011). Razpisnik: Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo. Predmet razpisa: so garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere, ki jih razpisuje Sklad v sodelovanju z bankami. Rok: 5.6.2011, 20.6.2011, 5.7.2011, 5.9.2011, 20.9.2011, 5.10.2011 in 20.10.2011, 5.11.2011, 20.11.2011, 5.12.2011 oziroma do porabe sredstev. Več:

www.podjetniskisklad.si/index.php?option=com_content&view=article&id=165&Itemid=148

11. Javni razpis Garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere (P1 2011). Razpisnik: Slovenski podjetniški sklad. Predmet razpisa: so garancije Sklada za bančne kredite s subvencijo obrestne mere, ki jih razpisuje Sklad v sodelovanju z bankami. Rok: 15.6.2011, 15.7.2011, 10.9.2011, 10.10.2011, 10.11.2011 in 10.12.2011 oziroma do porabe sredstev. Več:

www.podjetniskisklad.si/index.php?option=com_content&view=article&id=166&Itemid=146

12. Javni razpis »Mentorski vavčer 2011«. Razpisnik: Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije. Predmet razpisa: je sofinanciranje stroškov, ki bodo podjetjem nastali iz naslova poslovnega mentorstva. Rok: do porabe sredstev, vendar ne dlje kot do 20. 6. 2011. Več: www.japti.si/index.php?t=Razpisi&id=121&l=sl

13. Javni razpis za primarno kmetijsko pridelavo. Razpisnik: Slovenski regionalno razvojni sklad Ribnica. Predmet razpisa: je dodeljevanje ugodnih

posojil projektom na področju primarne pridelave kmetijskih proizvodov. Rok: 31.7.2011 in 30.9.2011.

Več: www.regionalnisklad.si/kmetijstvo/kmetijstvoprimarnapridelava

14. Javni razpis »Inovacijski vavčer 2011«. Razpisnik: Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije. Predmet razpisa: je sofinanciranje upravičenih stroškov storitev zunanjih izvajalcev oz. svetovalcev pri pripravi in izvajanju razvojno naravnane ali raziskovalno razvojnega projekta podjetja, kjer bo končni rezultat vloga za pridobitev pravice industrijske lastnine v obliki nacionalne ali mednarodne prijave: patenta ali modela ali, znamke. Rok: do porabe sredstev, vendar ne dlje kot do 29. 9. 2011. Več: www.japti.si/index.php?t=Razpisi&id=116&l=sl

15. Javni razpis za spodbujanje tujih neposrednih investicij v letih 2010 in 2011. Razpisnik: Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije (JAPTI). Predmet razpisa: je dodelitev spodbud za začetne investicije, ki jih bodo prijavitelji – tuje osebe zasebnega prava - nerezidenti izvajali na ozemlju Republike Slovenije. Rok: do 9. 9. 2011 oziroma do porabe sredstev.

Več: www.japti.si/index.php?t=Razpisi&id=87&l=sl

16. Javni razpis za podporo malim in srednje velikim podjetjem, ki izvajajo raziskave in razvoj – program EUROSARS, v okviru iniciative EUREKA. Razpisnik: Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Predmet razpisa: je sofinanciranje slovenskega dela mednarodnih raziskovalnih in razvojnih projektov za projekte, ki so potrjeni na mednarodnem ocenjevanju Eurostars s strani skupine Visokih predstavnikov programa Eurostars. Več o pogojih najdete v razpisu. Roka: 22. 9. 2011 in 1. 3. 2012 do 20. ure. Več:

http://www.mvzt.gov.si/si/o_ministrstvu/javne_objave/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=959

17. Javni razpis štipendij za študijske obiske slovenskih dijakov in študentov v tujini v letu 2010 in 2011. Razpisnik: Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije. Predmet razpisa: je štipendiranje kratkoročne mednarodne mobilnosti v tujino (študijskih obiskov) dijakov in študentov, ki so slovenski državljani in sicer: za namen izobraževanja in za namen praktičnega usposabljanja v neprofitnih organizacijah. Rok: je določen kot odprt rok prijave in traja do vključno 31. 12. 2011 oziroma do porabe sredstev. Več: <http://www.sklad-kadri.si/>

18. Javni razpis za sofinanciranje daljinskega ogrevanja na lesno biomaso za leta 2010, 2011 in 2012 (DOLB 2). Razpisnik: Ministrstvo za gospodarstvo. Predmet razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje projektov daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Roki: vsak prvi delovni četrtek v mesecu, v trimesečnih razmikih. Razpis je odprt do 31. 1. 2012, oz. do porabe sredstev. Več:

http://www.mg.gov.si/si/o_ministrstvu/javne_objave/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1%5Bshow_single%5D=866

19. Javni razpis za spodbujanje tujih neposrednih investicij v letih 2010 in 2011. Razpisnik: Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje investicije. Predmet razpisa je dodelitev spodbud za začetne investicije, ki jih bodo prijavitelji – tuje osebe zasebnega prava - nerezidenti izvajali na ozemlju Republike Slovenije. Rok: do 12. ure do 7.6.2011 in 9.9.2011.

Več: www.japti.si/index.php?t=Razpisi&id=87&l=sl

NOVIM USPEHOM NAPROTI

V začetku septembra 2011 je razpisano svetovno prvenstvo (letos je gostitelj Evropa, naša sosedna Avstrija) v disciplini 3-D, kjer imamo v klubu najboljše rezultate. Lokostrelska zveza Slovenije je na podlagi rezultatov leta 2010 sestavila državno selekcijo in predpisala norme za dokončni izbor reprezentance. Iz lokostrelskega kluba Turjak je v selekcijo zbranih pet tekmovalcev, in sicer so to: Marjan Kocman, Tone Klančar, Karli Goršič, Irena Kastelic in Mateja Sivec.

Zanimanje za udeležbo na tekmovanjih je poraslo. Tako smo se že 8. januarja v velikem številu udeležili tekem »zimskega trojčka« ter 5. februarja in 5. marca, kjer so naši tekmovalci pokazali zadovoljive rezultate. K temu so največ prispevali zimski dvoranski treningi in velika zagnanost tekmovalcev.

Zmagovalci po kategorijah: člani dolgi lok Karli Goršič, instiktivni lok Marjan Kocman, sestavljeni lok Jože Oberstar, mladinci dolgi lok Nejc Miklič, mladinke Klara Goršič.

Sledilo je državno prvenstvo v dvoranskem tekmovanju, t. i. »Indoor«, kjer sta naša tekmovalca v absolutni kategoriji z dolgim lokom dosegla naslov državnega prvaka – Tone Klančar, tretje mesto pa Karli Goršič.

Prva tekma za slovenski 3-D pokal je bila v Dolenjskih Toplicah že 26. marca, kjer so se potrjevale norme za udeležbo na svetovno prvenstvo. Tone Klančar in Marjan Kocman sta prva izpolnila predpisani normi. Presenečenja ni manjkalo, saj je zmagal v lovskem loku Andrej Kastelic pred do sedaj nepremaganim Edvardom Goršičem. Na srečo sta oba člana našega kluba. Posebno pohvalna je uvrstitev Blaža Koritnika na tretje mesto v instiktivnem slogu in zmaga Mateje Sivec med članicami z dolgim lokom. Tekme se je udeležilo 18 Turjačanov.

Najboljše članice: prvo mesto Mateja Sivec, druga Irena Kastelic in tretja iz VLR Vilijem

S tekmami v Slovenskem 3-D pokalu smo nadaljevali že 9. aprila v Ložnici pri Žalcu. Posebej moramo izpostaviti državni rekord in potrditev norme za svetovno prvenstvo našega Toneta Klančarja. Dobre uvrstitve so dosegli še Marjan Kocman, Andrej Kastelic in Mateja Sivec. Tekme se je udeležilo 14 članov našega kluba.

Že naslednji dan, to je 10. aprila, smo navsezgodaj odpotovali z dvema avtomobiloma na tekmo Jadranskega pokala v Novi Marof pri Varaždinu.

Prva zmaga Andreja Kastelica z lovskim lokom

Udeležilo se je tudi nekaj tekmovalcev iz Srbije. Slovenska udeležba je bila številna, temu primerni pa so bili tudi tekmovalni rezultati. Slovenci smo skoraj v vseh stilih in kategorijah bili zastopani na zmagovalnih stopničkih. Od naših tekmovalcev se je najbolje odrezal Edvard Goršič z zmago v instiktivnem stilu, Karli Goršič in Nejc Goršič v dolgem loku in veteran Božo Kovačič s tretjim mestom.

Državni rekorder Tone Klančar

Zadnja kvalifikacijska tekma za izbor državne reprezentance na svetovnem prvenstvu bo 9. maja 2011 na Ulovki pri Vrhniki (na terenih smučišča Zaplana). Že naslednji dan bo objavljena sestava državne reprezentance. Le-ta ima seveda svoj program priprav in tekem do začetka septembra, ko se bodo pričela tekmovanja za svetovne naslove.

Marko Mihalič

Od leve: Goršič Karli, drugo mesto in potrditev reprezentančne norme, in Nejc Goršič, tretje mesto. Zmagal je tekmovalac Hrvatske.

OBČINSKO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU 2011

Društvo TVD Partizan Velike Lašče je 5. maja izvedlo Občinsko prvenstvo v namiznem tenisu za leto 2011, katerega glavni pokrovitelj je bila Občina Velike Lašče. V 6 kategorijah se je pomerilo 30 tekmovalk in tekmovalcev. Pohvaliti je potrebno mlade tekmovalce, ki so se množično udeležili tekmovanja, in njihove srčne borbe za vsako žogico. Tekmovanje so spremljali tudi njihovi starši in ostali sorodniki, ki so bili lahko zadovoljni s prikazanimi igrami. Po videnem se za prihodnost namiznega tenisa v Velikih Laščah ni bati.

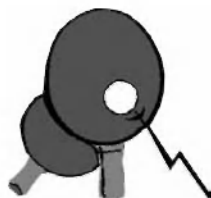
Rezultati po kategorijah:

Deklice OŠ – enotna kategorija

1. Patricija Zalar

Dečki do 5. razred OŠ

1. Tim Škof
2. Erik Selan
3. David Možek
3. Nik Škof

Dečki 8.– 9. razred OŠ

1. Tine Starič
2. Primož Centa
2. Aljaž Ahčin
3. Jure Ahčin

Ženske – enotna kategorija

1. Alenka Zidar Zupan
2. Tanja Možek
3. Tanja Uršič
3. Nika Možek

Dečki 6.– 7. razred OŠ

1. David Škof
2. Dejan Grčar
3. Jošt Žužek
3. Gašper Marinč

Moški enotna kategorija

1. Aleš Smrekar
2. Igor Sever
3. Niko Samsa
3. Silvo Možek

Igor Sever
foto Silvo Možek

MEDOBČINSKO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU ZA POSAMEZNIKE

V petek, 23. marca, se je 12-članska ekipa naših osnovnošolcev, ki vadijo pod okriljem TVD Partizan, v spremstvu staršev in trenerja udeležila medobčinskega tekmovanja v namiznem tenisu za posameznike, ki ga je organiziralo društvo ŠD Kompolje v športni dvorani OŠ Dobropolje. Nastopali so tekmovalci iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje in Velike Lašče. Čestitke našim mladim igralcem za prikazano dobro igro in srčno borbo, katere rezultat je lepa bera medalj.

Rezultati po kategorijah:

Deklice do 12 let:

1. mesto: Mojca Babič (Dobropolje)
2. mesto: Ela Tekavec (Ivančna Gorica)
3. mesto: Maja Meglen (Dobropolje)

Dečki do 12 let:

1. mesto: David Škof (Velike Lašče)
2. mesto: Dejan Grčar (Velike Lašče)
3. mesto: Jošt Žužek (Velike Lašče)

Dečki do 17 let:

1. mesto: Tine Starič (Velike Lašče)
2. mesto: Jan Zaletel (Ivančna Gorica)
3. mesto: Luka Šinkovec (Dobropolje)

Teden dni kasneje (1. aprila) pa so se v svojih kategorijah pomerili tudi naše članice in člani.

Članice:

1. mesto: Alenka Zidar Zupan (Velike Lašče)
2. mesto: Laura Šinkovec (Dobropolje)
3. mesto: Nika Možek (Velike Lašče)

Člani do 50 let:

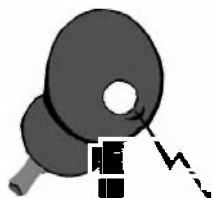
1. mesto: Bojan Vokal (Ivančna gorica)
2. mesto: Zvone Omahen (Ivančna Gorica)
3. mesto: Viktor Triler (Grosuplje)

Člani do 50 let:

1. mesto: Slavko Globokar (Ivančna Gorica)
2. mesto: Franc Polajžar (Grosuplje)
3. mesto: Jože Prijatelj (Dobropolje)

Deklice do 17 let:

1. mesto: Lea Zaletel (Ivančna Gorica)
2. mesto: Klara Prijatelj (Dobropolje)
3. mesto: Nika Možek (Velike Lašče)

Košarkarski klub Velike Lašče

ZA KOŠARKARSKIM KLUBOM VELIKE LAŠČE JE USPEŠNA SEZONA

USPEŠNA SEZONA 2010/2011

Košarkarski klub Velike Lašče je uspešno zaključil tretjo zaporedno sezono v 3. slovenski ligi (SKL). Sezona 2010/11 je bila za klub najuspešnejša doslej, saj je z 9 zmagami in 9 porazi zasedel 6. mesto na lestvici. Z malo sreče bi lahko dosegli mesto višje, kar se je na začetku sezone zdelo skoraj nedosegljivo. Skupina Zahoda v 3. SKL je bila izredno izenačena, kljub temu da imajo nekateri klubi nemalo igralskih izkušenj in neprimerno večji finančni proračun. V triletnem obdobju so igralci kluba iz Velikih Lašč pridobili veliko novih izkušenj, tako da se za napete boje v naslednjih sezonah ni treba bati. Tudi v letošnji sezoni je bil trener KK Velike Lašče Slavko Duščak, brez katerega klub ne bi dosegal takih uspehov. Prav trenerju gre zahvala, da se je raven igre dvignila na višjo stopnjo. Trdi, resni treningi, boljša igra in dobro vzdušje v ekipi so glavni dejavniki, ki so privabili tudi igralce iz drugih občin, da so se pridružili klubu iz Velikih Lašč. Eden izmed njih je Miha Zajc, ki je bil na koncu sezone v domači dvorani izbran za najkoristnejšega igralca KK Velike Lašče v letošnji sezoni po mnenju gledalcev.

Po mnenju gledalcev je bil Miha Zajc najkoristnejši igralec KK Velike Lašče v minuli sezoni

Zadnja tekma v sezoni 2010/11 proti Kranjski Gori

TEKMA MLADIH KOŠARKARJEV

Poleg tekmovanja v 3. SKL je bil KK Velike Lašče dejaven tudi na drugih področjih. Skupaj s Košarkarsko šolo Slavka Duščaka je klub skrbel za razvoj mladih košarkarjev v občini Velike Lašče. V mesecu marcu je bila organizirana tekma med osnovnošolci iz Velikih Lašč in Škofljice, katere namen je bil, da mladi košarkarji pokažejo staršem, katere košarkarske veščine so osvojili v minulem letu. Tekma je bila zelo dobro obiskana, saj so starši mladih košarkarjev pokazali veliko zanimanje tudi z glasnim navijanjem za svojo izbrano ekipo, tako da KK Velike Lašče upa, da bo takih tekem čimveč.

Ekipo mladih košarkarjev iz Velikih Lašč ob trenerjema Slavku Duščaku in Matjažu Lovšinu

MEDOBČINSKI TURNIR TROJK

KK Velike Lašče je v mesecu aprilu organiziral dolgo pričakovan turnir trojk. Poleg nekaj ekip iz domačih krajev se je na turnir prijavilo presenetljivo veliko število ekip iz sosednjih občin, kar nakazuje, da so Velike Lašče postale poznan košarkarski kraj. Neporaženi so parket zapustili igralci ekipe Dinosauri, ki so v finalu premagali ekipo Negazob.si. Tretje mesto si je priborila ekipa Navihančki.

Zmagovalci turnirja Trojke so bili Dinosauri

ZAHVALA

Za uspešen zaključek letošnje sezone se je potrebno zahvaliti številnim akterjem, ki so ključno pripomogli k uspešnem delovanju Košarkarskega kluba Velike Lašče. Najprej gre zahvala trenerju Slavku Duščaku, ki si je za treniranje vzel veliko prostega časa in ker je celotno delo opravil prostovoljno. Veliko zaslugo za obstoj kluba nosijo igralci sami, ki z močno voljo, napornimi treningi in veliko požrtvovalnostjo prinašajo nove zmage in nizajo številne uspehe, hkrati pa skrbijo za svoj psiho-fizični razvoj, ki je v tem tempu življenja še kako pomemben. Zahvala za podporo gre tudi Občini Velike Lašče in njenemu županu g. Antonu Zakrajšku, ki si je nekaj tekem ogledal tudi v živo. Pohvaliti je potrebno tudi zveste navijače, ki so vsako tekmo prišli spodbujat igralce KK Velike Lašče.

Kljub številnim uram prostovoljstva s strani članov KK Velike Lašče potrebuje klub za tekmovanje v 3. SKL in organizacijo različnih tekem in turnirjev kar nekaj finančnih sredstev. Ponosni smo na našega največjega sponzorja podjetje Mapri, d. o. o. Ker si želimo uspešnega sodelovanja tudi z drugimi uspešnimi podjetniki v Občini Velike Lašče, smo v začetku leta 2011 povabili k sodelovanju večino samostojnih podjetnikov in podjetij, da bi košarkaskemu klubu pomagali uresničiti zastavljene cilje. Veseli smo, da so se odzvala podjetja Mizarstvo Tekavčič, s. p., iz Velikih Lašč, Okrepčevalnica Janez Škrabec, s. p, Damjan Zalar iz Rašče, s katerimi si tudi v nadalje obetamo dobro sodelovanje. Želimo si, da bi bilo takih podjetij, ki jim je mar za okolje, v katerem delujejo, čim več.

Miha Šebenik, KK Velike Lašče

ZAHVALA

Vsem, ki ste vadbo
»KINEZIOFIT«

pridno obiskovali do konca sezone,
čestitam za rednost in vztrajnost in
Vam želim,
da ohranite motivacijo za redno in
pravilno gibanje tudi v prihajajočih
mesecih, ko skupinske vadbe ne bo.

Iskreno se Vam zahvaljujem za
sodelovanje in se v prihodnje
veselim ponovnega
srečanja z Vami!

Anita Jaklič

DAVID DOSEGEL NORMO ZA EYOF

David Šavli, član Atletskega kluba Špela iz Grosuplja, je na tekmi v Šentjurju 7. 5. 2011 dosegel normo za Olimpijski festival mladih, ki bo letos v Turčiji.

Met kopja trenira štiri leta, na letošnjo sezono pa se je pripravljaj še bolj intenzivno. Trenira šestkrat na teden po dve uri na stadionu v Grosuplju pod budnim očesom trenerke Špele Dizdarevič. Pod svoje okrilje pa ga je vzel Andrej Hanjšek – trener leta 2010. David tako trenira tudi v Šentjurju in zato je na ta rezultat še toliko bolj ponosen. Norma 60 metrov je sprva veljala tudi za Mladinsko svetovno prvenstvo, kasneje pa so jo padaljšali za dva metra. Vendar pa pri metu 60,68 metrov, ne manjka več veliko.

Čeprav je AK Špela manjši klub, ima dobro in kvalitetno ekipo, saj so do sedaj normo za EYOF dosegli trije člani, in sicer Maruša Mišmaš, ki je bila lani odlična peta na Mladinskih igrah v Singapurju v teku na 400m z ovirami, Katja Zof in David Šavli – oba v metu kopja.

Priprave in treningi pa so seveda povezani z velikimi stroški, zato se zahvaljujemo podjetju MAPRI, Županovemu skladu in družini iz naše občine. Omogočili ste uspešno delo mladega atleta – to je dokazal s prebojem med najboljši.

Držimo pesti, da bo »padla« norma tudi za svetovno prvenstvo.

Beti Šavli

KAKO SOBIVATI Z MEDVEDOM

S prebujeno naravo so se tudi z letošnjo pomladjo spet predramili stari problemi, ki jih v našem okolju zlasti občutimo domačini, tisti lastniki kmetijskih zemljišč in gozdov, ki nas je narava nekako privezala nase in ki kljub odnosu družbe do kmetijstva vztrajamo in obdelujemo svojo zemljo. Da so razmere v kmetijstvu slabše iz leta v leto, ni treba posebej poudarjati, ker je bilo o tem že veliko povedanega, korakov k izboljšanju pa ni.

V zadnjem času so bili mediji polni razprav in polemik ob dogodku, ko je medved v aprilu napadel domačina na Hrustovem. Vprašanje za nas, ki živimo v osrednjem območju življenjskega prostora rjavega medveda in nam ga zastavljajo iz primerno varnega okolja ljubitelji narave in zagovorniki velikih zveri, pa je: Ali se res ne moremo naučiti sobivati z medvedom in se sprijazniti z dejstvom, da je to njegovo okolje, v katerem se bomo morali prebivalci primerno omejeno obnašati, da s svojim ravnanjem ne bomo prihajali v konflikt z zvermi?

Ministrstvo za okolje in prostor nam na svojih spletnih straneh nazorno postreže z vso dokumentacijo, ki se nanaša na zavarovane prosto živeče živali – od uredb, pravilnikov, sklepov,

stališč, strokovnih mnenj, strategij . . . V vseh številnih dokumentih, tako s področja okolja in prostora kot s področja kmetijstva, si lahko preberemo, kaj smemo in kaj ne, kaj moramo storiti in kaj smo dolžni opustiti. V enem od predlogov naštetih dokumentov je navedeno, da je eden od možnih dejavnikov ogrožanja vrste rjavega medveda tudi »neizobraženost in nepoznavanje osnovnih življenjskih potreb rjavega medveda v Sloveniji« ter da je med številnimi drugimi zahtevami potrebno »nadzirati ali prepovedati škodljive človekove vplive v osrednjem življenjskem območju in na območjih koridorjev«.

Ali to pomeni, da smo tisti, ki opozarjamo na problematiko medvedov, ki jih je v našem prostoru preveč, neizobraženci, ki jih je treba ustrezno nadzirati?

Iz vseh dokumentov je razvidno, koliko pozornosti je deležna žival. Ob tem se nam, ki se čutimo zaradi teh živali ogrožene, postavlja vprašanje, koliko pozornosti je deležen človek, kdaj bo kdo »z vrha« pripravljen prisluhniti lokalnemu prebivalstvu in se soočiti s problemi tukaj, na lokaciji, kjer je dejansko treba »sobivati«. Ves trud pristojnih služb je usmerjen v to, da se ne posega v nemoteno bivanje in razmnoževanje živali, ki nas ogrožajo in povzročajo kmetom ogromne škode, ki nikoli niso in verjetno tudi ne bodo realno ovrednotene.

Napotki, kako se moramo naučiti sobivati z medvedom, se mi zdijo kot kopitarjevo ocenjevanje Apelove podobe. Ne živimo tu od včeraj in tudi ne kmetujemo od včeraj, res pa je, da

je veliko vprašanje, ali bomo to pod takimi pogoji počeli še čez dvajset let. Glede na število kmetov, ki še vztrajajo, in glede na njihovo povprečno starost, se bodo morda tudi povzročene škode v kmetijstvu z leti zmanjšale, saj obdelanih polj, če ne bo nikogar, ki bi bil pripravljen zaščititi kmeta, preprosto ne bo. Iz naših polj je izginilo že marsikaj, kar je v preteklosti omogočalo, da je narod imel hrano, tako na deželi kot v mestu. Ali bomo kulture, ki so bile posejane po naših poljih skoraj pri vsaki kmetiji, čez leta lahko iskali le še na »rdečem seznamu« ogroženih vrst?

V.V.

foto Dejan Adamič, april 2011

NA LUŽARJIH

DRUŠTVO ZARJA SPOMINOV KO VELIKE LAŠČE je organizacija, ki s skromnimi sredstvi skrbi za ohranjanje vrednot NOB. Hkrati ureja vojna obeležja na področju občine Velike Lašče, predvsem pa, da obiskujemo zadnje tri borce na našem področju, čeprav je še kar nekaj, predvsem starejših, ki so med vojno tudi trpeli zaradi okupatorja.

Prelepo nam je danes v naši domovini, da smo pozabili na gorje, ki so nam ga storili italijanski okupatorji na območju okupirane Ljubljanske pokrajine, kamor smo spadali tudi mi. 16. julija 1942 se je začela velika italijanska

ofenziva, v kateri je sodelovalo 80.000 do zob oboroženih italijanskih okupatorskih vojakov. Spravili so se na 4.000 partizanskih borcev, kolikor jih je bilo tedaj v celi Sloveniji. Val nasilja se je širil od Ljubljane skozi naše kraje proti Kočevju in domala nad celo Notranjsko. Gorele so cele vasi in tekla je kri. Samo na območju okupirane Ljubljanske pokrajine so italijanski okupatorji pobili 900 partizanov, 7.000 Slovencev je pomrlo po italijanskih taboriščih, več kot 4.000 je bilo pobitih civilistov, 13.000 porušenih in požganih domačij in 9.000 poškodovanih zgradb. Pokradli in odpeljali so 13.999 glav goveje živine in 3.500 konj. Gorela in krvavela je sveta slovenska zemlja. Sledi so vidne še danes. Zapeljite se na Bloško planoto ali pa po vaseh nad domačim Robom. Za vse to storjeno

gorje naj bi se jim celo opravičili. Res se z leti zacelijo rane, odpustijo celo zločini, a ne moremo pozabiti, kaj vse so nam storili. Niso nas samo ločili, temveč so v nas ubili lasten jaz.

13. aprila je lep sončen dan in ozelenela narava. Zapeljemo se po Mišji dolini in v Lužarjev klanec na Lužarje do 90-letnega slavljenca Alojza Drobniča. Pričakal nas je na dvorišču, nasmejan in poln optimizma, z dvignjeno pestjo. Povedal je, da so bile zjutraj bele strehe in nam pokazal še pobeljeno Goro in v soncu obsijani zasneženi Veliki Snežnik. Zato je tako strupeno mrzlo in povabi nas v hišo, ki jo greje krušna peč. Sprejela nas je 88-letna žena z nazaj zavezano ruto, vedrega in zdravega obraza. Pred nekaj leti jima je bolezen vzela sina edinca in ju tako še bolj zblížala. Na obisku je bila v ta

ČLOVEK ALI MEDVED?

Izjava krajanov Krajevnega odbora Dolnje Kokave (Hrustovo, Hlebce, Jakičevo, Grm, Kukmaka)

Podpisani krajanji, ki živimo na območju KO Dolnje Kokave, podpiramo prizadevanja za zmanjšanje števila medvedov v naših krajih in naši občini, saj sedanje število le-teh vse bolj ogroža našo varnost in onemogoča normalno življenje in delo, še posebej v gozdu. Zaradi zelo razpršene poselitve v naši občini, saj ljudje živijo v več kot 80 naseljih, si prizadevamo za spremembo teritorija, ki velja za »območje medveda« tako, da se območje občine Velike Lašče izloči iz tega območja. Pravila, ki veljajo v »območju medveda« preprosto ne omogočajo normalnega in varnega življenja ljudi, saj zakonodaja v tem območju izrazito ščiti medveda, ne pa človeka in njegovega premoženja. V zvezi s tem podpiramo vsa prizadevanja župana Občine Velike Lašče, g. Antona Zakrajška, in zavračamo medijske napade in obtoževanja, ki jih je neupravičeno deležen. Podpiramo tudi njegov odločen odgovor, ki je bil objavljen v Delu 23. aprila 2011 na grob napad mag. Škrabčeve.

Zahtevamo takojšen odlov tolikšnega števila medvedov in njihovo premestitev na nenaseljena območja v naši ali drugih državah, da bodo tudi naši otroci brezskrbno uživali otroštvo in da bosta naša varnost in varnost našega premoženja enako zaščitena, kot velja za vse druge državljane Slovenije.

Hrustovo, 2.5.2011

namen dobra duša, ki je sicer doma v Kortah v Primorju, ki je za ta namen napekla nekaj dobrot in nas postregla. S primerno nalitim kozarci, kot se za tako slavlje spodobi, smo nazdravili slavljenču. Ponovno je dvignil pest in dejal: »Da bi le vsi prišli na morje, naprej pa vsak po svoje kot kaplja na veji.« Na steni visita priznanji Lovskega društva Velike Lašče ob 50-letnici društva kot soustanovitelju društva, poleg pa drugo priznanje za njegovo devetdesetletnico življenja. V sredini pa je lovska trofeja rogovja šestaka z napako. Pohvali se, da je uplenil leta 1978 ob devetih dopoldne. Pogovor je tekkel o vse mogočih stvareh, pa tudi o tem, da še vedno vozi traktor, da si pripelje, kar rabi, da na cepilniku sam pripravi drva za zimo, kar je drobnega, pa zreže na tračni žagi.

»V partizane sem odšel 3. marca 1942. Podal sem se v Brlog do Žužka in skupaj sva odšla na zborna mesto v Tomažine po Primožem. Odred je deloval, kjer je bilo potrebno. Zaradi poznavanja poti skozi gozdove sem dobil nalogo, da borca iz Mačkovca umaknem pred roško ofenzivo na Travno goro za druge naloge. V času mojega partizanstva je najbolj pokalo po razpadu Italije, ko so nas leta 1943 v Mačkovcu napadli Nemci in nas na Golem tudi razbili. Z dvema borcema sem bil v zvoniku, od koder smo z mitraljezom sreljali po Nemcih, a granata je storila svoje. Ostal sem sam in spustil sem se po vrvi ter se rešil. Pokalo je tudi na Slivnici nad Cerknico. Takrat še ni bila tako zaraščena, kot je danes, in prav to nas je rešilo, ker smo opazili Nemce, ki so

se nam bilžali s streh strani. Uspelo nam je, da smo se prebili proti Radleku brez izgub. Največja odgovornost je bila na Snežniku, ko sem skrbel za varnost in prehrano za 70 ranjencev. Drugega nam ni kazalo, kot da smo se pritajili med grmovjem in čakali z naperjenim orožjem, da so se na srečo sami umaknili. V partizanih sem bil tudi ranjen. V sebi sem imel 13 brzostrelkinih krogel. Zadnjo kroglo so mi odstranili leta 1954 v Novem mestu. »Kje sta se pa spoznala z ženo?« »Žena je sicer iz Ilirske Bistrice, spoznal pa sem jo kot partizanko bolničarko, ko sem bil ranjen. Iz vojske sem odšel na svojo željo leta 1954 kot poročnik.

Jože Škulj, Društvo Zarja spominov

ŠTEFKA IN JOŽE 55 LET POROKE

V februarškem času, v mrzlih zimskih dneh govorijo, da je bila ljubezen mogočna, vroča ... Tako sta tudi **Štefka in Jože Cimperman iz Sela pri Robu** na Dolenjskem pred kar 55 leti stopila na skupno pot. Pisal se je 16. februar 1956, ko sta se z rosnimi 21 in 25 leti poročila v domači župnijski cerkvi Marijinega rojstva v Robu.

Življenjska pot Štefke, rojene Mestek, se je začela 25. 5. 1935 na Mohorjih. Rodila se je mami Mariji in očetu Frančišku Mestku. Bila je najmlajša izmed 9 otrok, v družbi 3 bratov in 5 sester. Jože se je rodil 26. 2. leta 1931 v Selu, po domače pri Birtkovih, mami Frančiški in očetu Janezu. V njihovi družini je bilo 5 otrok, Jože pa je na svet prijel 4. po vrsti. Vojno je preživel kot hlapec pri Pečkih (1942–1944), kmalu za tem pa sta se s Štefko poročila. Kar 15 let pa je vodil samostojno dejavnost – strojna dela.

Skupaj sta se družila že od majhnih nog, ko so mladi skupaj hodili k sveti maši. Obiskovala sta osnovno šolo MOHORJE. Kljub majhni možnosti izobraževanja sta se naučila pisati, brati in računati, Jože pa ima tudi še vozniški izpit. Živela sta na požgani kmetiji, vendar sta kljub težkim časom vzgojila 4 otroke, katere sta vzgajala predvsem v delu. Družino sta preživljala s kmetijo, furmanstvom in delom v gozdu. Pozneje so začeli izdelovati suho robo, katero izdelujejo še danes skupaj s sinom. Tako vztrajno in pokončno peljeta po življenjski poti in premagujeta ovire. Vsa ta leta sta bila predana tudi kmetiji, saj trenutno skrbita še za 10 glav živine. Jožetovo veselje pa spremljajo tudi konji, traktorji in harmonika.

Oba tako že lepo število let urejata dom in kmetijo, rada gobarita in nasploh uživata v lepoti narave. Tako se je nekaj let nazaj na pobudo Jožeta in njegove delovne moči zgradila tudi majhna koliba – kočna na robu lške na Ošteh,

kjer je postavljena tudi spomeniška kapelica. Tja Jože še vedno rad zahaja in jo vzdržuje. Rada pa se tudi pridružita upokojujencem na raznih prireditvah in izletih.

V 55 letih zakona so se jima rodili otroci JOŽEFA, ZDENKA, MARINKA in JANEZ, 2 vnuka in 8 vnukinj, pravnuka Žiga in Arne in najmlajša pravnukinja Zarja, ki je letos dopolnila 1 leto.

Presenečenje pa jima je pripravila zbrana družba tudi letos, ko sta se v soboto, 26. 2. 2011, tako kot na prvi poročni dan odpeljala s kočijo v

domačo cerkev, kjer je njuno skupno življenjsko pot ponovno blagoslovil gospod župnik Vinko Šega. Po sveti maši pa se je zbrana družba poveselila v ritmični glasbi ansambla Podvig in dobre hrane v gostilni Škrabec v Robu. To veselje pa se je še dodatno popestrilo, saj je na isti dan Jože obrnil svoj 80. list v svoji življenjski knjigi.

Upamo, da ju bo še dolgo spremljala ljubezen, upanje in vera pa še na mnogo skupnih let.

Tina Jaklič

SPOŠTOVANI OBČINSKI MOŽJE IN ŽUPAN!

Vse moje ogorčenje me je spodbudilo k pisanju tega pisma.

Popolnoma se zavedam, da ste se po vseh svojih močeh potrudili in pridobili evropska sredstva za izgradnjo optičnega kabla, da bi s tem omogočili vsem ali skoraj vsem občanom širši in boljši pogled v svet.

Toda to je tudi vse! Nočna mora za nas, ki smo z veseljem podpisovali pogodbe, da so lahko izvajalci del napeljave optičnega kabla veselo in nemoteno kopali po naših parcelah, se šele začne.

Opozorjeni smo bili, da bomo morali priključke do hiše v znesku 230 EUR plačati sami. Nismo pa vedeli, da nismo vsi v enakem položaju. Izkazalo se je, da nekaterim ne bo potrebno plačati nič, drugi pa bodo morali poseči globlje v žep.

Napaka! Prava nočna mora so postali ponudniki oziroma uporabniki mreže, ki jo je vgradila občina s pomočjo vseh občanov.

Amis in Siol sta nas zasula s svojimi ponudbami v zneskih, ki niso zanemarljiv strošek v posameznem gospodinjstvu. Izsiljujejo nas s trojčki – telefon, televizija internet – zneski so od 40 do 60 EUR, s tem da predstavniki omenjenih ponudnikov vse lepo zavijejo v celofan in dodajo pentljo ter nam prodajajo mačka v žaklju.

»Ne znajo, nočejo« nam odgovoriti na preprosta vprašanja v preprosto vsem razumljivem pogovornem jeziku.

Ne dajo nam možnosti izbire v ponudbi! Neusmiljeni so in niti pomisliti nočejo, da navedeni zneski pomenijo četrtnino ali celo tretino mesečnega dohodka posameznika.

»Posiljujejo« nas z internetom, ki mnoge ne zanima, s telefonom, ki je poleg mobitela za mnoge nepotreben strošek. No ja, pa telefon bi nam še odpustili in znižali ceno za 4 EUR.

Kaj pa je internet, katerega cena je od 30 do 33 EUR? Aha! To je še strošek za tisto škatlo, da bom lahko uporabljala internet 24 ur na dan neomejeno! Ja, kaj pa je to? Kdo me bo naučil to uporabljati? Imam čas za to? Je to nujno potrebno za moje preživetje pri že tako nizkih mesečnih prihodkih?

Ponujajo nam 150 programov na televiziji. Ja, kdaj pa jih bom lahko gledal/gledala.

Ne dajo nam možnosti, da si izberemo žepu primeren strošek.

Ne razumem, da se še danes v času recesije ne znajo obnašati tržno. Aha, seveda monopolisti so!

Govori se, da zanimanje za priključke zamira. Se še vedno sprašujete, zakaj je tako?

V Ljubljani vse to pripeljejo do hiše ali stanovanja zastonj, brez plačila, če razumete. Ali smo mi drugorazredni državljani in moramo plačati sami, sveda pa to storitev kljub plačilu dobimo pod pogojem, če bomo podpisali pogodbo z enim od ponudnikov za dobo enega, dveh ali ne vem še koliko let.

Oprostite, to je za mene izsiljevanje v vsem pomenu besede. Zato mi verjemite, še so možnosti za tretjo ponudbo in jo bom poiskala.

To pismo sem napisala, ker to ni le moje razmišljanje, temveč tako razmišljajo še mnogi, le ne vedo, ne znajo ali nočejo ogorčenja izreči naglas.

Dragi občinski možje in župan, zamislite se, ali nam niste ponudili nekaj, kar si zdaj mnogi ne morejo privoščiti in bodo še naprej prek anten sprejemali moten televizijski signal oziroma program in bili še naprej tudi zavoljo tega nezadovoljni občani in državljani, da nas je v vso to godljo potisnila prva država. Zavedajte se, da to ni cena od 40 do 60 EUR, k tej ceni prištejte še 11 EUR za RTV Slovenija. Mnogo preveč za mnoge!

Pa brez zamer!

Vaša občanka
Vida Kalan
Mački, 18. 4. 2011

POJASNILO

Upravitelj odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v občini Velike Lašče Tritel d.o.o. je po večmesečnih pogajanjih in usklajevanjih v aprilu 2011 končno podpisal pogodbo o gostovanju v našem omrežju z operaterjema Telekom Slovenije d.d. in Amis d.o.o. Oba operaterja sta takoj po podpisu pogodbe začela prebivalce seznanjati s svojo ponudbo in sklepati naročniške pogodbe. Cene paketov, ki jih operaterja ponujata, so enake cenam, ki jih imata operaterja drugod po Sloveniji.

Jerica Tomšič Lušin, občinska uprava

ZAUPANJE V CIVILNO DRUŽBO – DA ALI NE?

Po raznih intervjujih z volivci, ki jih lahko zasledimo v časopisih in vidimo tudi po televiziji, večina vprašanih odgovori, da si želijo več vpliva civilne družbe na odločanje v državi, kajti v strankarski politični sistem dejansko več ne verjamejo. Mnogi smo si že pred osamosvojitvijo želeli, da bi v tudi v našo državo prišla prava demokracija. Nekateri smo se že pred osamosvojitvijo zavedali, da bo z večstrankarskim političnim sistemom le težko zgraditi le-to. Dočakali smo osamosvojitve in mnogi so takoj pričeli s "hlastanjem" po strankah, saj so upali, da bodo le na ta način izvoljeni v občinske svete in tako prišli do kakšnega evra več. Bilo pa nas je nekaj takšnih, ki smo se odrekli tovrstnemu, lahko bi rekli egoizmu in materijalizmu, posvetili pa smo se le civilnemu neodvisnemu gibanju. Daleč od tega, da bi kdo mislil, da s tem sovražimo politične stranke in/ali njene člane. Prav nasprotno, vse stranke in njene člane spoštujemo popolnoma enako in med njimi ne delamo nikakršnih razlik in tudi z vsemi iskreno prijateljujemo. Vztrajali smo na naših idejah in ciljih, ki smo jih že precej časa prej začrtali, leta 1998 pa ustanovili civilno združenje, ga poimenovali NEODVISNA LISTA NAPREDKA in z njo nastopili na takratnih lokalnih volitvah.

Naše civilno neodvisno združenje smo s Francem Galetom, idejnim vodjo našega gibanja, leta 2002 preimenovali v NEODVISNO DOMOLJUBNO LISTO. Za to listo smo potrebovali kandidate, ki so sposobni držati načelno držo in se ne pomikajo ne v levo ne v desno stran. Ljudi s takimi vrednotami je v naši državi pa tudi v lokalnih skupnostih zelo malo. Pri tem našem delovanju smo se strogo distancirali tako od levih kot od desnih ideologij. V naših pravilih velja, da ne bomo nikoli javno podpirali na lokalnih županskih volitvah nobenega kandidata, vsakdo pa naj voli le po svojem instinktu. Že od začetka, od leta 1998 naprej, so nas nekateri označevali kot "ultra-levičarje", drugi z "domobranci", spet nekateri s "pohodno enoto"... Toda mi smo to presegli, temu nismo dajali pomena in smo dokazali nasprotno. Zato smo se na lanskih - zadnjih lokalnih volitvah izjemoma odločili, da bomo podprli dosedanjega župana, ki prihaja z desne politične opcije, saj je bil sprejemljiv tudi

Prvi tvorci Neodvisnega civilnega združenja, leta 1998

za civilna združenja. S tem smo dokazali, da nam ni mar politična pripadnost. Upamo, da so pri tem ljudje – volivci spoznali našo pristno domoljubno držo, ki je prav do vseh različno mislečih enaka. Žal civilno gibanje združeno na NEODVISNI DOMOLJUBNI LISTI na zadnjih lokalnih volitvah ni dobilo nobenega občinskega svetnika. V bodoče se bomo držali naših načel in pravil, zato v prihodnosti ne bomo javno podpirali nobenega županskega kandidata, saj imamo vse enako radi.

Sprašujem se, če se vrnemo na začetek tega članka, kaj je potem res. Ali si ljudje želijo civilne iniciative ali ne? Ali

je tukaj razvidna dvoličnost – v teoriji zaupamo "vsemu civilnemu", v praksi pa ljudje še vedno podpirajo ali desne ali leve stranke? Kakšno je potem naše razumevanje civilne družbe in s tem našega civilnega združenja? Ali si volivci še vedno žele biti priča "bojem" med levimi in desnimi in se zato noče razumeti naših prizadevanj, ki so "čista" in iskrena? Koga motijo nestranske ideje? ... Res je, da ne znamo in tudi nočemo lobirati, saj se zavedamo, da je edino mirodajno lastno mnenje posameznika, pa naj bo takšno ali drugačno. Bili smo tudi nekoliko naivni, saj smo verjeli strankarskim lobistom, ki so govorili, da volivci vse vedo. Sedaj smo končno

spoznali, da volivci vedo samo toliko, kolikor jih prepričajo določeni ljudje. Le majhen odstotek je tistih, ki neodvisno mislijo samo s svojim razumom, pa naj na volitvah in referendumih kakor koli že volijo. Le lastna presoja posameznika na volitvah in referendumih je za nas pokazatelj legitimnosti rezultata letih. "Samooklicani vsevedi", ki se lotevajo lokalnega lobiranja pa ravno nasprotno prepričujejo volivce tako, da napravijo posameznikovo mnenje za odvisno in tako posledično izničujejo narodovo identiteto (Še Trubar bi se obrnil v grobu). Vse to delovanje teh "prepričevalcev" je podrejeno lastnemu in strankarskemu interesu. Nikakor to ni državotvorno in domoljubno. Zato naj se taki zavedo, da s svojim početjem ne gradijo demokratičnosti družbe, temveč jo bolj ali manj rušijo, s tem pa škodujejo ugledu slovenske države in njenemu nadaljnjemu obstoju.

Na našem Domoljubnem združenju se nikoli ne "skriva kak neodvisni strankarski" kandidat. To združenje je imelo že od začetka zdrave temelje in prav zato vam bomo na lokalnih volitvah leta 2014 ponovno ponudili priložnost, že peto po vrsti, da se odločite in volite s svojim razumom.

Franci Pečnik - AC
foto Podržaj Tone

SLS.
Slovenska ljudska stranka

OCENJEVANJE DOMAČIH SALAM 2011

Občinski odbor Slovenske ljudske stranke Velike Lašče je v gostilni Škrabec v Robu tudi letos pripravil ocenjevanje domačih salam.

Ocenjevalna komisija, ki jo je tokrat vodil Peter Indihar, v njej pa je prvič sodeloval inž. živilske tehnologije David Lesar iz Ribnice, je ocenila 16 vzorcev salam. Ocenjevali so zunanji izgled, sestavo prereza, barvo prereza, teksturo, vonj in seveda najpomembnejše – okus salame. Najboljšo oceno in s tem prvo mesto je dobila salama, ki jo je izdelal Franc Zabukovec z Jakičevega, drugo mesto je osvojil Dušan Zelnik iz Laporja pri Turjaku, tretji pa je bil Tomaž Marolt iz Velikih Lašč. Skupna ocena komisije je bila, in to je v predstavitvi rezultatov

o c e n j e v a n j a posebej poudaril Peter Indihar, da slabega izdelka na ocenjevanju ni bilo. Napake, ki dobre salame ločijo od boljših in najboljših, pa se seveda lahko odpravljajo le z izmenjavanjem izkušenj. In to je glavni namen tovrstnih srečanj.

Zahvaljujemo se vsem, ki so zbrali pogum in svojo salamo na ogled postavili. Posebna zahvala pa velja gostilni Škrabec za vso tehnično podporo in predvsem za izvirno prvo nagrado – mladega pujska, ki bo nekoč verjetno postal ... Hvala tudi Kmetijski zadruzi Velike Lašče in Občini Velike Lašče za nagradi za drugo in tretje mesto. Hvala pa tudi županu Občine Velike Lašče Antonu Zakrajšku, da si je vzel čas in obiskal prireditev ter podelil nagrade.

Letošnje ocenjevanje je s svojim koncem označilo tudi začetek priprav na naslednje, ki bo že čez leto dni. Že sedaj vabljeni.

Franc Debeljak

Slovenska Demokratska Stranka

**Glasovali bomo 3x
PROTI:**

**PROTI
3 slabim zakonom,**

**PROTI
slabi vladi in**

**PROTI
uničevanju Slovenije**

V nedeljo, 5. junija 2011, bomo glasovali proti trem slabim zakonom Pahorjeve vlade – Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno ter Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter Arhivih. Zato imamo tehtne razloge:

1. Zaslužena pokojnina je naša pravica – smo PROTI pokojninskemu zakonu.

Ker pokojninski zakon ne uvaja osebnega pokojninskega računa.

Ker vlada rešuje svoje lahkomišlno zadolževanje na plečih upokojencev.

Ker ne bomo dovolili vladnega ustrahovanja – če je denar za Grčijo, je tudi za nova delovna mesta.

2. Mi nimamo česa skrivati – smo PROTI zaprtju arhivov.

Ker Pahorjeva vlada že od avgusta 2010 nezakonito zapira arhiv nekdanje UDBE, s čimer ne ščiti interesov državljanov,

ampak interese svojih nekdanjih in nekaterih sedanjih političnih akterjev.

Ker bomo z glasom "proti" zakonu to področje uredili tako, kot so ga uredile vse države nekdanjega socialističnega bloka.

Ker danes zapirajo arhive, jutri pa bodo drugače misleče.

3. Ne vrag, le sosed bo mejak! – smo PROTI omejevanju medsosedske pomoči

Ker pomoč soseda sosedu ni delo na črno.

Ker si moramo sosedje pomagati, ne pa da nas država v času krize za to kaznuje.

Ker smo proti kaznovalni politiki vlade – naj kaznuje tajkune, ne pa sosede.

Ker si zaslužimo dostojno pokojnino, želimo dobre medsosedske odnose in ker si zaslužimo resnico o naši preteklosti, bomo 5. junija zavrnili vse tri slabe zakone!

SDS Velike Lašče

SOCIALNI DEMOKRATI

Na konferenci SD se nismo mogli izogniti razpravi o prihajajočih referendumih, zlasti referendumu o pokojninski reformi. Ta po mnenju sodelujočih trenutno v javnosti sproža največ polemik, pri čemer se strinjajo, da le z njeno uveljavitvijo lahko zaustavimo realno padanje pokojnin, ki smo mu priča že od leta 2000 dalje. Na tak način vsem generacijam zagotovimo varno in aktivno starost ter zaščitimo solidarnost med zavarovanci. Novi Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju s postopnim zviševanjem upokojitvene starosti in postopnim podaljševanjem delovne

dobe v obdobju naslednjih 15 let namreč zagotavlja zviševanje pokojnin, ki bodo višje do 19 odstotkov. Hkrati omogoča ugodnejše pogoje upokojevanja za tiste, ki so zaposleni na zdravju škodljivih delovnih mestih, ohranja enake pogoje predčasnega upokojevanja in prinaša bonuse tistim, ki bodo dlje delovno aktivni. Po mnenju članic in članov konference lahko le s pokojninsko reformo ustrezno odgovorimo na demografske izzive in se izognemo zamrznitvi oziroma nižanju pokojnin ter socialnih prispevkov v prihodnje.

OO SD Velike Lašče

KAR 3 ZAKONI NA REFERENDUMU

Pred letom in pol je vlada predstavila izhodišča za modernizacijo pokojninskega sistema, ki so nakazovala, da bomo dobili nov, preglednejši in pravičnejši pokojninski sistem, ki bo finančno vzdržen, omogočal pa bo tudi primerne pokojnine vsem, ki so si jih v letih aktivnega dela pošteno zaslužili. Kot dobro rešitev lahko ocenimo izločitev nekaterih socialnih transferov iz pokojninskega sistema, vendar je poskus ostal nekako na sredi poti. Ideja, »vsako delo šteje«, kar pomeni, da se od vsakega dela plačujejo prispevki, je zamišljena dobro, izpeljana pa slabo. Vštevanje vseh prispevkov v pokojninsko osnovo bi bilo z vidika zavarovanca bolj smiselno, če bi bila vzpostavljena tesnejša povezava med vplačanimi prispevki in pokojnino, kar med drugim pomeni tudi, da nad določenim limitom prispevkov ne bi bilo potrebno več obračunavati. Tako pa predlog še vedno ohranja neomejene prispevke in omejene pokojnine. Podobnih ukrepov za polnjenje pokojninske blagajne je še precej, od zviševanja osnov samostojnim podjetnikom do poslabšanja pogojev za pridobitev družinske in vdovske pokojnine ter višjega cenzusa za letni dodatek upokojencev. V resnici ne bomo privarčevali nič, saj se ti izdatki (varstveni dodatek, dodatek za pomoč in postrežbo ...) prenašajo na socialno blagajno. Razlika je le v tem, da se bo država takemu prejemniku "usedla" na premoženje oz. nepremičnino, ki jo ima, in dolgoročno morda dobila povrnjena sredstva.

Zakaj je vlada odstopila od ideje o sistemu navidezni osebnih varčevalni računov, ki je pravičen, pregleden in finančno vzdržen, posameznik pa v vsakem trenutku ve, koliko je vplačal, in ali njegov delodajalec zanj plačuje prispevke ali ne, ni jasno, saj je tako rešitev zagovarjal tudi minister Svetlik.

Potrebno je stabilizirati pokojninsko blagajno, vendar se reforma, ki je bila sprejeta leta 1999 še ni iztekla in se njeni učinki kažejo vsako leto v podaljšanju delovne dobe. Daje pozitivne učinke in prav bi bilo, da med procesom pogoje za posameznike ne spreminjamo.

Skupaj s pokojninsko zakonodajo bi bilo potrebno pripraviti in uskladiti tudi druge zakone na davčnem, delovno-pravnem in zdravstvenem področju. Čeprav je vlada nujnost usklajenega pristopa izpostavila tudi sama, sprememb zakonodaje na omenjenih področjih ni, prav tako tudi ne ukrepov, ki bi spodbudili nastajanje novih delovnih mest in zaposlovanje mladih, ki bodo prispevali k stabilnejši pokojninski blagajni. Pomembno je, da problema ne rešujemo na koncu in v nedogled podaljšujemo delovno dobo ter na delovnih mestih ohranjamo starejše ljudi, medtem ko so mladi, polni energije in v najboljših letih, brez zaposlitve. Vlada bi morala veliko več energije vložiti v pomoč podjetjem in ustvarjati pogoje za nova delovna mesta. Po zgledu drugih držav bi s pravočasnimi ukrepi, ki so bili predlagani v začetku mandata, na to pot lahko uspešno stopili in bi bili danes že iz krize. Tako pa Vlada z ukrepi zamuja in poskuša pomagati sedaj, ko je že nekaj 10.000 podjetij in samostojnih podjetnikov, zaradi neplačil storitev, ki so jih opravili, propadlo in jim taka pomoč ne pomaga več.

Pokojninska reforma je projekt, ki bi ga morali sprejeti tako kot smo prejšnjega – ko so se v ključnih rešitvah poenotili vsi – vlada, koalicija, opozicija, sindikati in delodajalci. Zato je bila uspešna in se ti rezultati kažejo danes. Izsiljene rešitve, kot je na hitro narejen (v 1 letu, Švedska je svoje reformo sprejemala 15 let) in sprejet, ZPIZ2 pa so slabe.

Reforma iz leta 1999 se je pripravljala 5 let in je močno zaostriła pogoje, pa je bila kljub temu pozitivno sprejeta, kar bi se zgodilo tudi z novim zakonom, če bi Vlada upoštevala čim več mnenj in

se pravočasno pogovorila s socialnimi partnerji, ne pa le vsiljevala svoje rešitve.

Na referendumu bomo odločali tudi o zakonu o preprečevanju dela na črno. Vsi se strinjamo, da je dela na črno preveč in da ga je treba preganjati. Že veljavni Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno je popolnoma zadostna podlaga, da bi lahko država uspešno preganjala nelegalno delo in nelegalno zaposlovanje. Delovni, tržni, prometni in davčni inšpektorji imajo vsa pooblastila, da opravljajo nadzore in sankcionirajo kršitelje. Če so pri svojem delu neučinkoviti, tega tudi novi zakon ne bo spremenil. V javnosti se ustvarja vtis, da je največ dela na črno med sosedi, kar ne drži. V času vse bolj zaostrenih razmer bi morala vlada predlagati kvečjemu zakon, ki medsosedske pomoči spodbuja. S tem zakonom pa povzroča ravno nasprotno. Popolnoma po nepotrebnem med ljudi seje dvome in nezaupanje. Če bo obdavčitev medsosedske pomoči rešila slovenski proračun, potem nas je lahko upravičeno strah, v kako slabem stanju so naše javne finance.

Proti delu na črno se država bori predvsem zato, ker je zaradi tega proračun vsako leto prikrajšan za več milijonov evrov. Milijoni pa stečejo mimo državne blagajne, ker se storitve opravljajo brez izdanih računov. Če ni računa, ni davka.

Ključni problem zato ni, ali je nekdo registriran ali ne, ampak – ali je izdal račun in plačal davke ali ne. Tega problema pa ta zakon sploh ne rešuje! Pomembna je samo registracija. Zato bo poslovanje brez računov cvetelo še naprej, država pa bo čez čas ugotovila, da zaradi še enega novega zakona v proračun ni priteklo prav nič več sredstev.

Tretji zakon, o katerem bomo odločali, pa je povezan z odprtjem arhivov. Argumenti, da bi podatki iz arhivov lahko škodili določenim osebam, so slabi, saj smo se ravno zaradi nedemokratskega sistema in kršenja človekovih pravic v imenu države plebiscitarno odločili, da se osamosvojimo.

Glede na pomembnost zakonov, o katerih bomo odločali, vas vabim, da se seznanite z rešitvami, preberete strokovne članke in se pozanimajte, kaj zakoni prinašajo, in se v nedeljo, 5. junija, udeležite referendumov in izrazite svojo voljo.

V poslanski pisarni v prostorih Občine Velike Lašče bom 6. junija 2011 od 17.30 do 19.00. Lahko me pokličete na tel.: 01/478-95-35 ali se mi oglasite po el. pošti: alenka.jeraj@dz-rs.si.

Alenka Jeraj, poslanka v Državnem zboru Republike Slovenije

KINO - VELIKE LAŠČE

KINOPROGRAM ZA JUNIJ 2011

PETEK
3. JUNIJ
OB 20.00

AMERIŠKA USPEŠNICA - GROZLJIVKA
OBRED

Film, posnet po resnični dogodkih, sledi mlademu teologu Michaelu, ki se v Vatikanu udeleži seminarja o izganjanju hudiča. Zaradi njegovih dvomov ga pošljejo k skrivnostnemu očetu Lukasu, ki je izvedel številne obrede spopadov z demonskimi silami. Michael zgroženo opazuje Lukasove seanse z domnevno obsedeno nosečnico, toda ko satan izbere nepričakovano žrtev, mora Michael znova najti svojo vero in se soočiti z nepredstavljivim zlom.

DOLŽINA: 1ura in 54 minut

PETEK
10. JUNIJ
OB 20.00

AMERIŠKA USPEŠNICA - KOMEDIJA
TEDEN DNI BREZ PRAVIL

Režiserja romantičnih komedij Nori na Mary in Ljubezen je slepa predstavljata zgodbo srečno poročenih prijateljev Ricka in Freda, ki se zaradi spogledovanja znajdeteta v nemilosti družic. Da bi ju postavili na realna tla, jima ženi dovolita teden brez poročnih omejitev, ko lahko po mili volji zapeljujeta druge ženske. Presenečena prijateljica sprejmeta ponudbo, a teden brez pravil se spremeni v nočno moro romantičnih razočaranj, ljubezenskih polomij in bolečih preglavic...

DOLŽINA: 1ura in 38 minut

PETEK
17. JUNIJ
OB 20.00

AMERIŠKA USPEŠNICA - MISTERIOZNI TRILER
PRIKRITI UDAREC

Režiser vizualnih spektaklov 300 in Varuhi prikazuje zgodbo dekleta, ki se upre zlorabam sadističnega očima, a zato pristane v psihiatrični ustanovi. Da bi ubežala vsakodnevni mučnim terapijam, se z drugimi dekletki prepusti fantazijskemu svetu, polnem nevarnih samurajev, krvoločnih zmajev in drugih pošasti. Preko številnih bojišč se podajo na avanturo iskanja šestih magičnih predmetov, ki jim lahko prinesejo odrešitev.

DOLŽINA: 1ura in 40 minut

PETEK
24. JUNIJ
OB 20.00

AMERIŠKA USPEŠNICA - AKCIJSKI FILM
HITRI IN DRZNI 5

Nekdanji policist Brian in kralj avtomobilskih vragolij Dom znova združita moči v divji cestni akciji, ki ju popelje na ulice kaotičnega Ria de Janeira. Na begu pred zakonom se njuna skupina vročekrvnih voznikov znajde v smrtonosnem boju z neizprosnimi preprodajalci mamil in podkupljivimi poslovneži. Za navzkrižni ogenj poskrbi še izkušeni agent Luke, ki želi Doma na vsak način spraviti za rešetke, kar povzroči vrtoglave in smrtonosne pregone po brazilskih ulicah.

DOLŽINA: 1ura in 50 minut

ZADNJE SLOVO

V Portorožu živeča Marija Pirkovič, poročena Lovšin, je umrla 12. 4. 2011. Rojena je bila 25. 11. 1919 v Velikih Laščah. Imela je brata Antona, ki se je poročil s Koprivčevo Marijo, ki je tako postala tudi ona Pirkovičeva. Obe družini sta spadali med premožnejše v Velikih Laščah. Portorožani in Portorožanke smo se od nje poslednjič poslovili 15. aprila na piranskem pokopališču. V Portorožu je živel od leta 1956 in sodelovala v izgradnji in s tem dokončni osvoboditvi Slovenske Istre.

V poslovnem govoru je bilo poudarjeno, da je bila rojena »v zibelki slovenskih velemož Trubarja, Levstika in Stritarja, katerim je sledilo še veliko pomembnih žena in mož, ki so vtkali svoja življenja v boj za svobodno Slovenijo in za vrnitev Slovencev na svoje morje«.

Osnovno šolo je končala v Velikih Laščah, se šolala v Ljubljani na Državni ženski realni gimnaziji in v letih 1938–1939 na Dunaju, da se usposobi za trgovsko delo širših razsežnosti in dobro nauči nemščine. Le-ta je bila takrat na celinski Evropi to, kar je danes na svetu angleščina. Doživela je Hitlerjev prihod na Dunaj ob »Anschlussu« (priključitvi) Avstrije k »Reichu«.

Dobro leto zatem je Slovenijo zajela vojna vihra. In namesto da bi Kraljevina Jugoslavija osvobodila Primorsko, Koroško in ostale slovenske kraje izpod tujega jarma, smo doživeli ponižanje in sramoto, da je kraljeva vojska

kapitulirala v desetih dneh. Marija je bila članica telovadnega društva Sokol. Ta je vzgajal ljudi v parole: **Domovina, vedno mislim nate in na neosvobodjene brate**. V tem duhu je tudi Marija sprejela Osvobodilno fronto kot rešilno bilko. V OF smo videli dokaz, da se je Cankar motil, ko je razglasil Slovence za hlapce. Ne! Slovenci nismo hlapci, čeprav ima vsaka skupnost, na žalost, tudi negativce. Toda Slovenci smo ostali samosvoj narod kljub velikanskim pritiskom vseh naših sosedov, da bi se polastili naše dežele.

Že leta 1941 se je vključila v velikolaško organizacijo OF ter sodelovala v vseh njenih akcijah. Zato so jo Italijani že januarja 1942 zaprli v ljubljansko »belgijsko kasarno«, jo zasliševali in izsiljevali od nje podatke o delovanju OF in njenih članih. Ker ni povedala ničesar, so jo marca 1942 izpustili. Decembra 1942 so jo ponovno aretirali in skupaj s še tremi sodelavkami ponovno zaprli v belgijsko kasarno v Ljubljani. Od tam pa v koncentracijsko taborišče Gonars.

Tam je bila do aprila 1943. Takrat je Italija že vedela, da bo vojno izgubila. Partizanska

vojska je postajala vse močnejša, čeprav so jo skušali uničiti z vsemi svojimi silami. Bombardirali so naše vasi skušali pridobiti izdajalce, ki bi jim pomagali, da – po načrtih vojnih zločincev Roatte, Robottija in še cele vrste drugih – pobijejo čim več, preostale Slovence pa razselijo po Kraljevini Italiji – (»nel Regno d' Italia«). Na slovenski zemlji pa bi naselili Italijane iz notranjosti države – Sicilijance, Kalabreže in podobne. Bil je peklenki načrt, ki se ni uresničil edino zato, ker smo Slovenci vstali kot en mož in so tudi ženske postale bojevnice kot moške.

Italija je zato začela blažiti svoj zločinski pritisk. Spomladi 1943 so Marijo skupaj s še drugimi ženskami spustili iz Gonarsa. Ko je prišla domov, je takoj nadaljevala svoje delo v OF. Bila je članica rajona Velike Lašče, zatem Okrožja Ribnica in pozneje Notranjsko-ribniškega okrožja. Za svoje delo je bila odlikovana z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Po končani vojni se je poročila s partizanskim veterinarjem dr. Tonetom Lovšinom iz Ribnice. Leta 1956 je bil Tone demobiliziran in dobil službo v Portorožu kot okrajni veterinar. Marija, ki je že imela dva otroke, pa se je zaposlila kot tajnica direktorja Hotela Palace. To delo je opravljala do upokojitve.

Živel je dostojanstveno in bila vzor poštenega človeka.

Dušan Puh

SLOVO OD TONZLOVEGA TONETA IZ MALEGA LOČNIKA, ČLANA KUD MARIJ KOGOJ

V četrtek, 28. aprila, smo se na pokopališču v Škocjanu za vedno poslovili od Antona Žnidaršiča, po domače Tonzlovega Toneta, človeka z velikim srcem. Tone je vseskozi živel na Malemu Ločniku in je skrbel za obstoj svoje kmetije. Skrbno je obdeloval zemljo, večinoma ročno. Ker ni bil nikjer zaposlen, je našel smisel življenja v pomoči drugim. Tone je torej opravljal le dobra dela, po celi občini in tudi izven nje. Vsi smo ga spoštovali in cenili kot dobrega rokodelca, pripravljenega za vsakršno pomoč. Pred nekaj meseci so pri Tonetu v bolnici odkrili zahrbtno bolezen, kar ga je močno izčrpalo. Samo dlani so mu ostale "takšne kot lopata", je v šali dejal njegov prijatelj, ki ga je zadnji dan pred smrtjo tudi obiskal.

Vsa društva, tudi naše kulturno, ne more dobro aktivno delovati, če so njegovi člani samo umetniki. Taka društva za svoj obstoj in nadaljnji razvoj nujno potrebujejo tudi splošne – fizične pomočnike ali prostovoljce. Eden takšnih je bil tudi Tonzlov Tone, član KUD Marij Kogoj Turjak. Kadar smo ga prosili za pomoč, je poprijel za vsako delo. Nekajkrat smo ga zaprosili za prestavitev zelo težkih elementov, kar mu je bilo v čast in je to nemudoma in z veseljem storil. Pri tem je bil dober vzornik mlajšim.

Tone se ni hotel vmešavati v strankarske politične zadeve in je jasno izkazoval svoje prepričanje na način, da je bil enako pošten do vseh ljudi, s tem pa je kazal, kakšna mora biti medsebojna enakost. Zato je leta 1998 navdušeno pozdravil ustanovitev lokalnega civilnega združenja. S svojo naravnostjo in načelno držo je dajal zgled mnogim in tudi zaradi tega je bil med znanci in prijatelji še posebno cenjen.

Tone je ljubezen do domovine izkazoval tudi s tem, da je takoj pristopil k izgradnji kapelice na Malem Ločniku in širokosrčno podaril vaški skupnosti zemljo za postavitev le-te. Skozi vse faze izgradnje omenjene kapelice je Tone s svojim delom zelo veliko pripeval k dokončanju kapelice in končno

je srečen dočakal slovesnost ob odprtju tega objekta, leta 2007.

Tone pred rojstno hišo – hiti na slovesnost ob odprtju kapelice na Malem Ločniku

Tone, hvala ti za vsa dobro dela in za vso požrtvovalno pomoč. Želimo ti miren počitek v domači zemlji, katero si neizmerno ljubil.

Člani KUD MARIJ KOGOJ

*Spomin na tebe večno bo živel.
Nikoli ti zares od nas ne boš odšel,
v naših srcih večno boš živel.*

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega sina, brata, strica, očija
in partnerja

Draga ŠKULJA

(1979–2011)
iz Male Slevice

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom,
vaščanom in številnim prijateljem za izrečene tolažilne
besede in vse darove.

Posebej se zahvaljujemo duhovnikom za lepo opravljen
obred, pevcem in pogrebniemu zavodu Zakrajšek.

Zahvala tudi govornikom in sosedom iz Fare,
društvu Divja horda in podjetju Kovinoplastika Lož,
ki so se z lepimi besedami poslovili od njega.

Žalujoci vsi njegovi.

Tiho se je poslovila draga žena., mama in stara mama

Magdalena DEBELJAK

(14. 7. 1942–28. 3. 2011).

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami in nam
v težkih trenutkih stali ob strani, jo v velikem številu
pokropili in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem
za darovane svete maše, cvetje in sveče. Hvala g. župniku
Vladimirju Jaksetiču za besede tolažbe in lepo opravljen
obred, pevcem za lepo petje in Marku Zakrajšku za
organizacijo zadnjega slovesa.

Vsi njeni.

MILKI V SLOVO

Na lep spomladanski dan smo se še zadnjič
poslovili od Milke Indihar.

Kako zelo je bila priljubljena med ljudmi,
se je videlo na njeni zadnji poti. In ko so ji
pevci zapeli v slovo pesem »Gozdič je že
zelen«, katero je tudi sama rada pela, se je
utrnila marsikatera solza. Njeni lepi sopran
pa je utihnil za vedno.

Kako neizmerno se je veselila izletov
upokojencev. Vselej je znala narediti
veselo razpoloženje, saj je za vsakega
imela prijazno besedo. Zato jo bomo zelo
pogrešali. Za njo je ostala velika praznina,
praznina, ki boli.

Milka pa sedaj prepeva z angeli v nebesih.

Ivanka D.

*Vsa toplina tvojega srca
in vsa tvoja ljubezen ostajata
za vedno z nami.*

ZAHVALA

Za vedno je zaspala naša draga mama

Milka INDIHAR

(3. 11. 1930–26. 3. 2011)
iz Črnega Potoka 7 pri Velikih Laščah.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na
njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje in darovali cvetje
in sveče.

Žalujoci hčerki Mojca in Anica z družinami

Vabimo vas v zobno ordinacijo PreNaDENT v Draggi, v CUDY Draga na lgu, kjer hitro in kvalitetno poskrbimo za zdravje vašega zobovja in vam zagotovimo lep nasmeh.

Ponujamo estetske plombe, protetično oskrbo, zdravljenja zob in dlesni, beljenja, implantate.

PreNaDENT

Novo! BREZBOLEČINSKO DELO z uporabo najnovejšega LASERSKEGA SISTEMA

Draga 1, IG
tel: 040 934 000

Naročanje vsak delavnik od 8.00 do 18.00.

UNISAT - antenski sistemi
Peter Kočvar s.p. Merharjeva 2. Ribnica, gsm 041 761-769

NOVO
Končno na SAT tudi POP TV, Kanal A in TV 3!

UGODNO:
državne subvencije pri nakupu SAT sistemov.
v primeru slabega sprejema SLO-1 in SLO-2.

POP

"LETEČI" RAČUNOVODSKI SERVIS

Lašče - Ribnica - Grosuplje - Videm - Ljubljana

več kot 10-letne izkušnje
odlične reference
najnižje cene
dosegljivi praktično non-stop
prevzem dokumentov na vašem sedežu

GO-GA Kozjek in partner d.n.o. Mala Slevica 58/B VELIKE LAŠČE
01 7889-409 051 311-766
goga.kozjek@gmail.com

STEKLARSTVO PETER HREN, s. p.

Gradež 14, 1311 Turjak
gsm: 031/35 66 68
tel.: 01/788 13 66

Brušenje stekla
Fazetiranje stekla in ogledal
Peskanje stekla
Izdelava izolacijskega termopan stekla
Kaljeno steklo
Tuš kabine (po meri, s tesnili)
Ogledala
Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
Montaža vsega navedenega
Ostale steklarske storitve

SKARPA

dnjstva za gradbeništvo in inženiring, d.o.o.

- ADAPTACIJE • NOVOGRADNJE •
- TLAKOVANJE • FASADE •
- KNAUF • KANALIZACIJE • STREHE IN/
- ALI KROVSKA DELA • UREJANJE OKOLICE

Gradež 44 a, Turjak
gsm: 041/784 422, tel.: 08/205 12 52, fax: 0599 37 028
e-mail: nfo@skarpa.si

RENAULT

KLANČAR, D.O.O.
Grozničkova 11 1000 Ljubljana
(Rudnik - ob Dolenjski cesti)
Telefon: 01/42 72 001
E-mail: klančar@dealer.renault.si

POOBlaščen servis za vozila RENAULT
MENJAVA IN SHRANJEVANJE PNEVMATIK
PNEVMATIKE SAVA, MICHELIN, KLEBER, KORMORAN
LIČARSKO KLEPARSKA DELA
NOVA IN RABLJENA VOZILA

SLAŠČIČARSTVO, DOMAČA PEKA
Katja Rupar s.p., Veliki Osolinik 13, 1314 Rob

VSE ZA VAŠE SLAVJE
ob praznovanju krsta, birmе, poroke,
obletnice, rojstnega dneva,...

POI VIŠIČENI NAROČILU TUDE DOŠČAVI V KOSTRANCI!
* RECIVA * PIŠKOTI (PAKETNI, PRAZNIČNI) * POTICE *
TO RJE TRONČNI, OTROŠKI, GORŠKI, ZAKRAMENTAR, PROTIVNI...
VIM DOSTALE SLADKE DOBROTE!!

031 835 149
www.domacapeka.si
domaca.peka@gmail.com

MAJ DO VAŠA ŽELJA, NAŠ IZDELEKI

KOLEDAR PRIREDITEV

26. MAJ – 28. MAJ

TEDEN GOZDOV – MEDNARODNO LETO GOZDOV 2011

(stran 29)

nedelja, 29. MAJ, ob 14. uri

Velike Lašče

KONJEREJSKI DAN

(Konjerejsko društvo Velike Lašče)

5. JUNIJ – 11. JUNIJ

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU (stran 6 in 7)

četrtek, 16. JUNIJ, ob 19. uri

Grad Turjak

ODPRTJE RAZSTAVE krpank

NEVENKE ŽLENDER

(Javni zavod Trubarjevi kraji)

nedelja, 19. JUNIJ, ob 17. uri

Knej - Karlovica

KOLESARSKI KRONOMETER

(TVD Partizan Velike Lašče)

četrtek, 23. JUNIJ, ob 20. uri

Levstikov dom, Velike Lašče

Gledališka predstava NEUGNANA ČEVLJARKA

(ponovitev predstave)

(KUD Primož Trubar Velike Lašče)

petek, 24. JUNIJ, ob 20. uri

Dvorska vas

POČASTITEV DNEVA DRŽAVNSOTI (stran 8)

(Občina Velike Lašče in OZVVS Velike Lašče)

25. in 26. JUNIJ

TURJAŠKI DNEVI (stran 25)

24. JUNIJ – 3. JULIJ

ROBARIJADA 2011 (stran 24 in 25)

sobota, 9. JULIJ, od 8. do 12. ure

Trg pred Levstikovim domom, Velike Lašče

VELIKOLAŠKA MEDENA TRŽNICA

(Čebelarsko društvo Velike Lašče in Javni zavod Trubarjevi kraji)

Organizatorji si pridržujejo pravico do morebitnih sprememb.